

خروج

کتاب تورات - بخش دوم

غلامی بنی اسرائیل د مصر

۱ اینمی نام ها از باچه های اسرائیل آسته که هر کدم شی قد خانوار خو قد یعقوب د مصر آمدد: ۲ رثوبین، شمعون، لاوی و یهودا؛ ۳ یساکار، زبولون و بنیامین؛ ۴ دان، نفتالی، جاد و آشیر. ۵ تمام اولاده یعقوب که از پشت ازو پیدا شدد، هفتاد نفر بود. مگم یوسف از گاه د مصر بود. ۶ پس یوسف و برارای شی قد تمام امزو نسل فوت کد. ۷ لیکن اولاده اسرائیل بارور بود و کلو شده یگ قوم کته و بزرگ جور شد، د اندازه که سرزمین مصر ازوا پر شد.

۸ پسانتر یگ پادشاه نو د مصر د سر قدرت آمد که او یوسف ره نمینخشید. ۹ او د مردم خو گفت: "اونه، مردم بنی اسرائیل از مو کده کلو و زور تو شده. ۱۰ بیید که قد ازوا هوشیارانه رفتار کنی. اگه نه، تعداد ازوا ازی کده کلو موشه و د وخت جنگ اونا قد دشمنای مو یگجای شده د ضد ازمو جنگ مونه و ازی ملک دوتا مونه." ۱۱ پس مصری ها د سر بنی اسرائیل سرکارگرا ره تعیین کد، تاکه اونا ره قد کارای اجباری آزار-و-اذیت کنه. و بنی اسرائیل شارای فیتوم و رعمسس ره بلده فرعون^a جور کد تاکه ازوا د عنوان ذخیره گاه کار بگیره. ۱۲ لیکن هر چی کلوتر اونا د سر بنی اسرائیل ظلم و ستم موكد، تعداد ازوا کلو شده مورفت و اونا د سرزمین مصر زیادتیر تیت موشد و مصریا ازوا وحشت موكد. ۱۳ پس مصریا بنی اسرائیل ره د زور ظلم د

^a ۱:۱۱ «فرعون» یگ لقب بود که بلده تمام پادشایون مصر استفاده موشد.

غلامی آندخت. ^{۱۴} اونا زندگی بنی اسرائیل ره تلخ کد و اونا ره د زحمت های سخت
 مثل گل کاری و خشت سازی و دیگه کارا د اطراف مجبور کد. خلاصه، مصریا د تمام
 کارای سخت خو ظالمانه از بنی اسرائیل کار میگیرفت. ^{۱۵} پس پادشاه مصر د دایی های
 عبرانی که یگ شی شفره و دیگه شی فوعه نام دشت گُفت: ^{۱۶} ”عَیْتِیکه بلده خاتونوی
 عبرانی د وخت زیدو دایی گری مونیید، توخ کنیید که اگه باچه بود، او ره بکشید و اگه
 دختر بود، او ره زنده نگاه کنیید.“ ^{۱۷} مگم دایی ها از خدا ترس موخورد و از آید پادشاه
 مصر نموشد، بلکه باچه ها ره ام زنده نگاه موکد. ^{۱۸} اوخته پادشاه مصر دایی ها ره
 طلب کده دزوا گُفت: ”چرا ای کار ره کدید و باچه ها ره زنده ایشیتید؟“ ^{۱۹} دایی ها
 د فرعون گُفت که ”خاتونوی عبرانی مثل خاتونوی مصری آلی نییه. اونا قوی آسته و
 پیش از رسیدون دایی خودون شی میزیه.“ ^{۲۰} خدا قد دایی ها خوبی و مهربانی کد و
 تعداد مردم عبرانی کلو شد و اونا عدر قوی شد. ^{۲۱} و ازی که دایی ها از خدا میترسید،
 خدا دزوا مهربانی کد و اونا خودون شی صاحب خانواده شد. ^{۲۲} پس فرعون د پگ
 مردم خو اینی رقم امر کد: ”ازی پس هر باچه نو پیدا شده عبرانی ره د دریای نیل
 بندزید، مگم دخترن شی ره زنده بیلید.“

تولد موسی

۲ ^۱ د امزو غیت یگ آدم از خانوار لاوی قد یکی از دخترن قبیله خو توی کد.
^۲ او خاتو حامله شده یگ باچه د دنیا آورد و دید که او یگ باچه نورتند آسته
 و امزو خاطر او ره تا مدت سه ماه تاشه کد. ^۳ لیکن وختیکه دیگه او ره تاشه کده
 نتست، یگ تُکری از نئی جور کده ره بلده شی گرفت و دزو قیر لیش کد. بعد ازو باچه
 خو ره د منه شی ایشت و تُکری ره د بین نیزار د لب دریای نیل ایله کد. ^۴ مگم خوار
 نلغه از دور توخ موکد که د سر ازو چی واقع موشه. ^۵ اوخته دختر فرعون بلده غسل
 کدو د لب دریای نیل آمد. د حالیکه کنیزای شی د بعل دریا میگشت، چیم شی دمزو

تُکری اُفتد و او یکی از کِنِیزای خُو ره رَبی کد تاکه او ره گِرِفته بیره. ^۶ او تُکری ره واز کده نلغه ره دید و باچه دَرَو ووبے مُوکد. دِل شی دَ حالِ اَزُو سوخت و او گُفت: "ای یکی از باچه‌های عِبرانیا آسته." ^۷ دَ او غَیت خوارِ نلغه پیشِ دُخترِ فِرَعون اَمده گُفت: "آیا میخاهی بورم و یکی از خاتونوی شِیرتوی عِبرانی ره بیرم تاکه ای نلغه ره بلده ازتو شِیر بَدیه؟" ^۸ دُخترِ فِرَعون دَرُو گُفت: "آره، بورو." پس امو دُختر رفت و آبه نلغه ره کوی کد. ^۹ اوخته دُخترِ فِرَعون دَرُو خاتو گُفت: "ای نلغه ره بَر و ای ره بلده ازمه شِیر بَدی. حق تُو ره ما دَر تُو میدم." پس او خاتو نلغه ره بُرد و دَرُو شِیر دد. ^{۱۰} وختیکه نلغه کته شد، آبه شی او ره پیشِ دُخترِ فِرَعون بُرد و او امو باچه ره دَ فرزندِ خُو گِرِفت و او ره مُوسی نام ایشته، ^{۱۱} چُون او گُفت: "ما ای ره از مَنه آو کشیدم."

مُوسی دُوتا مُونه

^{۱۱} زمانیکه مُوسی کته شُدُد، او یگ روز دَ دِبرِ قومای خُو رفت و چیم شی دَ کارای سخت ازوا اُفتد. دَ امزو غَیت او یگ مصری ره دید که یگ عِبرانی ره، یعنی یکی از قومای شی ره دَرَو مِیزنه. ^{۱۲} مُوسی ای سو-و-اوسو ره توخ کد و ازی که کسی ره دَ اونجی ندید، امو مصری ره زده کُشت و او ره دَ زیرِ ریگ تاشه کد. ^{۱۳} روزِ دِیگه شی وختیکه بُرو رفت، او دُو نفر عِبرانی ره دید که قد یگدیگه خُو جنگ مُونه. او از آدم جنگره پُرسان کد: "چرا برار خُو ره مِیزنی؟" ^{۱۴} او آدم گُفت: "تُو ره کی دَ سرِ ازمو حاکم و قاضی تعین کده؟ آیا قَصَد دَری که مَره ام بُکُشی، رقمیکه امو مصری ره کُشتی؟" پس مُوسی ترس خورده قد خُو گُفت: "واقعاً ای توره بَرَملا شُدِه." ^{۱۵} وختیکه فِرَعون ازی توره خبر شد، او قَصَد کد که مُوسی ره بُکُشه. لیکن مُوسی از دِستِ فِرَعون دُوتا کده دَ سرزمینِ مِدیان رفت و دَ اونجی دَ پالوی یگ چاه شِشت.

^a ۲:۱۰ معنی "مُوسی" دَ زبونِ عِبرانی یعنی "کشیده"

۱۶ پیشوایِ مِدیّانِ صَاحِبِ هفتِ دُخترِ بُود و اونا دَمَرُو غَیْتِ دَ سِرِ چاهِ اَمَدِ تا او بُرِ کنه و آخورا ره پُرِ او کده رَمِه آتِه خُو ره او پدیه. ۱۷ لیکن چوپونو اَمَدِه اونا ره هَی کد. پس مُوسِیٰ باله شُدِه دَ کومَکِ دُخترِو رَسیدِ و رَمِه ازوا ره سیرِ او کد. ۱۸ وختیکه اونا پیشِ آتِه خُو رَعُوئیلِ پسِ اَمَدِ، او پُرسانِ کد: «چطوره شُدِ که اِمروزِ اِیْقَسِ زُودِ اَمَدید؟» ۱۹ اونا گُفت: «یگِ اَدَمِ مِصریِ مو ره از دِستِ چوپونو نِجاتِ دَدِ و بَلَدِه مو از چاهِ او کَشیدِه رَمِه ره امِ او دَد.» ۲۰ اوخته او از دُخترِونِ خُو پُرسانِ کد: «آلیِ اُمُو نفرِ دَ کُجا یِه؟ چرا او ره دَ جایِ خُوایله کدید؟ بوریدِ او ره کُویِ کُنیدِ که یگِ لُغمه نانِ بُخوره.» ۲۱ و مُوسِیٰ راضیِ شُدِ که قدِ ازو اَدَمِ بِشینه، و او دُخترِ خُو صَفورا ره دَ مُوسِیٰ دَد. ۲۲ و صَفورا یگِ باچه دَ دُنیا اُوردِ و مُوسِیٰ او ره چَرشوم^a نامِ ایشْتِ، چُونِ او گُفت: «ما دَ سرِ زَمینِ خَارِجِ یگِ بیگنه اَسْتُم.»

۲۳ دَ اَمَرُو زَمانِ، وختیکه روزایِ کَلو تیرِ شُدِ پادشاهِ مِصرِ فُوتِ کدِ و بَنیِ اِسْرائیلِ دَ سَبَبِ غَلّامیِ آه-و-نالِه کَشیدِه فریادِ مُوکد. ازیِ که اونا سختِ دَ چَنگِ غَلّامیِ بُودِ ناله هایِ ازوا دَ دَرگاهِ خُدا رَسیدِ ۲۴ و خُدا داد-و-فریادِ ازوا ره شَنیدِ؛ چُونِ عهْدیِ ره که خُدا قدِ اِبْرَاهیمِ، اِسْحاقِ و یَعقُوبِ کُدد، دَ یادِ شیِ بُود. ۲۵ پسِ خُدا دَ سِرِ قَوْمِ اِسْرائیلِ نظرِ اَندخته حالتِ ازوا ره پَیِ بُرد.

خُداوندِ از بُوته سوزانِ قدِ مُوسِیٰ توره مُوگیه

۳ ۱ دَ اَمَرُو زَمانِ مُوسِیٰ مَشْعُولِ چَرندونِ رَمِه خُسُرِ خُو یَترون^b پیشوایِ مِدیّانِ بُود. یگِ روزِ وختیکه رَمِه ره دَ او سُونِ بیابو بُرد، او دَ کوهِ خُدا، یعنیِ دَ کوهِ حوریبِ رَسیدِ. ۲ بے‌بلغه مَلایکِه خُداوندِ دَ اَلَنگِه اَتَشِ از مَنِه بُوته دَرُو ظاهرِ شُد. مُوسِیٰ توخِ کد که از مَنِه بُوته دَرُو اَلَنگِ اَتَشِ بُرِ موشه و لے بُوته نَموسوزه. ۳ اوخته مُوسِیٰ قدِ

^a ۲:۲۲ دَ زبونِ عِبْرانیِ «چَرشوم» یعنیِ «بیگنه» ^b ۳:۱ نامِ دِیگِه یَترون، رَعُوئیلِ اَسْتِه و دَ فصلِ ۲ آیه ۱۸ امِ ذِکْرِ شُدِه. ^c ۳:۱ «کوهِ حوریب» یا «کوهِ خُدا» دَ نامِ کوهِ «سینا» امِ مَشْهُورِ اَسْتِه.

خود خُو گُفت: "ما باید سُونِ ازی بورْم و امی چیزِ عجیب ره توخ کُنْم که چرا ای بوْته نموسوزه؟" ^۴ وختی خُداوند دید که موسیٰ پیش میبیه تاکه امو بوْته ره بنگره، خُدا از منّه بوْته کوی کد: "موسیٰ، موسیٰ!" ^۵ او جواب دد: "امر کو صاحب." ^۵ خُدا گُفت: "دَ اینجی نزدیک نشو! کوشره خُو ره از پای خُو بر کو، چُون دَ جایی که ایسته شُدے، اُو جای مُقَدَّس آسته." ^۶ و اُو بسم گُفت: "ما خُدا ی بابَه کلونای تو، یعنی خُدا ی اِبْرَاهِیم، خُدا ی اِسْحاق و خُدا ی یَعْقُوب اَسْتُمْ." ^۷ اوخته موسیٰ رُو ی خُو ره تاشه کد، چُون ترس خورد که سُونِ خُدا توخ کنه. ^۷ خُداوند گُفت: "ما مُصِیْبِتِ قَوْمِ خُو ره دَ مِصرِ دیدْم و نالِه ازوا ره از دِستِ ناظرای ازوا شینیدْم. از رَنج-و-تکلیفِ ازوا باخبر اَسْتُمْ. ^۸ پس ما اَمَدِیم تاکه اونا ره از چَنگِ مِصرِیا خلاص کُنْم و اونا ره ازو سرزمی بُرو اُورده دَ سرزمینِ پَراخ و حاصِلتو بُرْم که دَ اُو سرزمی شِیر و عَسَل جاری آسته و فعلاً دَ اُونجی کِنعانیا، ^۹ حِتیّا، اَموریا، فِرزیّا، جویّا و یبُوسیا زندگی مونه. ^۹ اونه، نالِه بنی اِسْرَائِیل دَ گوش مه رسیده و ظَلْمی که مِصرِیا دَ بِلَه ازوا مونه، ما اُو ره دیدیم. ^{۱۰} پس آلی تو ره پیش فِرْعَوْنِ رَبِی مَوْنُم تاکه قَوْم مه، یعنی بنی اِسْرَائِیل ره از مِصرِ بُرو بیری." ^{۱۱} لیکن موسیٰ دَ خُدا گُفت: "ما کی اَسْتُمْ که پیش فِرْعَوْنِ بورْم و بنی اِسْرَائِیل ره از مِصرِ بُرو بیرْم؟" ^{۱۲} خُدا بسم گُفت: "ما قد ازتو اَسْتُمْ و نشانی ازی که واقعاً ما تو ره رَبِی کدیم، اینی یه: وختیکه بنی اِسْرَائِیل ره از مِصرِ بُرو اُوردی، شَمو دَمزی کوه مَرَه عبادت مَوْنِید." ^{۱۳} پس موسیٰ دَ خُدا عرض کد: "خو، فرض کو که ما پیش بنی اِسْرَائِیل بورْم و دَزوا بُگْم که 'خُدا ی بابَه کلونای شَمو مَرَه دَ دِیر از شَمو رَبِی کده،' و اونا از مه پُرسان کُنَه که 'نام اَزو چی آسته؟' پس ما دَزوا چی بُگْم؟" ^{۱۴} و خُدا دَ موسیٰ گُفت: "ما اَسْتُمْ امو که اَسْتُمْ. ^{۱۵} دَ بنی اِسْرَائِیل اینی رقم بُگی: «ما اَسْتُمْ» مَرَه

^a ۳:۴ دَ زبونِ عبرانی "اینجی اَسْتُمْ" نوشته یه. ^b ۳:۸ امی مِلّت ها دَ سرزمینی زندگی مُو کد که اُو ره خُداوند دَ اِبْرَاهِیم و اولادِ ه شی وعده کُدد. ^c ۳:۱۴ «ما اَسْتُمْ» و «خُداوند» دَ زبونِ عبرانی از جَمِلَه مُتْرادِفَا آسته. و اِمکان دَره که «خُداوند» از کَلِمَه «اَسْتُمْ» گرفته شُدّه بَشَه.

پیش شمو ری کده. ^{۱۵} "خدا بسم د موسیٰ گفت: "امی رقم ام د بنی اسرائیل بگی که 'خداوند، یعنی خدای بابه کلونای شمو، خدای ابراهیم، اسحاق و یعقوب، مره پیش شمو ری کده. ' اینمی نام دایمی مه آسته و از نسل تا نسل د اینمی نام مره یاد کنید. ^{۱۶} بورو و پگی کته کلونای مردم اسرائیل ره جم کو و دزوا بگی: 'خداوند، خدای بابه کلونای شمو، خدای ابراهیم، اسحاق و یعقوب دز مه ظاهر شده گفت که "ما د فکر از شمو آستم و از کارای که اونا د مصر سر از شمو کده، خبر درم. ^{۱۷} و ما گفتیم که شمو ره از رنج-و-سختی های که د مصر میکشید برو میرم و شمو ره د سرزمین کنعانیا، جتیا، اموریا، فرزیا، جويا و یوسیا موبرم، د سرزمینی که شیر و عسل جاری آسته. "^{۱۸} و کته کلونای اسرائیل تورای تو ره قبول مونه. پس تو قد ازوا پیش پادشاه مصر بورو و دزو بگی که 'خداوند، خدای عبرانیا، دز مو ظاهر شده. و آلی، آی پادشاه، مو ره بیل که د اندازه سه روزه راه د بیابو بوری و د اونجی بلده خداوند، خدای خو قربانی کنی. ^{۱۹} ' لیکن ما میدنم که پادشاه مصر شمو ره نه میله که بورید، حتی که دست زور تو ام او ره مجبور کنه. ^{۲۰} پس ما دست خو ره دراز مونم و مصر ره قد تمام قدرت خو میزنم و کارای عجیب د بین ازوا مونم. بعد ازو پادشاه شمو ره هی مونه. ^{۲۱} و ما ای قوم ره د نظر مصریا محترم جور مونم و غیتیکه از اونجی بر موشید شمو دست خالی نمورید، ^{۲۲} بلکه هر خاتون اسرائیلی از همسایه خو و از هر خاتون که د خانه شی بشه، چیزای نقرهیی، زبورات طلائی و کالا بطلبه و او چیزا ره د باچه ها و دخترن خو بپوشنه. دمزی رقم شمو مصریا ره غارت مونید."

خدا د موسیٰ قدرت میدیه

۴ ^۱ بعد ازو موسیٰ د جواب خداوند گفت: "و اگه بنی اسرائیل دز مه اعتبار نکنه و د تورای مه گوش ندیه و بگه: 'خداوند دز تو ظاهر نشده! ما چی کنم؟" ^۲ اوخته خداوند از موسیٰ پرسان کد: "د دست تو چی آسته؟" او گفت: "تیاق."

۳ پس خُداوند گُفت: "اُو رِه دَ رُوی زَمی پورته کُو!" و مُوسیٰ اُو رِه دَ زَمی پورته کُد و تِیاق دَ مار تَبَدیل شُد و مُوسیٰ از پِیش اَزو دُوتا کُد! ۴ خُداوند بسم دَ مُوسیٰ گُفت: "دِست خُورِه دِراز کُو و دُم شی رِه بِگیر." پس مُوسیٰ دِست خُورِه دِراز کُدِه دُم مار رِه گِرِفَت و مار دَ دِست شی دُوباره دَ تِیاق تَبَدیل شُد! ۵ اوخته خُداوند گُفت: "ای کار رِه بُکُو تا اونا باور کنه که خُداوند، خُدای بابِه کلونای ازوا، یعنی خُدای اِبراهیم، اِسحاق و یعقوب دَز تو ظاهر شُدِه." ۶ و خُداوند بسم دَزو گُفت: "دِست خُورِه دَ تِی جیلک خُو بُکُو!" مُوسیٰ دِست خُورِه دَ تِی جیلک خُو کُد و امی که اُو رِه از تِی جیلک بُر کُد، دِید که دِست شی دَ اَثَر مَرَضِ کولی^۱ بَرَف وَری سفید شُدِه. ۷ و خُداوند گُفت: "آلی دِست خُورِه باز دَ تِی جیلک خُو بُکُو." و مُوسیٰ اَمُطور کُد و دِست خُورِه پس کَشیدِه دِید که دُوباره صَحیح و سالم مِثِل باقی جان شی وَری جور شُدِه. ۸ اوخته خُداوند دَ مُوسیٰ گُفت: "اگِه مردمِ نشانی اَوّل رِه قَبول نَکَد و دَز تو گوش نَدَد، اونا دَومنه رِه قَبول مونه. ۹ لیکن اگِه اونا هیچ کُدَم ازی دُو نشانی رِه قَبول نَکَد و دَ تورای تو گوش نَدَد، اوخته از اُو دریای نیل بِگیر و اُو رِه دَ رُوی خُشکی شیو کُو. و اَمُو آو رِه که از دریای نیل کَشیدِه دَ رُوی خُشکی دَ خُون تَبَدیل موشه!" ۱۰ مُوسیٰ دَ خُداوند گُفت: "یا مولا! ما هرگز توره‌گوی خُوب نَبُودیم؛ نَه دَ سابق و نَه دَ ای وختِ که قد بندِه خُو توره گُفتِه؛ ما کم توره و کُنَد زبو اَسْتُم." ۱۱ و خُداوند دَزو گُفت: "کی اَسْتِه که دَ اِنسان زبو دَدِه؟ و کی اَسْتِه که اِنسان رِه کَر یا کُنْگِه، بِنِی و یا کور جور کُدِه؟ آیا ما که خُداوند اَسْتُم، امی کارا رِه نَکُدَم؟ ۱۲ و آلی بورُو، ما قد اَزتُو اَسْتُم و دَ زبون تو قُدْرَتِ بیان مِیدَم، و ما تو رِه یاد مِیدَم که چی باید بُگی." ۱۳ مگم مُوسیٰ گُفت: "یا مولا، خاهش مُونم، یگو کس دِیگِه رِه رِبی کُو. هر کسی رِه که رِبی مَکُونی." ۱۴ پس خُداوند دَ بِلِه مُوسیٰ قار شُدِه گُفت: "بِرار تو هارُون از قِبیله لاوی، اُو توره‌گوی خُوب اَسْتِه. اُو امی آلی دَ

۱:۶:۴ دَ جای «مَرَضِ کولی» دَ زبونِ عبرانی «مَرَضِ جلدی ساری» نوشته یِه. دَ باقی کتاب ام معنای مَرَضِ کولی عینِ چیز اَسْتِه.

راه آسته و مییه که تُو ره بِنگره و از دیدون تُو دل شی خوش موشه. ^{۱۵} تُو قد ازو توره بگی و پیغام ره دزُو بدی و ما دَ زیون هر دوی شمو قُدرتِ بیان میبدم و دز شمو نشو میبدم که چی باید بکنید. ^{۱۶} او بلده تُو توره‌گوی جور موشه و دَ جای تُو قد مردم گپ میزنه. و تُو بلده ازو مثل خدا الی جور موشی و هر چیزی ره که او باید بگه، تُو دزُو بیان کو. ^{۱۷} ای تیاق ره دَ دست خُو بگیر و قد ازی امو نشانی ها ره دَ مردم ظاهر کو.

موسیٰ پس دَ مصر موره

^{۱۸} بعد ازو موسیٰ پیش خُسُر خُو یترون پس آمده دزُو گفت: ”مره بیل که پس دَ مصر بورم و بنگرم که قوماى مه زنده آسته یا مرده.“ یترون گفت: ”بورو، بخیر بوری.“ ^{۱۹} خلاصه، وختی موسیٰ هنوز دَ سرزمینِ میدیان بود خداوند دزُو گفت: ”پس دَ مصر بورو، چون تمام کسای که میخاست تُو ره بگشسه، فَوَت کده.“ ^{۲۰} اوخته موسیٰ خاتو و اولادای خُو ره گِرِفته دَ بله خَر سوار کد و پس سون سرزمینِ مصر ری شد. او امچنان تیاق ره که خدا دزُو دَدَد، دَ دست خُو گِرِفته قد خُو بُرد. ^{۲۱} خداوند دَ موسیٰ گفت: ”وختیکه دَ مصر رسیدی، توخ کو که تمام معجزه های ره که قُدرتِ انجام ازوا ره دَ دست تُو دَدَم، دَ پیش فرعون ظاهر کنی. لیکن ما دلِ فرعون ره سخت مونم تا که بنی اسرائیل ره ایله نکنه. ^{۲۲} پس دَ فرعون بگی: ’خداوند اینی رقم موگه: ’اسرائیل، باچه اولباری مه آسته. ^{۲۳} ازی خاطر ما دز تُو امر مونم: باچه مره ایله کو تا که او مره خدمت کنه. اگه تُو سرکشی کنی و او ره ایله نکنی، اوخته ما باچه اولباری ازتو ره موکشم.“ ^{۲۴} دَ امزو وخت، دَ یگ کاروان-سرای دَ بین راه خداوند قد موسیٰ سر خورد و میخاست که او ره بگشسه. ^{۲۵} اوخته صَفورا یگ سنگ تیز ره گِرِفته باچه خُو ره ختنه کد و قد پوستِ منٹی شده دَ پای موسیٰ ملیده گفت: ”اینه، تُو واقعا بلده ازمه

یگ شوی خُونِ اَسْتی! ^{a ۲۶} پس خُداوند او ره ایله کد. دَ اَو غَیت صَفورا از خاطرِ رَواجِ خَتنه اَو ره "شوی خُون" گُفت.

^{۲۷} دَ اَو غَیت خُداوند دَ هَارُونِ گُفت: "بَلَدِه اِسْتِقبالِ پَرارِ خُو مُوسی دَ بیابو بورو." و هَارُونِ رفت و قد اَزُو دَ کوهِ حورِیب یعنی دَ "کوهِ خُدا" رُوی دَ رُوی شُد و اَو ره ماخ کد. ^{۲۸} بعد اَزُو مُوسی تمامِ تورای ره که خُداوند دَ وختِ رَبی کدون شی دَ مِصرِ دَزُو گُفتُد، دَ هَارُونِ نَقَل کد. مُوسی امچنانِ پِگِ نشانی های مُعجزه آمیز ره که خُداوند دَ ز شی اَمَر کُد، دَ هَارُونِ بیان کد. ^{۲۹} پس مُوسی و هَارُونِ رفته پِگِ کتِه کلونای بَنی اِسرائیل ره جَم کد. ^{۳۰} اوخته هَارُونِ تمامِ تورای ره که خُداوند دَ مُوسی گُفتُد، نَقَل کد و مُوسی اَمُو نشانی ها ره دَ پِیشِ رُوی مَرْدُمِ انجام دَد ^{۳۱} و مَرْدُمِ باور کد. وختی اونا شَنید که خُداوند دَ فِکَرِ بَنی اِسرائیل اَسْتِه و دَ مُصِیبتِ های ازوا تَوَجُّه کده، اونا رُوی دَ خَاکِ اَفْتَدِه خُدا ره عِبادت کد.

مُوسی و هَارُونِ دَ دَرِبارِ فِرْعَوْنِ

۵ بعد ازی چِیزا مُوسی و هَارُونِ پِیشِ فِرْعَوْنِ رفت و دَزُو گُفت: "خُداوند، خُدايِ اِسرائیل اینی رقمِ مَوگه: 'قَوْمِ مَرِه ایلِه کُو تاکه اونا دَ بیابو بوره و دَ اُونجی مَراسِمِ عَید ره دَ اِحْتِرامِ ازمه نِگاه کُنه." ^۲ فِرْعَوْنِ گُفت: "خُداوند کی اَسْتِه که ما دَ تورای شی گوش بَدُمِ و اِسرائیل ره ایلِه کَنم؟ ما خُداوند ره نَمِیَنَخْشُمِ و اِسرائیل ره ام ایلِه نَمُوئم." ^۳ مُوسی و هَارُونِ گُفت: "خُدايِ عِبْرانیا دَز مو ظاهِر شُدِه. لُطْفاً مو ره بیل که سِه روزه راه دَ بیابو سَفَر کنی تا دَ اُونجی بَلَدِه خُداوند، خُدايِ خُو قُرْبانِی کنی. نَشْنِه که اُو مو ره دَ وَسِیْلِه مَرَضِ و یا جَنگِ نَابُودِ کنه." ^۴ پادشاهِ مِصرِ دَ مُوسی و هَارُونِ

^{a ۲۵}: ۴ ایطور معلوم موشه که ام خودِ مُوسی و ام باچه شی تا هنوز خَتنه نَشُدِه بُوْد. اِمکانِ دَرِه که خُداوند ای کوتاهی مُوسی ره دَزُو گُناهِ جِساب کده اَو ره تَهْدِید کده بَشِه. مگم صَفورا ای کَمبُودی ره قد خَتنه کدون باچه خُو پُوره کد و مُوسی ره از مَرگِ نِجات دَد.

گفت: ”چرا بنی اسرائیل ره از کارای شی بیکار مونیډ؟ بورید پس دَ وظیفه خُو!“
^۵ فرعون بسم گفت: ”اونه، تعدادِ مردُم شُمو آلی دَ مُلک کلو شُدِه و شُمو میخاهید
که اونا دِست از کارای خُو بکشه.“^۶ دَمزُو روز فرعون دَ ناظرای مصری و سرکارگرا
مردُم عبرانی اینی رقم امر کد: ”^۷ دِیگه دَ مردُم بلده جور کدون خِشت کاه ندید! بیلید
که خودون شی رفته بلده خُو کاه جَم کنه.“^۸ مگم تعدادِ خِشتای که اونا تیار مونه، امو
تعدادِ سابق بَشه. تعدادِ خِشتای شی ره هیچ کم نکنید، چُون اونا ثمبل آسته. امزی
خاطر اونا فریاد مونه و مَوگیه: ’مو ره بیل که بوری تا بلده خُدای خُو قربانی کنی.‘
^۹ کار ره بلده امزی نفرا سخت تر کنید تاکه اونا دَ وظیفه خُو مصروف بَشه و دَ تورای
دروغی تَوَجِه نَدَشته بَشه.“^{۱۰} پس ناظرًا و سرکارگرای ازوا دَ برو رفته دَ مردُم گفت:
”فرعون امی رقم مَوگه: ’ازی پس ما دَز شُمو کاه نمیدم.‘^{۱۱} خودون شُمو بورید و از
هر جای که موشه کاه جم کنید. و کار شُمو ام باید پوره بَشه.“^{۱۲} پس بنی اسرائیل
دَ سراسرِ مصر تیت پَرَک شُد تاکه پَلا ل ره از زمی دَ جای کاه جَم کنه.^{۱۳} و ناظرًا اونا
ره رُفنده مَوگفت: ”کارِ روزانه خُو ره پوره کنید، مِثل وختای که بلده شُمو کاه دده
موشد.“^{۱۴} و ناظرای مصری که دَ وسیله فرعون تعیین شُدُد، سرکارگرای بنی اسرائیل
ره میزَد و مَوگفت: ”چرا کارای روزانه خُو ره مِثلِ سابق، دیروز و امروز پوره نکدید؟“
^{۱۵} سرکارگرای بنی اسرائیل دَ پیش فرعون رفت و شکایت کده گفت: ”چرا قد غلامای
خُو ای رقم رفتار مونی؟^{۱۶} بلده غلامای تُو هیچ کاه دده نَموشه و مَوگیه، ’خِشت جور
کنید!‘ اونا غلامای تُو ره میزنه، دَ حالیکه گناه از ناظرای تُو آسته.“^{۱۷} مگم فرعون
گفت: ”شُمو ثمبل آستید، دَ حقیقت شُمو کلو ثمبل آستید! ازی خاطر شُمو مَوگید: ’مو
ره بیل که بوری تا بلده خُداوند قربانی کنی.‘^{۱۸} آلی بورید دَ سر کار خُو، مگم کاه دَز
شُمو دده نَموشه و تعدادِ خِشتا ام باید دَ اندازه سابق جور شنه.“^{۱۹} سرکارگرای بنی
اسرائیل دید که اونا بد دَ چنگ اُفتده، چُون فرعون دَزوا گفت: ”از حسابِ روزانه خُو دَ
جور کدون خِشتا هیچ کم نکنید.“^{۲۰} و ختیکه از پیش فرعون برو میمد، اونا قد موسی

و هَارُونَ كِه مُنْتَظِرِ ازوا بُود، رُوی دَ رُوی شُد. ^{۲۱} و سرکارگرا دَزوا گُفت: ”خُداوند شُمو ره بِنِگره و دَ بِلِه شُمو قضاوَت كُنه، چُون شُمو مو ره دَ نَظِرِ فِرْعَوَن و نَفراي شِي بَد كَدِيد تا اونا ازمو نَفَرَت دَشْتِه بَشِه. و شُمو دَ دِسْتِ ازوا شَمشِير دَ دِيد تاكه اونا مو ره بَكُشه.“

شِكَايَتِ مُوسَى دَ پِيشِ خُدا

^{۲۲} پَسِ مُوسَى دَ حُضُورِ خُداوند اَمَدِه گُفت: ”يا مَولا! چِرا اِي بَلا ره دَ سِرِ امزِي قَوم اُوردي؟ و بَچِي مَرِه دَ اِينجِي رِبي كَدي؟ ^{۲۳} از وختِيكه دَ دِيرِ فِرْعَوَن رِفْتَم و پِیغام تُو ره رَسَنَدَم، اُو دَ بِلِه اَزِي قَوم ظَلَم مُونِه و تُو دَ دادِ قَوم خُو هِیچ نَمِيرِسي.“

۱ اوخته خُداوند دَ مُوسَى گُفت: ”آلِي مِينِگري كه ما قَدِ فِرْعَوَن چِي كار مُونَم. اُو بَخاطِرِ دِسْتِ زورَتُوي مِه بَنِي اِسْرَائِيل ره ايله مُونِه و بَخاطِرِ دِسْتِ پُرْقُدْرَت مِه اونا ره از سرزمينِ خُو بَر مُونِه.“

۲ و خُداوند دَ توره خُو اِدامه دَدِه دَ مُوسَى گُفت: ”ما خُداوند اَسْتَم. ^۳ ما دَ اِبْرَاهِيمِ، اِسْحاق و يَعْقُوب دَ عِنوانِ خُدايِ قَادِرِ مُطَلَقِ ظاهِرِ شُدَم، مِگَم نامِ از خود خُو، يعنِي خُداوند ^a ره دَزوا معلومدار نَكُدَم. ^۴ امچنان ما قَدِ ازوا عَهْدِ بَسْتِه كُدَم كه سرزمينِ كِنعان، يعنِي اُمُو جايِ ره كه اونا دَ اُونجِي مِثِلِ بِيگَنِه آلِي زِنْدَگِي مُوكَد، دَزوا بَخَشِشِ كَنَم. ^۵ دِيگِه اِي كه، ما ناله هايِ بَنِي اِسْرَائِيل ره شَنِيدَم كه مِصرِيا اونا ره دَ غُلامِي اَندَخْتِه، لِيكِنِ عَهْدِ مِه دَ ياد مِه اَسْتِه. ^۶ اَزِي خاطرِ دَ بَنِي اِسْرَائِيل بُگِي كه خُداوند مُوكِه: ”ما خُداوند اَسْتَم و شُمو ره از زيرِ يُوغِ كارِ اِجبارِ مِصرِيا خلاصِ كَدِه از غُلامِي ازوا آزاد مُونَم. ما شُمو ره دَ زورِ بازُوي قَوي و دَ وَسِيْلِه قضاوَتِ هايِ بَزُرْگِ بازخريدِ كَدِه نِجاتِ مِيدِيَم ^۷ و شُمو ره قَومِ خُو جورِ كَدِه خُدايِ شُمو مُونَم. دَ اُو غَيْتِ شُمو مِيدِينِد كه ما خُداوند، خُدايِ شُمو اَسْتَم كه شُمو ره از زيرِ يُوغِ كارِ اِجبارِ مِصرِيا آزاد

^a ۶:۳ بلده معلوماتِ كلوتر دَ باره نامِ ”خُداوند“ دَ فصلِ ۳ آيه ۱۳ تا ۱۵ رُجوع كُنِيَد.

کدم. ^۸ و ما شمو ره دَ امزو سرزمی مویرم که وعده شی ره دَ ابراهیم، اسحاق و یعقوب دده بودم و او جای ره بحیثِ ملکیت دَز شمو میدم. ما خداوند آستم. ”^۹ پس موسیٰ امو رقم دَ بنی اسرائیل نقل کد، مگم اونا کم روحیه بود و بخاطرِ ظلم و ستمِ مصریا دَ توره موسیٰ گوش ندد.

^{۱۰} بعد ازو خداوند دَ موسیٰ امر کد: ”بسم“ دَ پیشِ فرعون، یعنی پادشاهِ مصر بورو و دزو بگی که بنی اسرائیل ره از ملک خو ایله کنه. ”^{۱۲} لیکن موسیٰ دَ جوابِ خداوند گفت: ”اونه، بنی اسرائیل که دَ گفته مه گوش نموکنه، پس فرعون چطور از اید مه موشه، دَ حالیکه ما یگ سُخرانِ خوب نیستم؟“^a

^{۱۳} خلاصه، خداوند قد موسیٰ و هارون توره گفته دزوا دَ باره بنی اسرائیل و فرعون پادشاهِ مصر حکم دد تا بنی اسرائیل ره از سرزمینِ مصر بُرو بیره.

پُشت نامه موسیٰ و هارون

^{۱۴} اینیا کته کلونای خانوارِ بابه کلونای بنی اسرائیل بود:

باچه‌های رثوبین، باچه کته اسرائیل^b اینیا بود: حنوک، فلو، حصرون و کرمی. از هر کدم ازبا یگ اولادِ بابه جور شد.

^{۱۵} باچه‌های شمعون اینیا بود: یموئیل، یامین، اوهد، یاخین، صوخر و شائول که آبه شائول کنعانی بود. از هر کدم ازبا یگ اولادِ بابه جور شد.

^{۱۶} و اینیا نام‌های باچه‌های لاوی دَ ترتیبِ تولدِ ازوا بود: چرشون، قهات و میراری. لاوی دَ سین یگ صد و سی و هفت سالگی رسید.

^{۱۷} باچه‌های چرشون اینیا بود: لبنی و شمعی که از هر کدم ازبا یگ اولادِ بابه دَ وجود آمد.

^a ۶:۱۲ دَ نسخه اصلی مویگه ”دَ حال که ما از لب ناخننه آستم.“ ^b ۶:۱۴ اسرائیل یعنی یعقوب.

۱۸ باچه‌های قُهات اینیا بُد: عَمَرام، یصهار، جِبرون و عَزِیئیل. قُهات دَ سِنِ یگ صد و سی و سِه سالگی رسید.

۱۹ باچه‌های مِرارِی اینیا بُد: مَحلی و موشی. اینیا اولادِ بابِه های لای دَ مُطابِقِ نسل های ازوا بُد.

۲۰ اوخته عَمَرام قد عَمِه خُو یوکاید توی کد و یوکاید بلده شی هارون و موسی ره زبید. و عَمَرام دَ سِنِ یگ صد و سی و هفت سالگی رسید.

۲۱ باچه‌های یصهار اینیا بُد: قورح، نافج و زکری.

۲۲ باچه‌های عَزِیئیل اینیا بُد: میثائیل، ایلفافان و ستری. ۲۳ هارون قد اییشاب، یعنی دُخترِ عَمیناداب و خوارِ نَحشون توی کد. اییشاب بلده هارون چار باچه دَ دُنیا اُورد: ناداب، اَبیهو، العازار و ایتمار.

۲۴ باچه‌های قورح اینیا بُد: اسیر، القانه و آبیاساف. اینمیا اولادِ بابِه های خانوارِ قورح بُد.

۲۵ العازار باچه هارون قد یکی از دُخترِونِ فُوتیئیل توی کد و اونا صاحبِ یگ باچه دَ نامِ فینحاس شد. اینمیا کتّه کلونای خانوارِ بابِه کلونای لایوا دَ مُطابِقِ اولادِ بابِه های ازوا بُد.

۲۶ هارون و موسی که دَ باله ذکر شده امو کسای آسته که خُداوند دَزوا گُفتد: ”بنی اسرائیل ره قد تمام طایفه های شی از سرزمینِ مصر بُرو بیرید.“ ۲۷ اونا کسای بُد که دَ پیشِ فرعون پادشاهِ مصر رفت و پیغامِ خُداوند ره دَزو رَسنده گُفت: ”بنی اسرائیل ره ایله کو.“ ۲۸ و اُو امو روز بُد که خُداوند دَ سرزمینِ مصر قد موسی توره گُفت.

۲۹ خُداوند بسم دَ موسی امر کده گُفت: ”ما خُداوند اَسْتُم. هر چیزی که ما قد تُو موگم، تُو دَ فرعون پادشاهِ مصر بُگی.“ ۳۰ لیکن موسی دَ خُداوند گُفت: ”ما توره‌گوی حُوب نیسْتُم. پس فرعون چطور دَ تورای مه گوش بَدیه؟“

۱ و خُداوند دَ مُوسَى كُفْتُ: "اینه، ما تُو ره دَ نَظَرِ فِرْعَوْنِ خُدا آلَى جور مُونَم و
 بَرار تُو هَارُونِ مِثْلِ پِیغمبرِ وَرَى توره‌گوی تُو موشه. ۲ هر چیزی که دَز تُو مُوگَم، دَ
 بَرار خُو هَارُونِ بُگی تا او پِگِ تورا ره دَ فِرْعَوْنِ بُگیه و او بَنیِ إِسْرَائِیلِ ره از سرزمینِ خُو
 آزاد کنه. ۳ لیکن ما دِلِ فِرْعَوْنِ ره سخت مُونَم و علامتِ ها و مُعجزه ها ره دَ سرزمینِ
 مِصرِ کلو ظاهرِ مُونَم. ۴ و ازی که فِرْعَوْنِ دَ توراى شُمو گوش نَمیدیه، ما دِستِ خُو ره دَ
 خِلافِ مِصرِیا دِراز کده اونا ره مَجازاتِ مُونَم و طایفه های قَوْمِ خُو، یعنی بَنیِ إِسْرَائِیلِ
 ره دَ وَسِیلَه قضاوتِ های بُزرگ از مُلکِ مِصرِ بَرُو میروم. ۵ وختیکه بَنیِ إِسْرَائِیلِ ره قد
 دِستِ پُر قُدرتِ خُو از بَینِ مَرْدَمِ مِصرِ بَرُو مُوبرم، دَ او عَیتِ مِصرِیا مُوفامه که ما خُداوند
 اَسْتَم. ۶ پس مُوسَى و هَارُونِ چیزی ره که خُداوند اَمَر کُدد، انجام دد. ۷ مُوسَى هشتاد
 و هَارُونِ هشتاد و سه ساله بُود که اونا دَ پِیشِ فِرْعَوْنِ رفته توره مُوگفت.

تِیاقِ هَارُونِ

۸ اوخته خُداوند دَ مُوسَى و هَارُونِ كُفْتُ: ۹ "وختیکه فِرْعَوْنِ دَز شُمو مُوگه: 'یگو
 مُعجزه نِشو بَدید، پس دَ هَارُونِ بُگی که تِیاقِ خُو ره دَ پِیشِ رُویِ فِرْعَوْنِ دَ زمی پورته
 کنه و تِیاقِ دَ مار تَبْدیلِ موشه. ۱۰ مُوسَى و هَارُونِ دَ دِیرِ فِرْعَوْنِ اَمَدَه اَمَرِ خُداوند ره
 انجام دد، یعنی هَارُونِ تِیاقِ خُو ره دَ پِیشِ رُویِ فِرْعَوْنِ و نفرای شی دَ زمی اَندخت و
 تِیاقِ دَ مار تَبْدیلِ شُد. ۱۱ مگم فِرْعَوْنِ حَکِیمَا و جادوگرایِ مِصرِی ره حاضرِ کد و اونا ام
 تَوَسُّطِ سِحْرِ و جادویِ خُو اَمی کار ره کد. ۱۲ هر کُدمِ ازوا تِیاقِ خُو ره دَ زمی پورته کد
 و اونا دَ مار تَبْدیلِ شُد. مگم تِیاقِ هَارُونِ پِگِ تِیاقِیِ جادوگرَا ره قُورتِ کد. ۱۳ لیکن
 امو رقم که خُداوند كُفْتُد، دِلِ فِرْعَوْنِ هنوز ام سخت بُود و دَ توراى ازوا گوش نَکد.

بلای اول

۱۴ خُداوند دَ مُوسَى گفت: "دَلِ فِرْعَوْنَ سَخْتِ اسْتَه؛ اَوِ مَرْدُمِ رِه اَيْلَه نَمُونَه. ۱۵ صَبَاح گاه دَ پِيشِ فِرْعَوْنَ بَوْرُو و غَيْبَتِكِه اَوِ دَ لَبِ اَوِ مَوْرَه، تُو دَ بَعْلِ دِرْبَايِ نَيْلِ اَيْسْتَه شُو تا قد شِي رُوِي دَ رُوِي شُنِي. تِيآقِي رِه كه دَ مَارِ تَبْدِيلِ شُدُد، دَ دِسْتِ خُو كِرْفْتَه قَدِ خُو بَبُر. ۱۶ اوخته دَزُو بُگِي: 'خُداوند، خُدايِ عِبْرَانِيَا مَرَه دَ پِيشِ اَز تُو رَبِي كَدَه. اَوِ مَوگَه: "قَوْمِ مَرَه اَيْلَه كُو كه اُونَا دَ بِيَابُو بَوْرَه و مَرَه عِبَادَتِ كَنه. " مَكَمِ تا آلِي رِه تُو اَز اَيْدِ شِي نَشُدِي. ۱۷ خُداوند بَسْمِ مَوگَه: "دَ وَسِيْلَه اَمْزِي كَار، تُو مَوْفَامِي كه ما خُداوند اَسْتَم: آلِي ما قَدِ اَمْزِي تِيآقِ كه دَ دِسْتِ مَه اَسْتَه، دَ اَوِ دِرْبَايِ نَيْلِ مِيَزْمُ و اَوِ دَ خُونِ تَبْدِيلِ مَوْشَه. ۱۸ ماهِي هَايِ دِرْبَايِ نَيْلِ مَوْمَرَه و اَوِ دِرْبَايِ گَنْدَه مَوْشَه و مِصْرِيَا رَغَبَتِ شِي نَمَوْشَه كه اَز اَوِ دِرْبَايِ وُچِي كُنَه. "'

۱۹ بعد اَزُو خُداوند دَ مُوسَى گفت: "دَ هَارُونِ بُگِي كه 'تِيآقِ خُو رِه بِيگِيرِ و اَوِ رِه قَدِ دِسْتِ خُو دَ سِرِ تَمَامِ اَوَهَايِ مِصْرِ دِرَازِ كُو، يَعْني دَ بَلَه پَكِ دِرْبَايِ هَا، جَوِي هَا، نَوْرِ هَا و دَ سِرِ تَمَامِ حَوْضِ هَايِ اَوِ تاكه اُونَا دَ خُونِ تَبْدِيلِ شُنَه. دَ تَمَامِ سِرْمِيْنِ مِصْرِ خُونِ بَشَه حَتِي دَ مَنَه ظَرْفَايِ چَوْبِي و دَ كُوْزَه هَايِ گِلِي. "' ۲۰ پَسِ مُوسَى و هَارُونِ اَمُو رَقْمِيكِه كه خُداوند اَمْرِ كَدُد، عَمَلِ كَد. هَارُونِ دَ حُضُورِ فِرْعَوْنَ و خِدْمَتگَارَايِ شِي قَدِ تِيآقِ خُو دَ اَوِ دِرْبَايِ نَيْلِ زَدِ و اَوِ دَ خُونِ تَبْدِيلِ شُد. ۲۱ ماهِي هَايِ كه دَ دِرْبَايِ بُوْدِ مُرْدِ و اَوِ دِرْبَايِ نَيْلِ گَنْدَه شُد و مِصْرِيَا دِيگَه تَنْتِنَسْتِ كه اَوِ شِي رِه وُچِي كَنه. دَ سِرَاسِرِ مِصْرِ دَ جَايِ اَوِ خُونِ بُوْدِ، ۲۲ لِيكِنِ جَادُوگَرَايِ مِصْرِ اَمِ قَدِ جَادُوَهَايِ خُو اَمِي كَارَا رِه كَد. پَسِ دَلِ فِرْعَوْنَ سَخْتِ تَرِ شُد و اَوِ دَ تَوْرَه هَارُونِ و مُوسَى گَوْشِ نَدَد. فِقْطِ اَمُو رَقْمِ كه خُداوند كُفْتُد. ۲۳ و فِرْعَوْنَ بَدُونِ اَزِي كه كَدَمِ تَوَجُهِ كَنه، خِيَالِ خُو رِه اَمِ نَه اَوْرُدِ و پَسِ دَ قَصْرِ خُو رَفْت. ۲۴ اَزِ اوخته، پَكِ مِصْرِيَا دَ بَعْلِ دِرْبَايِ نَيْلِ چَاهِ مِيكَنْدِ، چِرَاكه اُونَا اَزِ اَوِ دِرْبَايِ وُچِي نَمِيْتِنَسْت. ۲۵ اَزِ رُوْزِي كه خُداوند دِرْبَايِ نَيْلِ رِه زَدِ، هَفْتِ رُوْزِ تَبِيرِ شُد.

بلای دوم

۱ پس خداوند د موسیٰ گفت: "بورو د پیش فرعون و دزو بگی که خداوند اینی
 رقم مویکه: "قوم مره بیل که بوره و مره عبادت کنه. ۲ و اگه از ربی کدون ازوا
 سرپیچی کنی، ما سرزمین تو ره د بلای قوقری گرفتار مونم. ۳ دریای نیل د اندازه از
 قوقری پر موشه که از او بر شده د قصر تو مییه و د اتاق تو و جاگه خاو تو هجوم
 مونه، امچنان د خانه های خدمتگاری تو و قومای تو و حتی د تندورا و د تغاره های
 خمیر در مییه. ۴ قوقریا د بله خود تو، مردم تو و تمام خدمتگاری تو قرتک میزنه. ""
 ۵ بعد ازو خداوند د موسیٰ گفت: "د هارون بگی که، تیاق خو ره قد دست خو طرف
 جوی ها، دریا ها و نور ها دراز کنه تا که قوقریا از او برو بییه و د تمام سرزمین مصر
 تیت شنه. " ۶ پس هارون دست خو ره د بله آوهای مصر دراز کد و قوقریا بر شده
 تمام سرزمین مصر ره پر کد. ۷ مگم جادوگرا ام قد جادوی خو امی کار ره کد، یعنی
 قوقریا ره د سرزمین مصر پیدا کد. ۸ اوخته فرعون موسیٰ و هارون ره طلب کده گفت:
 "د حضور خداوند دعا کنید که ای قوقریا ره از مه و از مردم ملک مه دور کنه و ما
 مردم شمو ره ایله مونم تا که اونا بوره و بلده خداوند قربانی کنه. " ۹ موسیٰ د جواب
 فرعون گفت: "تعیین کدون وخت د دست خود تویه که ما چی غیت بلده خود تو و
 بلده خدمتگاری تو و قوم تو دعا کنم تا که قوقریا از پیش از تو و از پگ خانه های تو
 دور شنه و اونا فقط د دریای نیل پیدا شنه. " ۱۰ فرعون گفت: "صبح. " پس موسیٰ د
 جواب شی دد: "خاهش تو پوره موشه تا بدنی که هیچ خدای وجود ندره مثل خداوند،
 خدای مو. ۱۱ قوقریا از پیش از تو و از مبه خانه های تو و از خدمتگارا و از مردم تو
 دور موشه؛ تنها د دریای نیل باقی مومنه. " ۱۲ پس موسیٰ و هارون از پیش فرعون برو
 بر شد و موسیٰ د درگاه خداوند از خاطر قوقریا که فرعون دچار ازوا بود، فریاد کده
 دعا کد. ۱۳ و خداوند د مطابق دعای موسیٰ عمل کد و قوقریا از خانه ها، از آغیلا و

از زمینا از بین رفت. ^{۱۴} و مردم اونا ره ٹول ٹول کد و تمام جای‌ها ره بوی بد گرفت. ^{۱۵} مگم وختیکه فرعون از شر قوقریا آرام شد، باز ام دل خو ره سخت کد و د تورای موسی و هارون گوش ندد، فقط امو رقمیکه خداوند گفتد.

بلای سوم

^{۱۶} بعد ازو خداوند د موسی گفت: "د هارون بگی که تیاق خو ره د خاک زمی بزَن تا که خاک د سراسر مصر د لشکر پاشه‌ها تبدیل شنه." ^{۱۷} و اونا امو رقم کد: هارون تیاق ره قد دست خو دراز کده خاک زمی ره زد و جسم تمام انسانا و جانورا پُر از پاشه شد، چون تمام گرد و خاک سرزمین مصر پاشه جور شد. ^{۱۸} جادوگرا ام قد قدرت های جادوگری خو کوشش کد که امی کار ره کنه، مگم اونا نتنست و پاشه‌ها د بِلَه انسان و حیوان باقی مند. ^{۱۹} پس جادوگرا د فرعون گفت: "دست خدا دزی کار آسته." لیکن فرعون باز ام سنگدل مند و د تورای موسی و هارون گوش ندد، امو رقمیکه خداوند پیشگویی کدد.

بلای چارم

^{۲۰} بعد ازو خداوند د موسی گفت: "صباح‌گاه باله شو و غیتیکه فرعون د لب دریای نیل مورده د پیش روی شی ایسته شو و د زشی بگی که خداوند اینی رقم موگه: "قوم مره ایله کُو تا که اونا بوره و مره عبادت کنه. ^{۲۱} و اگه اونا ره ایله نکئی، اوخته لشکر اوخلی ره د بِلَه ازتو و خدمتگرای تو، د بِلَه مردم تو و د خانه‌های تو ریی مونم و خانه‌های پگ مصریا و زمینای ازوا پُر از اوخلی موشه. ^{۲۲} مگم دمزو روز ما منطقه جوشن ره که جای بود-و-باش بنی اسرائیل آسته، جدا مونم تا که هیچ اوخلی د اونجی نبشه و تا بدنی که ما خداوند امزی سرزمی آستم. ^{۲۳} و ما بین قوم ازتو و قوم از خود فرق میلم. صباح ای معجزه ظاهر موشه!" ^{۲۴} و خداوند امو رقم کد: لشکر کتیه

اوخلی د قصرِ فرعون، د خانه‌های درباریا و تمام سرزمینِ مصر آمد و تمام زمینِ مصر از خاطرِ اوخلی خراب شد. ^{۲۵} پس فرعون موسیٰ و هارون ره کوی کده گفت: ”بورید و د منّه سرزمینِ مصر د خدای خو قربانی کنیدا!“ ^{۲۶} لیکن موسیٰ د جواب شی گفت: ”دُرست نیبه که مو امی کار ره بکنی، ازی که مو بلده خداوند، خدای خو چیزی ره قربانی مونی که د نظرِ مصریا زشت آسته. و اگه مو د پیش روی مردمِ مصر چیزی ره قربانی کنی که اونا بد مینگره، آیا اونا مو ره سنگسار نمونکنه؟“ ^{۲۷} مو باید د اندازه سه روزه راه د بیابو سفر کنی و مطابقِ امرِ خداوند د بیابو بلده خداوند خدای خو قربانی کنی. ^{۲۸} فرعون گفت: ”ما شمو ره ایله مونم تا که د بیابو بورید و بلده خداوند، خدای خو قربانی تقدیم کنید. لیکن کلو دور نشنید. پس آلی بلده از مه دعا کنید.“ ^{۲۹} موسیٰ گفت: ”ما از اینجی که بر شدم، د پیش خداوند دعا مونم و صباح امی لشکرِ اوخلی از تو، از خدمتگاری تو و از مردمِ مصر دور موشه. لیکن احتیاط کو که بسم مو ره بازی ندی و بنی اسرائیل ره باز ام از رفتو و قربانی کدو بلده خداوند مانع نشنی.“ ^{۳۰} پس موسیٰ از پیش فرعون برو رفته د حضورِ خداوند دعا کد ^{۳۱} و خداوند دعای موسیٰ ره قبول کده تمام اوخلی ره از پیش فرعون و از خدمتگارا و مردم شی دور کد و هیچ کدم شی باقی نمد. ^{۳۲} مگم فرعون ایمدفعه باز ام سنگدل شد و مردم اسرائیل ره ایله نکد.

بلای پنجم

۹ بعد ازو خداوند د موسیٰ گفت: ”پیش فرعون بورو و دزو بگی که خداوند، خدای عبرانیا موگه، قوم مره ایله کو تا که اونا بوره و مره عبادت کنه. ^۲ لیکن اگه اونا ره اجازه ندی که بوره و بسم اونا ره نگاه کنی، ^۳ خداوند دست خو ره د بله مالای تو که د برو آسته، دراز مونه و آسپها، خرها، اُشترها، گاوو و رمه های تو ره د مَرَضِ وَا گرِفَتار مونه. ^۴ ولے خداوند د بین مالِ اسرائیل و مالِ مصر فرق میله که حتی

یگ حیوان ام از بنی اسرائیل نمومره. ^۵ پس خداوند وختِ امزی کار ره تعیین کده گُفت: ”ما، خداوند امی بلا ره صباح نازل موئم.“ ^۶ د روزِ دیگه شی خداوند چیزی ره که گُفتند عملی کد و تمامِ مالا و گله‌هایِ مصریا از بین رفت، لیکن از چارپایای بنی اسرائیل هیچ کدم شی نمرد. ^۷ اوخته فرعون نفرای خور ره ریی کد و فامید که از چارپایای بنی اسرائیل حتی یگ شی ام نمرده. مگم دلِ فرعون باز سخت شد و او بنی اسرائیل ره ایله نکد.

بلای ششم

^۸ بعد ازو خداوند د موسی و هارون گُفت: ”مشت های خور ره از دودِ که بغلای کوره ره گرفته پُر کنید و موسی او ره د نظرِ فرعون د هوا پاش بدیه. ^۹ اوخته او د بِلِه تمام سرزمینِ مصر مثلِ گرد-و-خاک تیت موشه و د جانِ انسان و حیوان دانه های ریمتو پیدا مونه.“ ^{۱۰} پس اونا دود ره از یگ کوره گرفته د حضورِ فرعون ایسته شد و موسی دود ره د هوا پاش دد و دود د روی جانِ انسان و حیوان دانه های ریمتو و بیخ‌کنه پیدا کد. ^{۱۱} جادوگرا از خاطرِ دانه ها نتنست د پیشِ موسی ایسته شنه، چون دانه ها د بِلِه جادوگرا و پگِ مصریا بود. ^{۱۲} مگم امو رقمیکه خداوند گُفتد، او فرعون ره سنگدل کد و فرعون از آیدِ موسی و هارون نشد.

بلای هفتم

^{۱۳} بعد ازو خداوند د موسی گُفت: ”صبح‌گاه باله شو و د برابرِ فرعون ایسته شده دزشی بگی که خداوند، خدایِ عبرانیا موگه، قومِ مَره ایله کو تاکه اونا بوره و مَره عبادت کنه. ^{۱۴} اگه نه، ایمدفعه ما تمامِ بلاهایِ خور ره د سرِ ازتو و غلامای تو و قوم تو میرم تا بدنی که د تمامِ دنیا مثلِ ازمه وری هیچ خدای نییه. ^{۱۵} اگه ما دست خور ره د بِلِه ازتو و مردمای تو دراز کده شمو ره د مَرَضِ ویا گرفتار موکدم، تا آلی ره شمو از

بِله زمی پای پاک گم مُوشدید. ^{۱۶} لیکن تُو ره بلده امزی مقصد تا آلی ره زنده نگاه کدم، تاکه قدرت خُو ره دز تُو نشو بدیم و تا نام مه د تمام دُنیا شِنخته شنه. ^{۱۷} مگم تا هنوز ام تُو خود ره د برابر قوم از مه کته کته مونی و اونا ره ایله نَمونی. ^{۱۸} دَمزی دلیل، صباح دَمزی وخت ایطور زاله^{۱۹} کته کته از آسمو موبارنم که د طول تاریخ مصر، از بُنیاد مُلک تا آلی ره دیده نَشده. ^{۱۹} و آلی د مردم خُو پیغام ری کُو که تمام حیوانا و چیزای ره که د بُرو دری جَم کده د خانه ها بیره. چُون وختیکه زاله موباره هر انسان و حیوان که د آغیل و خانه حفظ نییه، بلکه د بُرو منده، اونا از بین موره. ^{۲۰} امو نفرای فرعون که از اخطار خُداوند ترس خورد، اونا چارپایای خُو ره قد خدمتگاری خُو د خانه ها و قوتونا آورد. ^{۲۱} مگم اُو کسای که د کلام خُداوند تَوَجّه نکد، اونا غلاما و مالای خُو ره د بُرو ایله ایشنت.

^{۲۲} اوخته خُداوند د موسی گُفت: ”دست خُو ره سُون آسمو دراز کُو تا د تمام مُلک مصر زاله بباره، د بِله انسان و حیوان و د بِله تمام گیاه ها د پگ سرزمین مصر.“ ^{۲۳} پس موسی تیاق خُو ره سُون آسمو دراز کد و خُداوند گُرگرداغ و زاله ری کد و آتَشک ام د زمی زد. د امزی رقم خُداوند د سرزمین مصر زاله بارند. ^{۲۴} زاله کلو شدید بارید و د وخت باریدون زاله آتَشک ام میزد، د اندازه که د تمام سرزمین مصر از وخت جور شُدون شی تا اُو غیت ره هیچ کس ندیدد. ^{۲۵} د سراسر مصر زاله هر چیزی ره که د بُرو بود، ام انسان و ام حیوان ره زد. و زاله هر گیاه ره نابود کد و درختا ره میده میده کد. ^{۲۶} تنها د منطقه جوشن، د جای که بنی اسرائیل بود، زاله نبارید. ^{۲۷} پس فرعون موسی و هارون ره د پیش خُو طلب کده دزوا گُفت: ”ایمدفعه ما گناه کدم. خُداوند حق آسته و ما و قوم مه بدکار آستی. ^{۲۸} د حُضور خُداوند عذر کُنید تاکه گُرگرداغ و زاله قوی شنه، چراکه امیقَس بس آسته. و ما شمو ره میلم که بورید و دیگه از رفتون شمو مانع نَموشم.“ ^{۲۹} موسی دزوا گُفت: ”امی که از شار بُر شدم ما دستای

^{۱۸:۹} ژاله و یا جاله ام گُفته موشه.

خُو ره سُون خُداوند باله مُونم. اوخته گرگردراغ قُوی مُوشه و زاله دِیگه نُموباره تا بُفامی که دُنیا از خُداوند آسته. ^{۳۰} لیکن ما میبَدَنم که تُو و نفرای تُو هنوز ام از خُداوند نَمیترسید. ” ^{۳۱} تمام بُوْته‌های کتان^۱ و جو خراب شد، چراکه جو خوشه کُدد و کتان پیش از باریدون زاله پُندُوق کُدد. ^{۳۲} مگم گندم و شَخَل از بَین نرفت، چراکه اونا دیر رَس آسته. ^{۳۳} پس مُوسی از پیشِ فِرَعون بُر شد و از شار بُرو رفته دِستای خُو ره سُون خُداوند بِلند کد و گرگردراغ و زاله قُوی شد و بارش دِیگه دَ بِله زمی نبارید. ^{۳۴} وختی فِرَعون دید که بارش و زاله و گرگردراغ قُوی شد، اُو و غُلامای شی بسم گناه کد و دِل ازوا سخت شد. ^{۳۵} و اُمو رقم که خُداوند دَ و سِیله مُوسی گُفتد، فِرَعون دَ سنگدلی خُو ادامه دده بَنی اِسرائیل ره باز ام ایله نَکد.

بلاى هشتم

۱ بعد ازو خُداوند دَ مُوسی گُفت: ” بورُو دَ پیشِ فِرَعون. ما دِل ازو و خِدمتگاری شی ره سخت کُدم تا که ای نشانی های مُعجزه آمیز ره دَ بَین ازوا ظاهر کُتم ^۲ و تا که دَ بچکیچا و نوسه‌گون خُو نقل کده بَتنی که چی رقم مصریا ره رَسوا کُدم و مُعجزه های خُو ره دَ مینکل ازوا ظاهر کُدم. دَ ای صُورت شُمو میبَدَنید که ما خُداوند اَسْتُم. ” ^۳ پس مُوسی و هارون دَ پیشِ فِرَعون رفت و دَزُو گُفت: ” خُداوند، خُدای عِبرانیا امی رقم مُوگه، تَا کِی از سر خَم کدو دَ پیشِ ازمه انکار مُونی؟ قَوم مَره ایله کُو تا اونا بوره و مَره عِبادت کنه. ^۴ چُون اگه اونا ره ایله نَکنی، بَدَن که صَباح مَلَخ ها ره دَ مُلک تُو رِبی مُونم. ^۵ مَلَخ ها رُوی زمی ره پوش مُونه تا اندازه که زمی ره دیده نَمیْتَنید. اونا باقی مَنده گیاه ها ره که از زاله خراب نَشُدده و پَگ دِرختای ره که دَ

^۱ ۹:۳۱ کتان یا بزرک یگ بوته آسته که گل آبی رنگ دره و رقم ککنار آلی غوزه مُونه و دَ مَنه غوزه خُو رقم دانه کُنجد آلی دانه دره که از شی روغو دَ دِست مییه؛ امچنان از شاخچه های شی رخت کتان و قاعَدَ جور مُوشه.

زمی سوز کده، موخوره. ^۶ خانه‌های خود تو و از تمام خدمتگارای تو و مردمِ مصر پُر از مَلَخ موشه، د اندازه که آته‌گون تو و بابه‌کلونای تو از روزِ جای-د-جای شُدون خُو د ای سرزمی تا آلی ره ندیده. ” بعد ازو موسی رُوی خُو ره دور دده از پیشِ فرعون بُرو رفت. ^۷ و نفرای فرعون دزو گُفت: ” تا به کی ای آدم مو ره دُچارِ مُصِیبت مونه؟ بیل که مردای بنی اسرائیل بوره و خُداوند، خُدای خُو ره عِبادت کنه. آیا نَمِیَدنی که مصر بیرو شُده؟ ” ^۸ اوخته اونا موسی و هارون ره د حُضُورِ فرعون پس آورد و او دزوا گُفت: ” بورید و خُداوند، خُدای خُو ره عِبادت کُنید، لیکن دز مه بَگَید که کَدَم کسا موره؟ ” ^۹ موسی د جواب شی گُفت: ” مو قد جوانا و پیرا، قد باچه ها و دُخترن خُو موری و گلّه ها و رمه های خُو ره ام قد خُو قَتنی موبری، چراکه پگ مو باید دزی جشنِ مُقَدَّس که بلده خُداوند آسته، شِرکَت کنی. ” ^{۱۰} فرعون دزوا گُفت: ” خُداوند شُمو ره خَیِر بدیه قد ازی گپ شُمو! کی شُمو ره میلم که قد بچکیچای خُو بورید! واضح آسته که یگو نَقَشِه بد د پیش خُو دَرِید! ^{۱۱} نه! ای رقم نَمُوشه! فقط مردا از بَینِ شُمو بوره و خُداوند ره عِبادت کنه، چُون از اوّل ام خَاهِش شُمو امی بُود. ” پس اونا ره از حُضُورِ فرعون هَی کد.

^{۱۲} بعد ازو خُداوند د موسی گُفت: ” دِست خُو ره د سرزمینِ مصر دراز کُو تا که لَشکِرِ مَلَخ ها د بِلَه زمی بییه و تمام گیاه های رُوی زمی ره یعنی هر چیزی ره که پس از زاله باقی منده، بَخُوره. ” ^{۱۳} اوخته موسی تیاق خُو ره د سرزمینِ مصر دراز کد و خُداوند یگ روز و یگ شاو از طرفِ شَرَقِ باد ره پُف کد. وختیکه صَباح شُد، امو باد لَشکِرِ کِئِه مَلَخ ره قد خُو قَتنی اُورد. ^{۱۴} مَلَخ ها د بِلَه تمام سرزمینِ مصر اَمَد و پگِ منطقه ها ره گِرِفت. ایطور مَلَخ کلو بُود، که هرگز د سرزمینِ مصر دیده نَشُدَد و بعد ازو ام دیده نَمُوشه. ^{۱۵} اونا تمام زمی ره پوشند تا اندازه که پگ جایا تریک شُد. مَلَخ ها تمام گیاه ها و میوه های ره که از زاله باقی مَنَدَد خورد. خُلاصه، د تمامِ مصر هیچ سوزی دیده نَمُوشد، نه د گیاه و نه د درخت. ^{۱۶} پس فرعون قُوری موسی و هارون ره طلب کده

گفت: "ما دَ ضِدِ خُداوند، خُداى شُمو و دَ ضِدِ خُودون شُمو خطا کدیم. ^{۱۷} اِیْمَدَفِعِه ام خطای مَرِه بُبُخْشِید و دَ حُضُورِ خُداوند، خُداى خُو عُدْر کُنِید تا که ای بِلای کُشِنده ره از مه دُور کنه. " ^{۱۸} پس مُوسى از دِیرِ فِرْعَوْن بَرُو رفت و دَ پِیشِ خُداوند دُعا کد. ^{۱۹} اوخته خُداوند از طرفِ عَرَبِ بَادِ تِیز ره پُف کد و امی باد پگ مَلَخ ها ره دَ درِیای سُرْح بُرد، دَ اندازِه که دَ تمامِ مِصرِ یگ مَلَخ ام باقى نَمَند. ^{۲۰} مگم خُداوند باز فِرْعَوْن ره سَنگِیَل کد و اُو بَنیِ اِسْرَائِیل ره ایلِه نَکد.

بَلای نُهَم

^{۲۱} بعد ازُو خُداوند دَ مُوسى گُفت: "دِست خُو ره سُونِ آسَمو بَلِند کُو تا که تَرِیکى سرزَمینِ مِصر ره بَگیرِه، یگ تَرِیکى که مَرْدُم بَتَنه اُو ره اِحساس کنه. " ^{۲۲} و مُوسى دِست خُو ره سُونِ آسَمو باله کد و تَرِیکى وَحْشَتَناکِ تَمامِ سرزَمینِ مِصر ره دَ مَدَتِ سِبه روز گِرِفت. ^{۲۳} مَرْدُم یگدِیکِه خُو ره نَمِیدید و بَلَدِه سِبه روز هِیچ کس از جای خُو شور نَخورد، مگم اَغِیلایِ بَنیِ اِسْرَائِیل روشو بُود. ^{۲۴} اُو غَیتِ فِرْعَوْن دَفِعِه دِیکِه مُوسى ره طَلب کد و گُفت: "بُورید و خُداوند ره عِبادت کُنِید. بچکِیچایِ خُو ره ام قَد خُو بَبَرِید، مگم رَمه ها و گلّه های شُمو باید دَ مِصر بُمَنه. " ^{۲۵} لیکِن مُوسى گُفت: "اِیا کُشَتَنی و قُربانى های سوختنی ره تُو دَز مو مِیدی تا اونا ره قَد خُو بَبِری و بَلَدِه خُداوند، خُداى خُو قُربانى کنی؟ نَه! ^{۲۶} پس مو رَمه های خُو ره ام قَد خُو مَوْبِری، حتّی یگ پای حَیوان ره ام دَ جای شى ایلِه نَمونى، چُون یگون شى ره مو دَ خُداوند، خُداى خُو تَقَدِیم مُونى. لیکِن تا دَ اُونجى نَرسى، معلُوم نِبیِه که چى رَقم باید خُداوند ره عِبادت کنى. " ^{۲۷} مگم خُداوند دِلِ فِرْعَوْن ره سَخْت کد و اُو باز ام اونا ره ایلِه نَکد. ^{۲۸} بعد ازُو

^a ۱۰:۱۹ دَ زَبونِ عِبرانى «يَم سُوْف» نَوشته شُدِه، يعنى «دِریای نِزار». ^b ۱۰:۲۲ دَمَزُو زمانِ آفَتُو

ام یكى از كنه‌تَرین خُدايونِ مِصرِیا بُود و اونا اُو ره پَرستِش موكَد. لیکِن وَخْتِیکِه خُداوند بَلای تَرِیکى ره نازل کد، نِشو دَد که بَعِیر ازُو هِیچ خُداى وُجُود نَدَرِه.

فِرْعَوْنَ دَ مُوسَىٰ كُفَّتْ: "از پیش مه دُور شو و هوش خُو ره بَگیر که دِیگه دَ دِیر ازمه نیی، چُون اگه دَفِعِه دِیگه قد ازمه رُوی دَ رُوی شُنی، حتماً کُشته موشی!"^{۲۹} مُوسَىٰ دَ جَوَابِ شِی کُفَّتْ: "راس کُفتی؛ دِیگه هرگز رُوی تُو ره نَمینگرم."

بَلای دَهَم

۱ اوخته خُداوند دَ مُوسَىٰ کُفَّتْ: "یگ بَلای دِیگه ره ما دَ بِلِه فِرْعَوْنَ و مِصرِیا نازلِ موشم؛ بعد ازُو فِرْعَوْنَ شُمُو ره ایلِه مونه و غَیْتیکه شُمُو ره ایلِه مونه، اُو شُمُو ره بَکَلّی از اینجی هِی مونه. ۲ دَ بَنیِ اِسْرَائیلِ بَگی که هر مرد و هر خاتُو از همسایه مِصری خُو چیزای طِلابی و نُقره‌یی بَطَلَبِه. ۳ چُون خُداوند قَوْمِ اِسْرَائیلِ ره دَ نَظَرِ مِصرِیا مُحترَمِ جَور کُدد و خودِ مُوسَىٰ ام دَ تمام سرزمینِ مِصر دَ پیشِ خِدْمَتگارانِ فِرْعَوْنَ و دَ پیشِ مَرْدُمِ مِصرِ آدَمِ عَدَر کنه معلوم موشد.

۴ پس مُوسَىٰ اِدامه دَده دَ فِرْعَوْنَ کُفَّتْ: "خُداوند اینی رقم مَوگه، قُریبای نِیمِ شاو ما از مَنِه مِصر تیر موشم^۵ و پَگِ باچه‌های اَوْلباری دَ سرزمینِ مِصر موشه، از باچه فِرْعَوْنَ گِرِفْتِه که دَ تَخْتِ خُو شِشْتِه یِه تا باچه اَوْلباری کِنیزی که کار شی آسیا کدو آسته. حتی تمام اَوْلباری چارپایا ام از بَینِ موره. ۶ ایطور چخرا و ماتم کَلو دَ سرزمینِ مِصر پیدا موشه که هرگز شِنیده نَشده و شِنیده ام نَموشه. ۷ مگم دَ خِلَافِ بَنیِ اِسْرَائیلِ و حیوانای شی حتی یگ سَگ ام غَوَعُو نَموکنه. اُو وخت شُمُو موفامید که خُداوند دَ بَینِ قَوْمِ اِسْرَائیلِ و قَوْمِ مِصرِ فَرَقِ قَائیلِ موشه. ۸ اوخته تمام خِدْمَتگارانِ تُو دَ پیشِ ازمه مییه و سرخَم کده خاهش مونه که 'تُو و پَگِ مَرْدُمِ که از تُو پِیروی مونه، از اینجی بُر شِنید! بعد ازُو ما از مِصر بُر موشم.' و مُوسَىٰ دَ سِرِ قار از حُضُورِ فِرْعَوْنَ بُر و رفت. ۹ خُداوند دَ مُوسَىٰ کُفَّتْ: "فِرْعَوْنَ توره شُمُو ره گوش نَمونه، پس امزی خاطر مُعجزه های مه دَ سرزمینِ مِصر کَلو شده موره. ۱۰ مُوسَىٰ و هارون دَ پیشِ فِرْعَوْنَ پَگِ امزی

نشانی های معجزه آمیز ره انجام دَد، لیکن بخاطریکه خُداوند فرعون ره سنگدل کُدد،
أو بنی اسرائیل ره نه می ایشْت که از مُلکِ ازو بُر شُنه.

عیدِ فطیر و دستورای شی

۱۲

۱ خُداوند دَ موسیٰ و هارون دَ مُلکِ مصر گُفت: ۲ ”اینمی ماه بلده شُمو
شروع ماه ها حساب شُنه، یعنی امی ماه، ماهِ اوّلِ سالِ بلده شُمو بشه. ^a
۳ دَ بنی اسرائیل بگید که هر کس دَ روزِ دهمِ امزی ماه، دَ مطابقِ خانوارِ آته گون خُو یگ
حیوان ره تیار کنه، یعنی یگ حیوان بلده هر خانه. ^۴ اگه تعداد نفرای یگ خانوار کم
بشه، اونا میتنه قد خانوارِ همسایه خُو دَ یگ حیوان شریگ شُنه. هر خانوار دَ مطابقِ
تعدادِ نفرای خُو و دَ اندازه خوراکِ هر شخصِ امو حیوان ره حساب کنه. ^۵ امی حیوان
باید حیوانِ نر، بے عیب و یگ ساله بشه و شُمو میتنید او ره از گوسپو و یا از بز بگیریید.
۶ حیوان ره تا روزِ چاردهمِ امزی ماه نگاه کنید و دمزو روز دَ غیتِ آفتو ششتو تمام
جماعتِ اسرائیل، هر خانوار حیوانِ خود خُو ره حلال کنه. ^۷ اونا یگ مقدار از خُون ازوا
ره گرفته دَ بله چوکاتِ دروازه خانه های خُو که دَ اونجی گوشتِ حیوان ره موخوره پاش
بدیه. ^۸ دمزو شاو اونا گوشت ره بریو کنه و قد نانِ فطیر ^b و سوزی های تلخ بخوره.
۹ گوشت ره خام نخورید و قد آو پخته نکنید، بلکه تمام شی ره دَ بله آتش بریو کده
بخورید، کله و پیچه و حتی دل-و-جگر شی ره ام بخورید. ^{۱۰} هیچ کدم حصه گوشت
ره تا صباح نگاه نکنید و اگه کدم چیز ازو باقی بمانه، او ره دَ آتش در بدید. ^{۱۱} گوشت
ره اینی رقم بخورید: کمر خُو ره بسته کده کوشره های خُو ره پای کنید و تباقی خُو ره

^a ۱۲:۲ ماهِ اوّلِ سالِ جنتری عبرانی «آیب» یا «نسان» نام دره که از ماهِ حمل شروع موشه. ^b ۱۲:۸ نان

فطیر یعنی نانِ پدُونِ خمیر مایه.

دَ دِسْتِ خُو گِرِفْتَه دَ عَجَلَه بُخَوْرِيْد. اِيْنِمِي قُرْبَانِي پَصْح^{۱۱} بَلْدَه خُدَاوَنْد آسْتَه. ۱۲ دَمَزُو شَاو مَا از سرزمينِ مِصرِ تيرِ مُوشَم و تمامِ اوْلُبَارِي هَايِ مِصرِ رَه، امِ اِنْسَان و امِ حَيَوَانِ شِي رَه از بَيْنِ مُوْبُرْم. و ما دَ بِلَه خُدَايَوَنْ مِصرِ قِضَاوَتِ مُوْنَم، چُونِ مَا خُدَاوَنْدَاْسْتَم. ۱۳ و اَمُو خُونِ بَلْدَه شُمُو يِگِ نِشَانِي آسْتَه دَ بِلَه خَانَه هَايِ كِه شُمُو دَ اَوْنَجِي آسْتِيْد. اَمُو خُونِ رَه كِه مِيْنِگَرْمِ خَانَه هَايِ شُمُو رَه اِيْلَه كَدَه تيرِ مُوشَم و غِيْتِيْكَه سرزمينِ مِصرِ رَه مِيْرَنْمِ بَلَايِ مَرِگِ دَ بِلَه شُمُو هِيْچِ نَمِيْيه تا شُمُو رَه از بَيْنِ بُبْرَه. ۱۴ اَمِي رُوْزِ بَلْدَه شُمُو يِگِ عِيْدِ و يَادِگَارِي بَشَه و شُمُو اَمِي عِيْدِ رَه دَ يَادِ خُدَاوَنْدِ بَرِگَزَارِ كُنِيْد و نِسلِ دَ نِسلِ اِي رَه دَ عِنْوَانِ يِگِ اَيِيْنِ هَمِيْشَكِي نِگَاهِ كُنِيْد. ۱۵ بَلْدَه هَفْتِ رُوْزِ نَانِ فِطِيْرِ بُخَوْرِيْد. دَ رُوْزِ اوْلِ، خَمِيْرِ مَيَاهِ رَه از خَانَه هَايِ خُو بُرِ كُنِيْد، چُونِ هَرِ كِسي كِه دَزِي مَدَتِ هَفْتِ رُوْزِ نَانِ خَمِيْرِ مَيَاهِ تُو بُخَوْرَه، اُو بَايْدِ از مَنَه قَوْمِ اِسْرَائِيْلِ آخِ شَنَه. ۱۶ دَ رُوْزِ اوْلِ و دَ رُوْزِ هَفْتَمِ شُمُو يِگِ جَلِسَه مُقَدَّسِ بَرِگَزَارِ كُنِيْد. دَمَزِي دُو رُوْزِ هِيْچِ كَارِ نَكُنِيْدِ بَعِيْرِ از تِيَارِ كَدَوَنْ نَانِ بَلْدَه هَرِ شَخْصِ. اِيْنِمِي تَنْهَا كَارِي آسْتَه كِه شُمُو اَنْجَامِ دَدَه مِيْتِيْنِيْد. ۱۷ شُمُو اَمِي عِيْدِ فِطِيْرِ رَه نِگَاهِ كُنِيْد، چْرَاكِه دَمَزِي رُوْزِ مَا طَايْفَه هَايِ شُمُو رَه از سرزمينِ مِصرِ بُرُو اُورْدَم. پَسِ اَمِي رُوْزِ رَه نِسلِ دَ نِسلِ عِيْدِ بِيْگِيْرِيْد و دَ عِنْوَانِ يِگِ اَيِيْنِ هَمِيْشَكِي نِگَاهِ كُنِيْد. ۱۸ از شَامِ رُوْزِ چَارْدَهْمِ مَاهِ اوْلِ تا شَامِ رُوْزِ بِيْسْتِ و يِكْمِ، شُمُو بَايْدِ نَانِ فِطِيْرِ بُخَوْرِيْد. ۱۹ دَزِي هَفْتِ رُوْزِ خَمِيْرِ مَيَاهِ نَبَايْدِ دَ خَانَه هَايِ شُمُو و جُوْدِ دَشْتَه بَشَه. هَرِ كِسي كِه نَانِ خَمِيْرِ مَيَاهِ تُو رَه بُخَوْرَه، اُو شَخْصِ چِي بِيْگَنَه بَشَه، چِي اِسْرَائِيْلِي اَصْلِي، از مَنَه جَمَاعَتِ اِسْرَائِيْلِ آخِ مُوشَه. ۲۰ باز تَاكِيْدِ مُوْنَمِ كِه دَمَزِي هَفْتِ رُوْزِ هِيْچِ چِيْزي خَمِيْرِ مَيَاهِ تُو نَخَوْرِيْد، بَلَكِه فِقْطُ نَانِ فِطِيْرِ بُخَوْرِيْد.

۲۱ بعد از و موسی ریش سفیدای قوم اسرائیل ره پیش خو طلب کد و دزوا گفت:
 "بورید باره ها ره بلده خانوار خو بگیرید و د عنوان قربانی پصح حلال کنید. ۲۲ خون

^{۱۱} ۱۲:۱۱ «پصح» یعنی تیر شدو و یا حفظ کدو، چون خداوند از خانه های بنی اسرائیل تیر شد و اونا ره حفظ کد. بلده فامیدون کلوتر د باره «پصح» آیه های ۱۲ و ۱۳ ره بخانیید.

باره ره دَ یگ طَشت بِنَدزید و بعد اَزو قد علفِ زوفا^a خُون ره دَ دُو بَغل و دَ سرِ چوکاتِ درگِه خُو بَمَلید. هیچ کَدَم شُمُو دَمَزُو شَاو تا صُبَح از خانِه خُو بُرو نَروید. ^{۲۳} چُون خُداوند از سرزمینِ مِصر تیر موشه تا که مِصریا ره بَزنه، مگم وختیکه خُون ره دَ دُو بَغل و دَ سرِ چوکاتِ درگِه شُمُو بَنگره، خُداوند از او درگِه تیر موشه و دَ نابُود کُننده^b اجازه نَمیدیه که دَ خانه‌های شُمُو داخلِ شُنه و شُمُو ره بُکشه. ^{۲۴} بَرگَزاری امزی مَراسِم بلده شُمُو و اولاده شُمُو یگ قانونِ دایمی آسته. ^{۲۵} وختی شُمُو دَمَزُو سرزمی که خُداوند دَ مُطابقِ وعده خُو دَز شُمُو میدیه داخلِ موشید، شُمُو امی مَراسِم ره دَ جای بَیرید. ^{۲۶} زمانیکه اولادای شُمُو از شُمُو پُرسان کنه که ای مَراسِم چی معنی دَره؟ ^{۲۷} شُمُو بُگید، ای قُربانی پِصَح دَ اِحترام خُداوند آسته. او از خانه‌های بنی اسرائیل دَ سرزمینِ مِصر تیر شُد، دَ حالیکه مِصریا ره زَد و کُشت؛ لیکن خانه‌های ازمو ره نِجات دَد. ^{۲۸} اوخته مردُم اسرائیل رُوی دَ خاک اُفتده خُداوند ره سَجده کد. ^{۲۸} پس بنی اسرائیل رفته اُمُو کار ره کد که خُداوند دَ مَوسا و هارون اَمر کَدَد.

مَرگِ اُولباری های مِصریا

^{۲۹} و اِبطور شُد که خُداوند دَ نیمِ شَاو تمامِ اُولباری‌های مِصر ره زَد و کُشت، از باچه اُولباری فرعون که دَ تَخْت خُو شِشته بُود، تا باچه اُولباری شخصِ اسیر که دَ سیاه‌چاه بندی بُود. حتی پگِ اُولباری‌های حیوانات ره ام از بین بُرد. ^{۳۰} دَمَزُو شَاو فرعون و خِدمتگرای شی و تمامِ مردُمِ مِصر از خاو بیدار شُد و یگ ناله-و-چخرای غَدر کنه دَ سرزمینِ مِصر شَنِیده شُد، چُون هیچ خانِه نَبُود که دَ اُونجی کس نَمُرده بشه. ^{۳۱} فرعون

^a ۱۲:۲۲ علفِ زوفا بلده پاک کدونِ انسان ها و چیزیای ناپاک اِستفاده موشد. ^b ۱۲:۲۳ امکان دَره "تِباه کُننده" ملایکِه مَرگ بشه. ^c ۱۲:۳۰ خُداوند امی ده بلا ره دَ بله مِصریا نازل کد تا دَزوا نشو بدیه که مخلوقاتِ اَزو مِثلِ اَفَتو، گاو، گوسله، بُر، دریای نیل و دیگه چیزیا خُدا نیبیه و او هیچ شَریگ ندره.

دَمْرُو وختِ شاو مُوسىٰ و هارُون ره كوى كده گُفت: ”باله شُنيد و از بَيْنِ قَوْمِ مه بُر شُنيد و بَنىِ اسرائيل ره ام قد خُو قَتى بُريد! بوريد و اَمُو رقم كه خاسته بُويد خُداوند ره عبادت كُنيد. ۳۲ گله ها و رمه هاى خُو ره ام دَ مُطابقِ توره خُو بُريد، و لى بلده ازمه ام دُعایِ خَيْر و بَرَكت كُنيد.“ ۳۳ و مِصرِيا بَنىِ اسرائيل ره شَلَّه شُد كه اونا دَ عَجَله از سرزمينِ ازوا بُر شُنه، چُون اونا مُوگُفت: ”اگه نه، پگ مو مومرى.“ ۳۴ پس بَنىِ اسرائيل تغاره هاى پُر از خَميرِ بى خَميرِمايه ره دَ چادرا پيچ كده دَ شانهِ هاى خُو باله كد. ۳۵ بَنىِ اسرائيل دَ توره مُوسىٰ عمل كُدد و از همسايه هاى مِصرى خُو چيزاى طِلايى و نقره يى و كالا طلب كُدد. ۳۶ خُداوند بَنىِ اسرائيل ره دَ نظَرِ مَرْدُمِ مِصرِ مُحترَمِ جور كُدد و هر چيزى كه اونا از مِصرِيا طلب كد، بلده ازوا دد. دزى تَرْتِيبِ اونا مَرْدُمِ مِصرِ ره غارت كد.

۳۷ اوخته بَنىِ اسرائيل از شارِ رعمسيس كوچ كده سُونِ طرفِ سَكوتِ رِيبى شُد. تعدادِ ازوا بَغير از خاتونو و بچكيجا قَرِيب شَشِ صد هزار مَرْدِ بُود كه پيده مورفت. ۳۸ قد ازوا قَتى عَدَرِ مَرْدُمِ ديگه ام رفت و گله ها و رمه ها، يعنى مالِ بَسِيارِ كَلوِ قد ازوا رِيبى شُد. ۳۹ و اونا امْرُوِ خَميرِ فَطِيرِ كه از مِصرِ اُورُدُدِ نانِ فَطِيرِ پُخته كد. خَميرِ تا اُو غَيْتِ نَرَسِيْدُ، چُون مِصرِيا اونا ره دَ عَجَله از مُلكِ خُو بُر كد. اونا وختِ نَدَشْتِ كه نانِ ره پُخته كنه و يا بلده خُو توشه راه تيار كنه. ۴۰ خُلاصه، بَنىِ اسرائيل مَدَتِ چارِ صد و سى سال دَ مِصرِ زِنْدِگىِ مُوكد. ۴۱ دَ آخِرِ امزىِ چارِ صد و سى سال، دَمْرُوِ روزِ تمامِ طايفه هاى قَوْمِ خُداوند از سرزمينِ مِصرِ بُر شُد. ۴۲ اُو يگِ شاو بُود كه خُداوند نظَرِ خُو ره دَ بِلَهِ بَنىِ اسرائيل دوخته بُود تا اونا ره از سرزمينِ مِصرِ بُرو بيره. اُو شاوىِ آسته كه تمامِ بَنىِ اسرائيل بَحِيْثِ شاو بيداى دَ اِحْتِرامِ خُداوند از نسل تا نسل بايد نگاه كنه. ۴۳ و خُداوند دَ مُوسىٰ و هارُون گُفت: ”اينى مُقَرَرَاتِ بلده قُرْبانىِ پِصَحِ آسته: هيچ بِيگَنه بايد از قُرْبانىِ پِصَحِ نَخوره. ۴۴ مگم هر عَلامِ زَرخريد كه خَتنه شُدِه بَشَه، مِيْتَنه اَزُو بَخوره. ۴۵ شَخْصِ مَسافِرِ و يا مُزْدُوركارِ نَباید اَزُو بَخوره. ۴۶ هر حَيوانِ قُرْبانىِ شُدِه

باید د یگ خانه خورده شنه. هیچ گوشت ازو باید امزو خانه برو برده نشنه و هیچ کدم از استغونای شی ره میده نکئید.^{۴۷} تمام جماعت اسرائیل باید ای مراسم ره برگزار کنه. ^{۴۸} اگه یگ شخص بیگنه د مینکل شمو زندگی مونه و میخیاه پصح ره بلده خدانو د برگزار کنه، باید مردا و باچه های شی ختنه شنه. بعد ازو اجازه دره که نزدیک شده پصح ره برگزار کنه و او مثل آدم اصلی سرزمین شمو موشه. لیکن آدم ناخنه نباید از قربانی پصح بخوره.^{۴۹} حکم بلده اسرائیلی اصلی و بلده خارجی که ختنه شده و د بین شمو زندگی مونه یگ آسته. ”^{۵۰} اوخته، تمام بنی اسرائیل امطور کد: اونا پگ احکامی ره که خدانو د موسی و هارون امر کدد، عملی کد. ^{۵۱} و دمزو روز خدانو د تمام طایفه های بنی اسرائیل ره از سرزمین مصر برو آورد.

وقف اولباری ها بنی اسرائیل

۱ و خدانو د موسی امر کده گُفت: ^۲ ”تمام اولباری های تر ره دز مه وقف کو، یعنی ثمره اول هر رحم از بین بنی اسرائیل، چی انسان بشه و چی حیوان، او از مه یه.“

تاکید موسی بلده برگزار کدون عید فطیر

^۳ پس موسی د مردم گُفت: ”ای روز ره د یاد داشته بشید، که دمزی روز شمو از مصر، از جایی که غلام بودید، برو آمدید. خدانو قد دست قدرتمند خو شمو ره امزی جای برو آورد. نان خمیرمایه تو ره هیچ نخورید. ^۴ دمزی روز د ماه اییب^a شمو از مصر بر موشید. ^۵ وختیکه خدانو شمو ره د سرزمین کنعانیا، حتیا، اموریا، جویا و یبوسیا رسند، شمو امی مراسم ره د ماه اییب نگاه کنید. خدانو امی سرزمی ره که سرزمین شیر و عسل آسته د بابه کلونای شمو وعده کدد. ^۶ د مدت هفت روز شمو نان فطیر

^a ۱۳:۴ ماه اییب یعنی ماه حمل.

بُخورید و دَ روزِ هفتم دَ احترامِ خُداوند جشن بگیریید. ^۷ دَ دَورونِ امزُو هفت روز نانِ فطیرِ بُخورید و دَ پَگِ جای‌ها و منطقه‌های شُمو هیچ خمیرمایه یا نانِ خمیرمایه‌تو پَیدا نَشَنه. ^۸ و شُمو دَمزُو روز دَ باچه خُو نقل کُنید که امی عیدِ بخاطر ازی آسته که خُداوند بلده مه کارِ کته کده و مره از مصر بُرو آورده. ^۹ امی عیدِ رقمِ نشانی آلی دَ دست تُو و مثلِ یادگاری دَ پیشِ چیمای تُو بَشه تاکه شریعتِ خُداوند هر وخت دَ دان تُو بَشه، چُون خُداوند قدِ دستِ قُدرتمند خُو تُو ره از مصر بُرو آورد. ^{۱۰} پس هر سال دَ وختِ مَقَرَر شُده، ای فَریضه ره دَ جای بیرو.

^{۱۱} ”زمانیکه خُداوند تُو ره دَ سرزمینِ کِنعان میرسنه که وعده شی ره از پیش دَ بابِه کلونای تُو و ام دَ خود تُو دَدَد، و او سرزمی ره دَز تُو میدیه، ^{۱۲} دَ او غَیتِ باچه‌های اُولباری و امچنان اُولباری نَر حیوانات خُو ره دَ خُداوند وَقَف کُو، چُون اونا دَ خُداوند تعلقِ دره. ^{۱۳} مگم دَ عَوْضِ هر اُولباری خَر باید یگ باره ره دَ خُداوند وَقَف کنی. و اگه بلده شی فِدیه نَمیدی، باید گردونِ خَر ره میده کنی. لیکن بلده هر باچه اُولباری بَنی اسرائیل شُمو حتماً فِدیه بَدید. ^{۱۴} و صَباح روز وختیکه باچه تُو از تُو پُرسان مونه: ‘ای کار بلده چی آسته؟’ پس دَزُو بگی که خُداوند قدِ دستِ قُدرتمند خُو مو ره از سرزمینِ مصر، از جایی که غُلام بُودی بُرو آورد. ^{۱۵} و غَیتیکه فِرَعون سنگدِل شُد و مو ره ایله نَموكد، اوخته خُداوند تمامِ اُولباری‌ها ره دَ سرزمینِ مصر زَد و کُشت، ام باچه اُولباری انسان ره و ام اُولباری نَر حیوانات ره. دَمزی دَلیل ما پَگِ اُولباری‌های نَر حیوانات خُو ره دَ خُداوند قُربانی مَوْنَم، مگم باچه‌های اُولباری خُو ره بازخَرد مَوْنَم. ^{۱۶} a ای مَراسِمِ مثلِ یگ نشانی دَ بله دست و مثلِ یگ یادگاری دَ بَینِ چیمای تُو بَشه، چراکه خُداوند قدِ دستِ قوی خُو مو ره از مصر بُرو آورد.”

^a ۱۳:۱۵ معنی «بازخرد» امی آسته که دَ عَوْضِ باچه خُو یگ باره ره دَ خُداوند قُربانی مَوكد.

ستونِ اُور و آتش

۱۷ و امی رقم شد، وختی فرعون قومِ اسرائیل ره اجازه دد که بوره، خُدا اونا ره از راهِ سرزمینِ فلسطینی‌ها هِدایت نکد، اگرچه اُو راه نزدیک بود. چون خُدا گُفت: "اگه بنی اسرائیل دُچارِ جنگِ شنه، شاید اونا پیشیمو شده دَ سرزمینِ مصر پس بوره." ۱۸ دَمزی دَلیل خُدا اونا ره از راهِ بیابو سُون دریاى سُرخ^۱ راهنمایی کد و بنی اسرائیل مُسَلح شده از سرزمینِ مصر بُرو آمد. ۱۹ موسی استغونای یوسف ره ام قد خُو بُرد، چراکه یوسف دَ زمانِ زندگی خُو بنی اسرائیل ره قَسَم دده گُفتد: "وختیکه خُدا دَ بِلِه شُمُو نظرِ لُطف کده شُمُو ره ازینجی بُرو موبره، استغونای مَره ازینجی قد خُو بُبرید." ۲۰ پس بنی اسرائیل منطقه سُکوت ره ایله کده دَ منطقه ایتام که دَ شروعِ بیابو بُود، خَیمه زد. ۲۱ دَمزی سَفَر خُداوند پیشلون ازوا رفته دَ روز دَ وسیله ستونِ اُور اونا ره هِدایت مَوکد و شاو دَ وسیله ستونِ آتش بلده ازوا روشنی میدد. دَزی صورت اونا میتینست ام دَ روز و ام دَ شاو سَفَر کنه. ۲۲ ستونِ اُور دَ روز و ستونِ آتش دَ وختِ شاو یگ لحظه از پیشِ رُوی ازوا دُور نَمُوشد.

تیر شدو از دریاى سُرخ

۱۴ خُداوند دَ موسی گُفت: ۲ "دَ بنی اسرائیل بگی که اونا دُور خورده دَ منطقه پی-هَجیروت خَیمه بزنه، که دَ بین میگردال و دریاى سُرخ آسته، رُوی دَ رُوی بعل صِفون دَ پالوی دریا. ۳ چون فرعون دَ باره بنی اسرائیل مَوگه که اونا دَ دشت سرگردو یه و بیابو اونا ره سرپیچ کده. ۴ پس ما دِلِ فرعون ره سخت مَونم و اُو شُمُو ره دُمبال مَونه. دَزی رقم ما بزرگی-و-جلال خُو ره دَزُو و دَ تمام لشکر شی ثابت مَونم تا مصریا بَدنه که ما خُداوند آستم." و بنی اسرائیل دَ امرِ خُداوند عمل کد. ۵ وختی

^۱ ۱۳:۱۸ دَ زبونِ عبرانی «یَم سَوف» نوشته شده، یعنی «دریاى نِزار».

د پادشاهِ مصر خبر دده شُد که قومِ اسرائیل از مصر دوتا کده، او و خدمتگرای شی پشیمو شده گُفت: "مو چی کار کدی؟ چرا بنی اسرائیل ره از خدمت خو آزاد کدی؟" پس فرعون گاډی خو ره تیار کد و لشکر خو ره قد خو گرفته آماده شُد. ^۷ او قد شش صد گاډی خاص خو و قد پگِ گاډی های دیکه مصر که د زیر دست قومندانای شی بُود، ری شُد. ^۸ و خداوند دل فرعون پادشاهِ مصر ره سخت کد تا که بنی اسرائیل ره دُمبال کنه، چرا که قومِ اسرائیل د سر بلندی از مصر بُر شُد. ^۹ مصریا قد پگِ آسپها و گاډی های فرعون، قد نیروهای سواره و لشکر پیده، بنی اسرائیل ره دُمبال کد و قد ازوا د لب دریا، د بین پی-هچیروت و بعل صفون که اونا د اونجی خیمه زد، روی د روی شُد. ^{۱۰} وختیکه فرعون نزدیک شُد، بنی اسرائیل توخ کد و دید که اونه، مصریا از دُمبال ازوا مییه. اونا کلو ترس خورد و د پیش خداوند فریاد زد. ^{۱۱} اوخته اونا د موسی گُفت: "مگم د مصر قبرستو نبُود که مو ره دزی بیابو اوردی تا مو د اینجی بُمری؟ چرا د حق ازمو ایطور کدی و مو ره از مصر بُرو اوردی؟" ^{۱۲} وختیکه د مصر بُودی، آیا دز تو نکفتی که 'مو ره د حال خودون مو بیل تا که د مصریا غلامی کنی؟' مو موفامیدی که غلام مندو د مصر از مُردو د بیابو کده بهتر آسته. ^{۱۳} مگم موسی د مُردم گُفت: "ترس نخورید! ایسته شنید و توخ کُنید که خداوند چی رقم امروز شمو ره نجات میدیه. ای مصریا ره که امروز مینگرید، دیکه هرگز مینگرید. ^{۱۴} خداوند بلده شمو جنگ مونه؛ شمو فقط صبر کُنید و آرام بشید."

^{۱۵} او غیت خداوند د موسی گُفت: "چرا د پیش مه فریاد میزنی؟ د بنی اسرائیل بگی که اونا حرکت کنه و پیش بوره. ^{۱۶} و خود تو تَباق خو ره بلند کده طرف دریا دراز کو تا که دریا دو شق شنه و بنی اسرائیل از مننه پارگی دریا د خُشکه تیر شنه. ^{۱۷} لیکن ما دلِ مصریا ره سخت مونم تا که اونا از دُمبال شمو داخل دریا بییه و ما توسط فرعون و تمام لشکر شی و د وسیله گاډی ها و عسکرای سواره شی بزرگی-و-جلال خو ره ظاهر مونم. ^{۱۸} پس مصریا میدنه که ما خداوند آستم. د او غیت ما از طریق شکست ددون

فِرْعَوْنَ وِ گَاذِی هَای جَنگی و سَوَارای شی بُزُرگی-و-جَلالِ پیدَا مُوئِم. " ۱۹ و مَلایِکَه
 خُدا که پِیشلونِ لَشکرِ بَنیِ إِسْرَائیلِ حَرکتِ مُوکید، دَ پُشتِ سِرِ ازوا جَی-دَ جَی شُد.
 اوختَه سَتُونِ اُورِ از پِیشِ رُویِ بَنیِ إِسْرَائیلِ دَ پُشتِ سِرِ ازوا رَفت ۲۰ و دَ بَینِ لَشکرِ
 مِصرِیا و لَشکرِ بَنیِ إِسْرَائیلِ پَرده جُور شُد. اَمو سَتُونِ اُورِ دَ مِصرِیا تَرِیکِی مُوکید، مِگم
 دَ بَنیِ إِسْرَائیلِ دَ وختِ شَاوِ رُوشَنیِ مِیدَد. دَمزی رَقمِ تَمامِ شَاوِ هِر دُو لَشکرِ از یِگدِیکَه
 خُو جَدَا بُود. ۲۱ اوختَه مُوسِی تِیاقِ خُو رَه قَدِ دِستِ خُو سُونِ دَرِیا دِرَاز کَد و خُداوندِ اُو
 دَرِیا رَه تَمامِ شَاوِ تَوسَطِ بَادِ شَرَقیِ پُفِ کَدَه دَرِیا رَه دُو شَقِ کَد و حِصَه مَایِینِ دَرِیا خُشک
 شُد. ۲۲ و بَنیِ إِسْرَائیلِ از رَاهِ خُشکِ دَ مَنَه دَرِیا تِیرِ شُد، دَ حَالِیکَه اُو دَرِیا مِثَلِ دِیوَالِ
 بِلندِ دَ دِستِ رَستِ و دِستِ چَپِ ایستَه شُد. ۲۳ دَمزی غَیتِ پَگِ مِصرِیا اُونَا رَه دَوَند و
 تَمامِ اَسپِهایِ فِرْعَوْنَ قَدِ گَاذِی هَا و سَوَارایِ شیِ دَ دُمبَالِ ازوا دَ مَنَه پَارگیِ دَرِیا دَخِلِ
 شُد. ۲۴ و صَباحِ گَاهِ خُداوندِ از مَنَه سَتُونِ اُورِ و آتِشِ لَشکرِ مِصرِیا رَه تُوخِ کَدَه اُونَا رَه
 دَ گَلگَلَمِیریِ اَندخت. ۲۵ اُو بَاعِثِ شُد که چَرخایِ گَاذِی هَایِ ازوا کَنده شَنه تا اُونَا دَ
 سَختیِ حَرکتِ کَنه. اوختَه مِصرِیا چِیغِ زَدَه گُفت: " بَییدِ که از پِیشِ بَنیِ إِسْرَائیلِ دُوتا
 کَنی، چَراکه خُداوندِ طَرَفدارِ ازوا اَستَه و دَ خِلَافِ اَزمو جَنگِ مُونه!"
 ۲۶ بَعدِ اَزو خُداوندِ دَ مُوسِی گُفت: " دِستِ خُو رَه بَسمِ طَرَفِ دَرِیا دِرَاز کُو تا که اُوها
 دَ سِرِ مِصرِیا و گَاذِی هَا و سَوَارایِ ازوا تا بَییه. " ۲۷ اوختَه مُوسِی دِستِ خُو رَه دَ بِلَه
 دَرِیا دِرَاز کَد و دَمِ دَمِ صُبْحِ اُو دَرِیا دَ حَالَتِ اَوَّلیِ خُو پَسِ اَمَد. مِصرِیا کُوشِشِ کَد که
 دُوتا کَنه، لَیکِنِ اُونَا قَدِ اُو دَرِیا رُویِ دَ رُویِ شُد و خُداوندِ پَگِ ازوا رَه دَ مِینکَلِ دَرِیا
 چِپَه کَدَه عَرَقِ کَد. ۲۸ و خَتِیکَه اُو پَسِ دَ جَایِ خُو اَمَد، تَمامِ گَاذِی هَا و سَوَارایِ ازوا زِیرِ
 اُو شُد و از تَمامِ لَشکرِ فِرْعَوْنَ که دَ دُمبَالِ بَنیِ إِسْرَائیلِ رَفتُند، حَتیٰ یِگِ نَفرِ اَمِ زَنده
 نَمَند. ۲۹ مِگم بَنیِ إِسْرَائیلِ دَ رَاهِ خُشکِ از مَنَه دَرِیا تِیرِ شُد و اُو مِثَلِ دِیوَالِ بِلندِ دَ دِستِ
 رَستِ و دَ دِستِ چَپِ ازوا ایستَه بُود. ۳۰ دَمزُو رُوزِ خُداوندِ بَنیِ إِسْرَائیلِ رَه از چَنگِ
 مِصرِیا نِجاتِ دَد و بَنیِ إِسْرَائیلِ جَسَدِ هَایِ مِصرِیا رَه دِیدِ که دَ لَبِ دَرِیا هِر سُو اُفتَدَه

بُود. ^{۳۱} وختی بنی اسرائیل امو قدرت بزرگ^۳ ره که خُداوند دِ خِلافِ مِصرِیا ظاهرِ کد دید، اونا از خُداوند ترس خورده احترام کد و دِ خُداوند ایمان اُورد و دِ بنده شی مُوسیٰ اِعتِماَد کد.

غزل و سرودِ مُوسیٰ و بنی اسرائیل

۱۵ بعد اَزُو مُوسیٰ و بنی اسرائیل اینی سرود ره بلده خُداوند خاند:
”بلده خُداوند سرود میخانم که شکوه-مندانه پیروز شُده،

آسپ ها و سوارای شی ره دِ دریا پورته کد.

۲ خُداوند زور و سرود مه یه، اُو باعِثِ نِجاتِ مه شُده.

اینمی خُدای مه آسته و ما اُو ره ستایش مُونم، خُدای آته مه،

که ما اُو ره حمد-و-ثنا مُوگیم.

۳ خُداوند قهرمانِ جنگ آسته،

و نام شی «خُداوند» آسته.

۴ لشکر و گاڈی های فرعون ره دِ دریا اندخت،

جنگجو های خاصِ فرعون دِ دریای سُرخ عَرَق شُد.

۵ آوهای غُوج اونا ره پوشند،

و اونا مثلِ سنگ دِ چُقُوری آو تاه رفت.

۶ دِستِ راست تُو، آی خُداوند، پُر قُدرتِ عَظِیم آسته،

دِستِ راست تُو، آی خُداوند، دُشمون خُو ره تِکه-و-پِرچه کد،

۷ قد بزرگی جلالِ خُو مُخالِفینِ خُو ره نابود کدی،

تُو آتِشِ غَضَبِ خُو ره رِبی کدی تا اونا ره مثلِ کاه وَری بُسوزنه.

۸ قد نَفَسِ دان تُو آو ها دُو شَقِ شُده باله آمد،

^a ۱۴:۳۱ دِ جای «قُدرتِ بزرگ» دِ نَسِخه عبرانی «دِستِ بزرگ» نِوشته یه.

آواها رقمِ تپه آلی ایسته شد و چُفوری دریا خشک شد.
۹ دُشمو قد خُو گُفت: 'اونا ره دُمبال مُونُم، اونا ره گِرِفَتار مُونُم،

وُلجه ره تقسیم کده گُفتِ دِل خُو ره بُر مُونُم
و شمشیر خُو ره کشیده اونا ره قد زورِ دِسْت خُو نابود مُونُم.'

۱۰ لیکن تُو، آی خُداوند، دَ دریا پُف کدی و آو اونا ره پوشند.
اونا سُرَب وَری دَ مَوْج های خروشان عَرَق شد.

۱۱ آی خُداوند، کُدم از خُدايو مِثِلِ اَزتُو آلی آسته؟ دَ عَظَمَت و پاکی،
کی آسته که رقمِ اَزتُو وَری بَشه؟

و دَ جلال و شِکوه مِثِلِ اَزتُو وَری کی پیدا موشه که بِننه کارای عجیب انجام بدیه؟
۱۲ تُو دِسْتِ راست خُو ره دِراز کدی

و زمی دُشمنای تُو ره قُورت کد.

۱۳ از رُوی مَحَبَتِ بے اندازه خُو تُو قَوْم خُو ره که بازخِرد کدی، راهنمایی مونی.
تُو اونا ره قد قُدرت خُو طرفِ سرزمینِ پاک خُو هِدایتِ میدی.

۱۴ مِلَّتْ ها شِنیده و میلرزه.

مردمایِ فَلَسطین ره وَهم گِرِفْتَه.

۱۵ آمیر های اِدوم وَحَشْت زده شده،

رَهبرایِ مَوآب میلرزه،

مردمِ کِنعان مَحو-و-کمِ دِل شده،

۱۶ ترس و وَحَشْت دَ سر ازوا حاکم شده.

اونا از قُدرتِ بازوی تُو شِنیده و مِثِلِ سنگِ آلی بے حَرَکَت شده،

تا غَیْتیکه قَوْم تُو تیر شنه، آی خُداوند،

تا قَوْمی که او ره بازخِرد کدی تیر شنه.

۱۷ تُو اونا ره آورده دَ کوهِ مَقَدَّس خُو که میراث تُو آسته، جای-د-جای مونی،

دَ امْرُو جَای که او ره بلده بُود-و-باش خُو اِنْتِخاب کدی، آی خُداوند،
یعنی دَ جایگاهِ مُقَدَّس که دِستای تُو بُنیاد شی ره ایشته، یا مولا.

۱۸ خُداوند تا اَبَد اَلْآبَاد پادشاهی مونه.

۱۹ اَسپهای فِرَعون که قد گاڈی ها و سوارای شی دَ مَنه دریا رفت،

خُداوند آوهای دریا ره پس دَ بِلَه ازوا ایله کد،

مگم بَنی اِسرائیل از مَنه دریا دَ خُشکه تیر شُد.

۲۰ و مَریم که نَبیه و خوارِ هارُون بُود، دَیره دَ دِست خُو گِرِفَت و پِگِ خاتونوی دیگه ام

دایره دَ دِستای شی دَ دُمبال ازو رفته بازی مُوکد. ۲۱ مَریم امی سُرود ره بلده ازوا خاند:

”بلده خُداوند سُرود بِخانید که شِکوه-مندانه پیروز شُده،

اَسپها و سوارای شی ره دَ دریا پورته کد.”

اَو تَلَخ شِیرین مُوشه

۲۲ پس مُوسی قَوْمِ اِسرائیل ره از دریای سُرخ^a حَرکت دَد و اونا ره دَ دَشْتِ شُور هِدایت

کد. بعد از سِه روز سَفَر دَ بیابو هیچ آو پَیدا نَشُد. ۲۳ وختیکه اونا دَ یگ جَای دَ نام

ماره رسید، اونا نَتَنِست اَو امْرُو جَای ره وُچی کنه، چراکه تَلَخ بُود. دَمزی دَلیل اُونجی

ره «ماره» یعنی «تَلَخ» نام ایشْتُد. ۲۴ پس مردُم دَ خِلَافِ مُوسی نِق نِق کده گُفت: ”مو

چیزخیل ره وُچی کنی؟“ ۲۵ اوخته مُوسی پِیش خُداوند فریاد زَد و خُداوند یگ دِرخت ره

دَزُو نَشو دَد. پس مُوسی چِبو امْرُو دِرخت ره دَ مَنه آو اَندخت و آو شِیرین شُد. دَ اُونجی

خُداوند احکام و قانُون دَ قَوْمِ اِسرائیل دَد و اونا ره مَوْرِدِ آزمایش قرار دَده ۲۶ گُفت:

”اگه توره ازمه ره که خُداوند، خُدای تُو اَسْتُم، گوش کنی و چِیزی ره که دَ نظرِ ازمه

^a ۱۵:۲۲ دَ زَبونِ عِبْرانی «یَم سُوَف» نوشته شُده، یعنی «دریای نِیزار.»

دُرست آسته انجام دده از احکام و دستورای مه اطاعت کنی، ما تو ره از پگ مَرَضِ های که مصرِیا ره گِرِفْتار کدُم، نگاه مُونُم، چُون ما خُداوند، شَفا دِهِنِدِه تُو آسْتُم. ”
 ۲۷ بعد اَزُو بَنی إِسْرَائِیل دَ مَنْطِقَه ایلیم آمد. دَ اُونجی دوازده چشمه و هفتاد دِرختِ خُرما مَوْجُود بُود؛ پس اونا دَ لَبِ چشمه ها خَیمه زد.

«مَنْ» و بوذنه

۱۶

۱ بعد اَزُو تمامِ جماعتِ بَنی إِسْرَائِیل از ایلیم کوچ کد و دَ بیابونِ سِین که بَینِ ایلیم و کوه سِینا بُود رفت. اونا دَ روزِ پوزدَهَمِ ماهِ دوّم بعد از خارج شُدو از سرزمینِ مِصر دَ اُونجی رَسید. ۲ دَ امْرُو بیابو تمامِ جماعتِ بَنی إِسْرَائِیل دَ خِلَافِ مُوسى و هارونِ نِقِ نِقِ کد ۳ و دَزوا کُفت: ”کشکِه دَ سرزمینِ مِصر از دِستِ خُداوند مومردی. دَ اُونجی مو دَ بغلِ دیگِ های گوشتِ مِیْشِشْتی و نانِ پَریمو مَوْخوردی، مگم آلی مو ره دزی بیابو اُوردید تا که پگِ جماعت از گُشنگی بُمَره. ”
 ۴ اوخته خُداوند دَ مُوسى کُفت: ”اینه، ما از آسمو رقمِ بارو آلی بَلِدِه شُمو نانِ رِبی موموم و مردُم بُرو رفته هر روز نانِ روزانه خُو ره جَم کنه. دَمزی طریقه ما اونا ره اِمْتِحانِ موموم تا بِنگَرُم که آیا اونا از اید مه موشه یا نه. ۵ دَ روزِ ششم اونا باید دَ اندازه دُو روز نان ره جَم کده تیار کنه. ”

۶ بعد اَزُو مُوسى و هارون دَ تمامِ بَنی إِسْرَائِیل کُفت: ”دَ وختِ شام دَز شُمو معلومدار موشه، کسی که شُمو ره از سرزمینِ مِصر آزاد کد، خُداوند بُود. ۷ آرے، شُمو صَباحِ صُبحِ جلالِ خُداوند ره مِیْنگرید، چرکه اُو نِقِ نِقِ شُمو ره که دَ خِلَافِ اَزُو کدید، شَنِیدِه. چُون مو کی آستی که شُمو دَ خِلَافِ اَزمو نِقِ نِقِ کُنید؟“ ۸ مُوسى اِدامه دده کُفت: ”ازی پس خُداوند دَ غَیْتِ شام دَز شُمو گوشتِ مِیدیه و دَ وختِ صُبحِ نان، تا که بُخورد و سیر شُنید، چُون خُداوند نِقِ نِقِ شُمو ره شَنِیدِه. دَ حَقِیْقَتِ شُمو دَ خِلَافِ اَزُو نِقِ نِقِ کدید، نَه دَ خِلَافِ اَزمو. مو چی آستی که شُمو دَ خِلَافِ اَزمو نِقِ نِقِ کُنید؟“ ۹ بعد اَزُو

مُوسَى دَ هَارُونَ كُفَّت: "دَ تَمَامِ جَمَاعَتِ بَنِي إِسْرَائِيلِ بُغِي، دَ حُضُورِ خُدَاوندِ بِيِيدِ، چِرَاكِه اُو نِقِ نِقِ هَايِ شُمُو رِه شِيِينِيْدِه." ۱۰ دَ حَالِيكِه هَارُونَ قَد جَمَاعَتِ بَنِي إِسْرَائِيلِ تَوْرِه مُوَكَّفَتِ اُونَا سُونِ بِيَابُو تُوخِ كَد وَ دَ اُونَجِي جَلَالِ خُدَاوندِ دَ مَنِه اُوْر ظَاهِرِ شُد.

۱۱ اُوخْتِه خُدَاوندِ دَ مُوسَى كُفَّت: ۱۲ "مَا نِقِ نِقِ بَنِي إِسْرَائِيلِ رِه شِيِينِيْدُم. بُوْرُو وَ دَزُوَا بُغِي كِه دَ وَخْتِ آفْتُو شِيَشْتُو گوشتِ مُوْخُوْرِيْدِ وَ دَ وَخْتِ صُبْحِ قَد نَانِ سِيْرِ مُوْشِيْدِ تَا بَدَنِيْدِ كِه مَا خُدَاوندِ، خُدَايِ شُمُو اَسْتُم." ۱۳ دَ شَامِ اَمْرُو رُوْزِ تَعْدَادِ زِيَادِي بُوْدَنِه اَمَدِ وَ تَمَامِ خِيْمِه گَاهِ بَنِي إِسْرَائِيلِ رِه پُوْشَنَدِ وَ دَ وَخْتِ صُبْحِ دَ گِرْدُوْبِرِ خِيْمِه گَاهِ شَبْنَمِ دَ زَمِي شِيَشْتِ.

۱۴ وَخْتِيكِه شَبْنَمِ كُمُ شُد، دَانِه هَايِ نَازَكِ دَ رُوِيِ بِيَابُو بَاقِيِ مَنَدِ كِه رَقْمِ سُدْرِيِ اَلِيِ دَ بِلِه زَمِي شِيَشْتِ. ۱۵ غِيْتِيكِه بَنِي إِسْرَائِيلِ اُو رِه دِيْدِ اُونَا اَزِ يَكْدِيكِه خُو دَ زِيَوْنِ عِبْرَانِيِ پُرْسَانِ كَد: "مَنْ هُو؟" يَعْنِي "اِيِ چِيِ اَسْتِه؟" چُونِ اُونَا نَمِيْدَنَسْتِ كِه اُو چِيِ بُوْدِ.

اُوخْتِه مُوسَى دَزُوَا كُفَّت: "اِيْنَمِيِ نَانِيِ اَسْتِه كِه خُدَاوندِ دَزِ شُمُو دَدِه تَا اُو رِه بُوْخُوْرِيْدِ.

۱۶ خُدَاوندِ كُفْتِه: 'هَرِ نَفَرِ اَمُوْقَسِ كِه خُوْرَدِه مِيْتَنِه جَمِ كَنِه. شُمُو بَايْدِ يَكِ مَنَكِ رِه بَلَدِه هَرِ فَرْدِ خَانَوَادِه خُو كِه دَ هَرِ خِيْمِه زَنْدَكِيِ مُونِه، بِيْگِيْرِيْدِ." ۱۷ پَسِ بَنِيِ إِسْرَائِيلِ دَزِيِ تَوْرِه عَمَلِ كَد. بَعْضِيِ مَرْدُمِ كَلُو جَمِ كَد وَ بَعْضِيِ اَزُوَا كَم. ۱۸ وَخْتِيكِه اَمُو «مَنْ» رِه قَد مَنَكِ اَنْدَازِه گِرْفَتِ، مَعْلُومِ شُدِ كَسَايِ كِه كَلُو جَمِ كُدُد، چِيْزِيِ زِيَادِ نَدَشْتِ وَ اُونَايِ كِه كَمِ جَمِ كُدُد، كَمْبُوْدِ نَدَشْتِ، بَلَكِه هَرِ اَدَمِ دَ اَنْدَازِه ضَرْوَرْتِ خُو جَمِ كُدُد. ۱۹ وَ مُوسَى دَزُوَا كُفَّت: "يَكِ دَرِه شِيِ رِه اَمِ تَا صُبْحِ نِگَاِه نَكْنِيْدِ." ۲۰ لِيَكِنِ بَعْضِيِ مَرْدُمِ دَ تَوْرَايِ مُوسَى گُوْشِ نَدَدِ وَ يَكِ اَنْدَازِه شِيِ رِه بَلَدِه صَبَاحِ نِگَاِه كَد. مَكَمِ وَخْتِيِ صُبْحِ شُدِ دِيْدِ كِه پَكِ شِيِ پُرِ اَزِ كِرْمِ وَ گَنْدَه شُدِه وَ مُوسَى بَخَاطِرِ اَمْزِيِ كَارِ دَ بِلِه اَزُوَا عَدْرِ قَارِ شُد.

۲۱ هَرِ رُوْزِ صَبَاحِ گَاهِ، هَرِ كَسِ دَ اَنْدَازِه ضَرْوَرْتِ خُو اَمْرُو نَانِ جَمِ مُوَكَدِ. لِيَكِنِ وَخْتِيكِه آفْتُو تِيْزِ مُوْشُد، اَمُو نَانِ خَاصِ اُو مُوْشُد. ۲۲ وَ دَ رُوْزِ شَشْمِ اُونَا دُو بَرَايِرِ نَانِ جَمِ كَد،

۱۶:۱۶ دَ جَايِ «مَنَك» دَ زِيَوْنِ عِبْرَانِيِ «عَوْمِر» نُوْشْتِه يِه كِه تَقْرِيْبَاً يَكِ وَ نِيْمِ كِيْلُوْگَرَامِ مُوْشِه. دَ آيِه هَايِ ۲۲، ۱۸، ۳۲، ۳۳ وَ ۳۶ اَمِ عَيْنِ چِيْزِ مَعْنِيِ مِيْدِيِه.

یعنی دُو مَنَك بَلَدِه هر نفر. پس رهبرای قَوْمِ اَمَد و دَ مُوسَى خَبر دَد. ۲۳ مُوسَى دَزُوا کُفَت: "مَقْصِدِ تَوْرَه خُداوند اِیْنِمِ اَسْتَه: صَبَاحِ رُوْزِ اِسْتِرَاحَت و رُوْزِ اَرَامِ مُقَدَّسِ دَ اِحْتِرَامِ خُداوند اَسْتَه. پس هر چِیزِی رِه کِه دَ بِلَه اَتِشِ پُخْتِه کَدَنی و یا دَ اَو جُوشَنَدَنی اَسْتِید، اِمْرُوزِ پُخْتِه کَنِید و یِگِ اِنْدازِه اَزُو رِه بَلَدِه صَبَاحِ نِگَاحِ کُنِید." ۲۴ و اَوْنَا مُطَابِقِ اَمْرِ مُوسَى نَانِ رِه تا رُوْزِ دِیْگِه شِی نِگَاحِ کَد و اَمُو نَانِ نَه گَنْدِه شُد و نَه اَو رِه کِرم زَد. ۲۵ مُوسَى دَزُوا کُفَت: "اِی نَانِ اِمْرُوزِ شُمُو یِه، چِرَاکِه اِمْرُوزِ رُوْزِ اَرَامِ دَ اِحْتِرَامِ خُداوند اَسْتَه و اِمْرُوزِ اَمْرُو نَانِ هِیچِ پِیدَا نَمِیْتَنِید. ۲۶ شَشِ رُوْزِ نَانِ رِه جَمِ کُنِید، لِیکنِ رُوْزِ هَفْتَمِ، رُوْزِ اَرَامِ اَسْتَه و اَو پِیدَا نَمُوشِه." ۲۷ اوخْتِه، دَ رُوْزِ هَفْتَمِ بَعْضی کَسَا بُرُو رَفْت تا کِه اَزُو نَانِ جَمِ کُنِه، مَگَم اَوْنَا هِیچِ پِیدَا نَتَنِسْت.

۲۸ پس خُداوند دَ مُوسَى کُفَت: "تا کِی شُمُو اَزِ اِحْکَامِ و شَرِیْعَتِ مِه سَرِیچِی مُوْنِید؟ ۲۹ دَ فِکْرِ شُمُو بَشَه کِه ما، خُداوند، رُوْزِ هَفْتَمِ رِه بَحِیْثِ رُوْزِ اَرَامِ دَزِ شُمُو بَخْشِیدُم. و اَمْرِی خَاطِرِ دَ رُوْزِ شَشَمِ شُمُو رِه دُو بَرابِرِ نَانِ مِیدُم. پس دَ رُوْزِ هَفْتَمِ هر نَفَرِ دَ خِیمِه خُو بُمَنِه و هِیچِ کَسِ اَزِ جَایِ خُو بُرُو نَرُوِه." ۳۰ پس مَرْدُمِ دَ رُوْزِ هَفْتَمِ اِسْتِرَاحَتِ کَد. ۳۱ قَوْمِ اِسْرَائِیلِ^a نَامِ اَمْرُو نَانِ رِه کِه هر صَبَاحِ جَمِ مُوکَد، «مَنْ» اِیْشْت. اَو مِثْلِ دَانِه هَایِ گَشَنِیزِ سَفِیدِ بُودِ و مَزِه شِی رَقْمِ کُلْچِه عَسَلِ تُو وَرِی. ۳۲ بَعْدِ اَزُو مُوسَى کُفَت: "اِیْنی رِه خُداوند اَمْرِ کَدِه، 'یِگِ مَنَكِ پُرِ اَزِ «مَنْ» رِه بَلَدِه نَسْلِ هَایِ اَیْنَدِه نِگَاحِ کُو تا اَوْنَا اَو رِه پَنگَرِه و بَدَنِه دَ وختِی کِه شُمُو رِه اَزِ سَرِزَمِیْنِ مِصرِ بُرُو اُورْدُم، اَوْنَمُو نَانِ رِه دَ بِیابو بَلَدِه شُمُو دَدَمِ تا بُخُورِید." ۳۳ و مُوسَى دَ هَارُونِ کُفَت: "یِگِ ظَرْفِ رِه بِگِیرِ و دَ اِنْدازِه یِگِ مَنَكِ «مَنْ» پُرِ کُو و اَو رِه دَ حُضُورِ خُداوندِ بِیْلِ تا بَلَدِه نَسْلِ هَایِ اَیْنَدِه نِگَاحِ شُنِه." ۳۴ اَمُو رَقْمِ کِه خُداوند تَوَسُّطِ مُوسَى اَمْرِ کَدَد، هَارُونِ اَو رِه دَ اَیْنَدِه دَ پِیْشِ رُوْیِ صَنْدُوقِ شَهَادَتِ^b اِیْشْت تا نِگَاحِ شُنِه. ۳۵ بَنیِ اِسْرَائِیلِ تا چَلِ سَالِ «مَنْ» مُوخُورِد،

^a ۱۶:۳۱ دَ جَایِ «قَوْمِ اِسْرَائِیلِ» دَ زَبُونِ عِبْرَانیِ «خَانِه اِسْرَائِیلِ» نَوِشْتِه یِه. ^b ۱۶:۳۴ رُجُوعِ کَنِیدِ دَ

تا زمانی که اونا دَ یگ منطقه آباد رَسید، یعنی تا داخل شُدو دَ سرحدِ سرزمینِ کنعان، خوراکِ ازوا «مَن» بُود. ^{۳۶} یگ مَنک یعنی یگ «عومِر»^a دَهْم حِصّه یگ ایفه^b آسته.

از قاده او جاری موشه

۱۷

بعد ازو بنی اسرائیل دَ امرِ خُداوند از بیابونِ سین کوچ کد و دَ سفر خُو ادامه دده دَ منطقه رفیدیم خیمه زد، مگم دَ اونجی هیچ او بلده وچی کدو پیدا نَشُد. ^۲ پس مردمِ قد موسی جنجال کده گُفت: “دز مو او بدی که وچی کنی.” موسی دَ جوابِ ازوا گُفت: “بچی قد ازمه جنجال مُونید؟ و چرا خُداوند ره امتحان مُونید؟” ^۳ ولے ازی که مردمِ کلو تُشنه بُود، اونا نِق نِق کده دَ موسی گُفت: “چرا مو ره از مصر دَ اینجی اُوردی؟ آیا مو ره دَ اینجی اُوردی تا که مو قد اولادا و گله‌های خُو از تُشنگی بُمُری؟” ^۴ پس موسی دَ پیش خُداوند فریاد زده گُفت: “ما قد ازی قوم چی کُنم؟ قریب آسته که مره سنگسار کنه!” ^۵ خُداوند دَ جوابِ موسی گُفت: “پیش رُوی قوم بورو و بعضی از ریش سفیدای بنی اسرائیل ره قد خُو بگیر و امو تیاق ره که قد شی دریای نیل ره زدی، دَ دست خُو گرفته حرکت کو. ^۶ اوخته، ما دَ حوریب دَ بله قاده دَ پیش رُوی تو ایسته موشم و تو قد امزو تیاق دَ بله قاده بزَن تا او از مینه ازو بُر شنه و مردمِ وچی کنه.” و موسی دَ مطابقِ امرِ خُداوند دَ پیش چیمِ ریش سفیدونِ بنی اسرائیل امو طور کد. ^۷ او امو جای ره «مَسّا» و «مریبا» یعنی «آزمایش» و «جنجال» نام ایشْت، چرا که بنی اسرائیل دَ اونجی جنجال کد و خُداوند ره آزمایش کده گُفت: “آیا خُداوند دَ قدی ازمو حاضر آسته یا نه؟”

^a ۱۶:۳۶ یگ عومِر تقریباً یگ و نیم کیلوگرام موشد. ^b ۱۶:۳۶ یگ ایفه تقریباً ۱۲ کیلوگرام موشه.

^c ۱۷:۶ قاده یعنی صخره.

جنگ قد عمالیقی ها

^۸ بعد از و عمالیقیا د رفیدیم آمده قد بنی اسرائیل د جنگ کدو شد. ^۹ موسی د یوشع گفت: "نفره از منه قوم انتخاب کو و بورو قد عمالیقیا جنگ کو. صباح ما تیاق خدا ره د دست خو گرفته د سر تپه ایسته موشم." ^{۱۰} پس یوشع د مطابق توره موسی عمل کده د جنگ عمالیقیا رفت و موسی، هارون و حور د بله تپه رفت. ^{۱۱} و ایطور شد که وختی موسی دستای خو ره سون آسمو باله موکد، بنی اسرائیل پیروز موشد، مگم وختیکه موسی دست خو ره بلده دمرسی تا موکد، عمالیقیا د سر ازوا زور موشد. ^{۱۲} وختی موسی کلو منده شد و دیگه نتنست دستای خو ره باله بگیره، هارون و حور یگ سنگ ره آورده موسی ره د بله ازو شند و اونا از دو طرف دستای شی ره تا آفتو شستو باله نگاه کد. ^{۱۳} د نتیجه، یوشع و لشکر شی، عمالیقیا ره بکلی از دم شمشیر کشید.

^{۱۴} او عیت خداوند د موسی گفت: "جریان ای پیروزی ره د یگ طومار نوشته کو تا که یادگاری بمنه و د یوشع بگی که 'ما نام و نشان قوم عمالیق ره از روی زمی پای پاک گم مونم.'" ^{۱۵} پس موسی د اونجی یگ قربانگاه جور کد و نام ازو ره «خداوند علم مه یه» ایشت. ^{۱۶} و موسی گفت: "ازی که دست د ضد تخت خداوند باله شده،^{۱۷} خداوند قد مردم عمالیقی نسل د نسل د جنگ آسته."

یترون د دیدون موسی میبه

^۱ یترون خسر موسی، یعنی پیشوای میدیان شنید که خدا چی کارای بزرگ ره بلده موسی و بلده قوم خو بنی اسرائیل انجام دده و چی رقم خداوند اونا

۱۸

^{۱۶:۱۷} امکان دزه که امی رقم ام معنی پدیه: "ازی که دست علم خداوند ره باله گرفته" چون د زبون عبرانی امی عبارت واضح نیبه.

ره از مصر بُرو آورده. ^۲ پس یترون، صَفورا خاتونِ موسیٰ ره که موسیٰ او ره پس دَ خانه آته شی ربی کدد، ^۳ قد دُو باچه شی گِرِفته پیشِ موسیٰ ربی شد. نامِ باچه اوّلِ موسیٰ چَرشوم^a بود، چراکه دَ وختِ تَوْلِدِ ازُو موسیٰ گُفتند: «ما دَ سرزمینِ خارجِ یگِ بیگنه آستُم.» ^۴ نامِ باچه دَوّم شی العازار^b بود، چراکه موسیٰ دَ وختِ پیدا شُدون شی گُفتند: «خدای آته مه مَره کومک کد و مَره از شمشیرِ فرعونِ نجات دَد.» ^۵ پس یترون حُسِرِ موسیٰ قد خاتو و دُو باچه موسیٰ دَ بیابو دَ دیرِ موسیٰ آمد، دَمزُو جای که بنی اسرائیل خیمه زُدَد، یعنی دَ دامونِ کوهِ خُدا^c. ^۶ او پیشلو دَ موسیٰ خبرِ ربی کده گُفتند: «ما حُسِرِ تو یترون، قد خاتو و دُو باچه تو دَ دیرِ ازتو مییم.» ^۷ پس موسیٰ دَ دمِ راهِ حُسِرِ حُو رفت و خود ره حَم کده دِسْت شی ره ماخ کد. و بعد از احوالِ پُرسی قد یگدیگه حُو اونا دَ مَنه خیمه رفت. ^۸ اوخته موسیٰ دَ حُسِرِ حُو دَ باره پگِ کارای که خُداوند بلده اسرائیل دَ خِلَافِ فرعون و مصریا کدد، نقل کد. او امچنانِ قِصّه کد که بنی اسرائیل دَ طوّلِ راهِ دُچارِ کَدَمِ کَدَمِ سختی ها شد و چی رقم خُداوند اونا ره نجات دَد. ^۹ یترون از خاطرِ پگِ خوبی های که خُداوند بلده بنی اسرائیل کدد و ازی که خُداوند اونا ره از دِسْتِ مصریا آزاد کدد، خوش شد. ^{۱۰} او گُفت: «مبارک آسته خُداوند که شُمو ره از دِسْتِ مصریا و فرعونِ نجات دده و قومِ حُو اسرائیل ره از زیرِ دِسْتِ مصریا آزاد کده. ^{۱۱} آلی میدنُم که خُداوند از پگِ خُدايو کده بزرگتر آسته، چُون دَ بله امزو چیزی که اونا غرورِ موكد، خُداوند از او کده غدرِ باله بُود.» ^{۱۲} پس یترون حُسِرِ موسیٰ قُربانی سوختنی و قُربانی های دیگه ره دَ خُدا تقدیم کد و هارون و تمامِ ریش سفیدای اسرائیل دَ دیدونِ حُسِرِ موسیٰ آمد و یگجای دَ حُضُورِ خُدا نانِ قُربانی ره خورد.

^a ۱۸:۳ چَرشوم یعنی «بیگنه» ^b ۱۸:۴ العازار یعنی «خُدا مددگار» ^c ۱۸:۵ کوهِ خُدا دَ نامِ «کوهِ

سینا» ام مشهور آسته.

قاضی‌ها تعیین موشه

۱۳ صُبح روزِ دیگره شی موسیٰ بلده رسیدگی شِکایتِ مردُم دَ جای قضاوتِ شِشت و مردُم از صُبح تا بیگاه دَ گرد شی ایسته بود. ۱۴ وختی خُسِرِ موسیٰ تمامِ کارای ره که موسیٰ بلده مردُم موکد دید، او گُفت: ”ای چی کار آسته که تُو بلده مردُم موکنی؟ چرا تنهای خُو دَ قضاوتِ شِشته و مردُم روز تا بیگاه دَ گرد ازتُو ایسته موشه؟“ ۱۵ موسیٰ دَ جواب شی گُفت: ”مردُم بلده حلِ مُشکلِ خُو پیش ازمه مییه تاکه اونا اراده خُدا ره از مه سَوال کنه. ۱۶ وختیکه دَ بینِ دُو آدمِ اِختلافِ پَیدا موشه، اونا پیش ازمه مییه و ما فیصله موئم که کُدم ازوا حق دَ جانبِ آسته و ما احکام و شریعتِ خُدا ره دزوا تعلیم میدم.“ ۱۷ خُسِرِ موسیٰ دَزو گُفت: ”امی کار ره که موکنی خوب نییه. ۱۸ تُو قد امزی کار ام خود خُو ره و ام امی مردُم ره منده و کاملاً زَلّه مونی. ای کار کلو گِرنگ آسته و تُو نمیتنی ای کار ره دَ تنهایی خُو پیش ببری. ۱۹ آلی توره مره گوش کُو، پند-و-نصیحتِ مره قبول کُو و خُدا ام قد ازتُو بَشه: تُو باید دَ خُصُورِ خُدا نُماینده مردُم بَشی و اِختلاف-و-دعوای ازوا ره دَ پیشِ خُدا عرض کنی. ۲۰ احکام و شریعتِ خُدا ره دزوا تعلیم بدی و بلده ازوا یاد بدی که چی رقم رفتار کُنه و چی رقم کارا ره انجام بدیه. ۲۱ امچنان از منّه قَومِ آدمای قابل، خُدا ترس و دُرستکار ره که از رِشوتِ نَفرتِ دَشته بَشه، اِنِتخابِ کُو تا اونا سرکرده های هزار نفری، سرکرده های صد نفری، سرکرده های پنجاه نفری و سرکرده های ده نفری بَشه. ۲۲ بیل که اونمُو نفرا هر وخت دَ بینِ قَومِ قضاوتِ کُنه و فقط مسایلِ غَدرِ مَهم-و-سخت ره پیش ازتُو بیره. لیکن مسایلِ ریزه ره اونا خودون شی حل-و-فصل کنه. دزی تَرْتیبِ اونا ره دَ کار خُو شریک مونی و کارِ ازتُو آسوتر شُده بار تُو سُبک موشه. ۲۳ اگه ای رِوش ره پیش ببری و خاستِ خُدا ام امی رقم بَشه، اوخته، تُو ثابتِ قَدمِ مومنی و مردُم ام راضی شُده دَ دِلِ آرام پس دَ خانه‌های خُو موره.“ ۲۴ موسیٰ نصیحتِ خُسِرِ خُو ره قبول کد و مُطابقِ پِیشنهادِ اَزو

عمل کد. ^{۲۵} او نفرای قابل ره از تمام بنی اسرائیل اِنْتِخَاب کد و اونا ره د سر هر دَل هزار نفری، صد نفری، پنجاه نفری و ده نفری رهبر تعیین کد. ^{۲۶} پس اونا هر وخت د بَینِ مَرْدُم قضاوت مَوکد. مسایل مُشکل ره اونا د پیشِ مُوسیٰ می اُورد و اِختِلافات ریزه تر ره خودون شی حَل و فصل مَوکد. ^{۲۷} بعد ازو مُوسیٰ خُسَر خُو ره رُو به راه کد و یَترون پس د منطقه خود خُو رفت.

د کوه سینا

۱۹

^۱ د شروع ماهِ سَوم بعد از بُر شَدونِ بنی اسرائیل از سرزمینِ مصر، دَمَزُو روز اونا د بیابونِ سینا آمد. ^۲ اونا از منطقه رِفیدیم حرکت کد و د بیابونِ سینا رسیده خَیمه زد. د اُنجی اونا رُو د رُوی کوهِ سینا خَیمه گاه ره جای-د جای کد. ^۳ اوخته مُوسیٰ د بله کوه د حَضُور خُدا رفت و خُداوند از بله کوه مُوسیٰ ره کُوی کده گُفت: "د خاندانِ یَعقُوب، یعنی د بنی اسرائیل اینیطور بُگی: ^۴ شُمو دیدید که ما قدِ مصریا چی کار کدُم و چی رقمِ مِثِل یگ بَرگُجِ اَلّی که چوچه های خُو ره سرِ بال خُو ایشته مَویَره، ما ام شُمو ره د پیشِ خود خُو اُورَدُم. ^۵ و اَلّی، اگه د توره مه گوش دده از مه اِطاعت کُنید و د عهدی که د بَینِ ازمه و شُمو آسته وفادار بُمَنید، شُمو از مَنه یگ قوما مِثِل خزانه اَلّی مالِ خاص مه موشید. چون تمام دُنیا مالِ ازمه یه. ^۶ و امچنان شُمو بلده ازمه مَمَلکَتِ پیشواوی و مِلّتِ مَقَدّس جور موشید. اینمی تورای آسته که باید د بنی اسرائیل بُگی. " ^۷ پس مُوسیٰ از کوه تا آمد و ریش سفیدای بنی اسرائیل ره کُوی کده تمام تورای ره که خُداوند دَزُو امر کدُد، بلده ازوا نقل کد. ^۸ یگ مَرْدُم د یگ صَدا د جواب شی گُفت: "هر چیزی که خُداوند گُفته مو دَزُو عمل مونی." و مُوسیٰ جَوَابِ قَوْم ره د خُداوند رَسند. ^۹ خُداوند د مُوسیٰ گُفت: "ما د مَنه اُورِ سیاه پیش تُو میبُم تا وختیکه ما قد ازتو توره مَوکم، مَرْدُم د گوش خُو صدای مَره بَشَنوه و بعد ازو اونا همیشه دَز تُو اِعتِماد دشته بشه." پس مُوسیٰ توره قَوْم ره د خُدا عرض

کد. ۱۰ و خداوند بسم دَ مُوسَى كُفَّت: "آلی دَ پیشِ مردُم بورُو و دَزوا امر کُو که امروز و صَباح خود ره پاک کنه و کالای خُو ره ام بُشویه. ۱۱ اونا بلده روزِ سیوم خود ره تیار کنه، چراکه ما میخایم دیگه صَباح دَ پیشِ چیمای پگِ بنی اسرائیل دَ کوه سینا نازل شُنم. ۱۲ دَ گرداگردِ کوه یگِ حد-و-اندازه تعیین کُو و دَزوا بُگی، هُوش خُو ره بگیریِد که دَ بله کوه نَرَوید و حتی دَ دامونِ کوه پای خُو ره نه ایلبید؛ چُون هر کسی که دَ کوه دَکه بُخوره، اُو حتماً باید کُشته شُنه. ۱۳ هیچ کس باید دَ جانِ اَزُو دست نَزنه، بلکه اُو باید سنگسار و یا قد تیر کُشته شُنه. چي انسان بَشه، چي حیوان، اُو نباید زنده بُمَنه. لیکن وختیکه صدای شیپور^a باله موشه، اونا دَ بَغَلِ کوه بییه. ۱۴ پس موسی از کوه تا شُد و بنی اسرائیل ره تقدیس^b کد و اونا کالاهای خُو ره شُشت. ۱۵ اوخته موسی دَزوا کُفت: "بلده روزِ سیوم تیار بشید و قد خاتونوی خُو نزدیکی نکُنید. ۱۶ و ایطور شُد که دَ روزِ سیوم، صَباح گاه صدای گرگرداغ شنیده شُد و آتَشک زَد و اُور تریک دَ بله کوه پیدا شُد. بعد اَزو یگِ آوازِ غَدَرِ بلندِ مثلِ آوازِ شیپورِ آلی باله شُد و تمامِ مردُم دَ خیمه گاه از ترس لَرزه مَوکد. ۱۷ اوخته موسی مردُم ره بلده مُلاقاتِ خدا از خیمه گاه بُرو بُرد و اونا دَ پای کوه ایسته شُد. ۱۸ تمامِ کوه سینا از دُود پوشیده بُود، چراکه خداوند دَ مَنه آتَش دَ بله کوه تاه شُد. از کوه دُودِ مثلِ دُودِ کوره وَری دَ هَوا باله مورفت و تمامِ کوه دَ شِدَت لَرزه مَوکد. ۱۹ صدای شیپورِ بلندتر شُد مورفت تاکه بیخی بلند شُد. اوخته موسی توره کُفت و خدا قد صدای خُو دَزُو جواب دَد. ۲۰ وختیکه خداوند دَ شیخی کوه سینا تاه شُد، اُو موسی ره دَ پیشِ خُو کوی کد و موسی ام دَ شَخ کوه باله رفت. ۲۱ اوخته خداوند دَ موسی کُفت: "تا بورُو و دَ قوم خُو بُگی که از حد-و-اندازه تعیین شُدۀ تَجاوز نَکنه. نَشُنه که اونا بلده دیدونِ ازمه نزدیک بییه و غَدَرِ ازوا کُشته

^a ۱۳:۱۹ شیپور یگِ آله موسیقی رقم سُرئی آلی آسته، که بنی اسرائیل دَ زمانِ قدیم از شاخ حیوانات جور مَوکد و پادشاه ها بلده لشکرکشی و جنگ از شی استفاده مَوکد. ^b ۱۴:۱۹ تقدیس کدو یعنی

شُنه. ۲۲ و حتی پیشوایونی که نزدیکِ ازمه میبیه، اونا ام باید خود ره پاک کنه؛ اگه نه، اونا دَ غَضَب مه گِرفِتار موشه. ” ۲۳ مُوسی دَ خُداوند گُفت: ”مردُم دَ بِلَه کوهِ سِینا اَمده نَمیینه، چراکه تُو مو ره اَخْطار دَدی و گُفتی که ’دَ گِردِوِبرِ کوهِ حَـد-و-اندازه تعیین کُو و کوه ره پاک حساب کُو.‘ ” ۲۴ پس خُداوند دَ مُوسی گُفت: ”بِسَم تا بورُو و هارُون ره قد خُو باله بَیرو. و لے بنی اسرائیل و پیشوایو ره نه ایل که اِزُو حَـد-و-اندازه تَجاوز کنه و دَ پیشِ ازمه که خُداوند اَسْتَم بییه؛ نَشْنه که اونا دَ غَضَب گِرفِتار شُنه. ” ۲۵ پس مُوسی از کوه تاه رفت و تمام چیزا ره دَ مردُم دُوباره گُفت.

دَه حُکم

۲۰. ۱ و خُدا گپ زده تمامِ امزی تورا ره گُفت:

۲ ”ما خُداوند، خُدای تُو اَسْتَم که تُو ره از سرزمینِ مِصر، از جایی که غلام بودی، بُرو اُورْدَم.

۳ دَ پالوی ازمه خُدا یونِ دیگه نَدَشْتَه بَش.

۴ بَلدِه خُو بُت جور نَکُو، نه دَ شکلِ چیزای که باله دَ آسمو اَسْتَه یا تاه دَ رُوی زمی و یا دَ زیرِ آوهای زمی. ۵ اونا ره سَجده و عِبادت نَکُو، چُون ما خُداوند، خُدای تُو، خُدای غَیْرِتِی اَسْتَم و بچکِیچا ره بخاطرِ گُناهِ آتَه‌گون شی تا پُشتِ سَوم و چارْمِ امزُو کسا که از مه بد مُوبره، جَزا میدیم. ۶ لیکِن رَحمتِ خُو ره تا هزار پُشتِ نَصیبِ کسای مُونم که مَره دوست دَره و احکام مَره نِگاه مونه.

۷ نامِ خُداوند، خُدای خُو ره دَ مقصدِ باطلِ نَگیر، چُون خُداوند کسای ره که نامِ اِزُو ره دَ مقصدِ باطلِ بَگیره، بے جَزا نَمیله.

^۸ روزِ آرامِ ره دَ یادِ خُو بَگیر و اُو ره مُقَدَّسِ حِسَابِ کُو. ^۹ شَشِ روزِ کارِ کُو و پَگِ کارایِ خُو ره انجامِ بَدی، ^{۱۰} مَگمِ روزِ هفتمِ یَگِ روزِ آرامِ دَ اِحترامِ خُداوند، خُدا ی تُو آسته. دَمَزُو روزِ هیچِ کارِ ره انجامِ نَدی؛ نَه خودِ تُو، نَه باچِه تُو، نَه دُخترِ تُو، نَه غُلامِ تُو، نَه کَنبِزِ تُو، نَه چارپایایِ تُو و نَه بیگنِه که دَ چاردیوالیِ تُو بَشه، ^{۱۱} چراکه خُداوند دَ شَشِ روزِ آسمو، زمی، دریا و هر چیزِ ره که دَ مَنه ازوا آسته خَلقِ کد و دَ روزِ هفتمِ دِستِ خُو ره از کارِ کَشید؛ امزیِ خاطرِ اُو روزِ هفتمِ ره مُبارکِ خاند و اُو ره پاکِ حِسَابِ کد.

^{۱۲} آته و آبه خُو ره اِحترامِ کُو تا دَ سرزمینی که خُداوند، خُدا ی تُو دَزِ تُو مُویخشه، عُمَرِ دِرازِ دَشته بَشی.

^{۱۳} قتلِ نَکُو.

^{۱۴} زنا نَکُو.

^{۱۵} دُزی نَکُو

^{۱۶} دَ ضِدِ همسایه خُو شاهدی دروغِ نَدی.

^{۱۷} چیمِ خُو ره دَ خانه همسایه خُو نَه ایل؛ خاتونِ همسایه خُو ره، غُلام و کَنبِزِ شی ره، گاو و اُلاغِ شی ره و هیچِ مالِ دِیگِه همسایه خُو ره تَی چیمِ نَکُو.

^{۱۸} وختیکه مردمِ گرگردراغ و آتَشکِ ره قدِ باله رفتونِ دُودِ از کوهِ دید و صدایِ شیپورِ ره شَنید، اونا از ترسِ دَ لَرزه اُفتد و از کوهِ دُورترِ ایسته شد. ^{۱۹} و اونا دَ مُوسیِ گُفت: ”خودِ تُو پیغامِ خُدا ره دَزِ مو بَگی و مو گوشِ مونی، مَگمِ خُدا قدِ ازمو توره نَگیه، نَشنه که مو بُمَری.“ ^{۲۰} لیکنِ مُوسیِ دَ مردمِ گُفت: ”ترسِ نَخورید؛ خُدا بلدهِ ازی اَمده که شُمو ره آزمایشِ کنه تا که ترسِ خُداوند دَ پیشِ رُویِ شُمو بَشه و شُمو گناهِ نَکنید.“ ^{۲۱} دَ حالیکه پَگِ قومِ دُورترِ ایسته بود، مُوسیِ دَمَزُو اُورِ تَریکِ و سیاهِ که خُدا دَ اُونجی بود، نزدیکِ شد.

۲۲ اوخته خداوند دَ موسیٰ گفت: ”دَ بنی اسرائیلِ اینی رقم بگی، خودون شمو دیدید که ما از آسمو قد شمو توره گفتم. ۲۳ دَ پالوی مه خدایونِ دیگه از نُقره و طَلا بلده خُو جور نکبید. ۲۴ بلده ازمه یگ قربانگاه از خاکِ زمی جور کنبید و دَ بله ازو قربانی‌های سوختنی و قربانی‌های سلامتی ره از مَنه گلّه و رِمه خُو دَ ز مه تقدیم کنبید. هر جای ره که ما انتخاب کنم تا دَ اونجی نام مه یاد شده ستایش شنه، ما دَ اونجی پیش شمو مییم و شمو ره برکت میدم. ۲۵ ولے اگه بلده ازمه یگ قربانگاهِ سنگی جور موبید، سنگا ره تراش نکبید، چون اگه آوزارِ کار ره دَ بله ازوا استعمال کنبید، قربانگاهِ نجس موشه. ۲۶ قربانگاهِ زینه‌دار جور نکبید؛ نشنه وختیکه شمو از زینه باله مورید، شرمگاه شمو دیده شنه.“

قانون جزا

۲۱ ”و اینی احکام ره ام باید دَ بنی اسرائیلِ بگی، ۲ اگه یگ غلامِ عبرانیِ بخری، او باید بلده شش سال دَ ز تو خدمت کنه و دَ سالِ هفتم او ره آزاد کو، بدونِ ازی که او بلده آزادی خُو پیسه بدیه. ۳ اگه دَ غیتی که غلامِ تو شدد مجرد بود، او باید تنها آزاد شنه. ولے اگه پیش ازی که غلامِ از تو شنه خاتو دشت، خاتون شی ام قد ازو قتی آزاد شنه. ۴ اگه بادار شی بلده ازو خاتو گرفته بشه و او غلام از خاتون خُو صاحبِ باچه‌ها و دختر و شده بشه، اوخته خاتو و اولادا از بادار شی موشه و او غلامِ تنهای خُو آزاد شنه. ۵ لیکن اگه او غلامِ بگیه: ”ما بادار و خاتو و بچکیچای خُو ره دوست درم؛ ما نمیخایم آزاد شئم.“ ۶ اوخته بادار شی او ره دَ حضورِ خدا بیره و بعد ازو دَ دانِ درگه و یا چوکاتِ درگه ایسته کنه و دَ اونجی بادار شی گوشِ غلام ره قد یگ دروش سلاخ کنه. ازو پس امو غلامِ بلده همیشه دَ بادار خُو خدمت کنه.

۲۱:۶ یعنی دَ پیش قاضی‌های قوم بلده تصدیق کدو.

۷ اگه یگ آدم دُختر خُو ره مِثلِ کِنیزِ سَودا کنه، اُو کِنیزِ مِثلِ غُلاما وری دَ سالِ هفتم
 نَباید آزاد شُنه. ^۸ و اگه بادارِ اَزو دُخترِ که اُو ره دَ خود نامزاد کده، اَزو راضی نَبشه،
 اُو حق ندره که اُو ره دَ یگو نفرِ که از بنی اسرائیل نَبشه سَودا کنه، چراکه اُمو کار
 دَ حق اَزو دُخترِ خیانتِ حساب مَوشه، بلکه بیله که اُمو دُخترِ بازخِردِ شُنه. ^۹ و اگه
 بادارِ بخایه کِنیزِ ره بلده باچه خُو نامزاد کنه، باید مُطابقِ رَسَمِ دُخترِونِ آزادِ قد اَزو رفتار
 کنه، نه مِثلِ یگ کِنیزِ. ^{۱۰} اگه دَ پالوی کِنیزِ یگ خاتونِ دیگه بلده خُو بَگیره، اُو نَباید
 از خوراک و پوشاک و حقِ زَن-و-شویی اَزو کم کنه. ^{۱۱} و اگه بادارِ امی سه چیز ره
 بلده اَزو انجام نَمیدیه، اُو کِنیزِ میننه اُو ره ایله کنه و بدونِ پیسه دَدو آزاد شُنه.
 ۱۲ اگه کسی یگ انسان ره بَزنه و اُو بُمَره، اُو آدم باید کُشته شُنه. ^{۱۳} لیکن اگه اُو
 دَ گیتیه شی نَبوده که اُو ره بَزنه، بلکه تقدیرِ اِلهی بُوده که اُمو نفرِ دَ دستِ شی بُفته،
 اوخته ما بلده اَزو یگ جای ره تعیین مَونم که دَ اُونجی دُوتا کنه.
 ۱۴ ولے اگه یگ شخص دَ بله همسایه خُو قار شُنه و اُو ره قَصداً بُکُشه، اُو ره حتی
 از پناهِ قُربانگاهِ ازمه باید بَکشید تاکه کُشته شُنه.
 ۱۵ و کسی که آته یا آبه خُو ره بَزنه، باید کُشته شُنه. ^{۱۶} و کسی که یگ انسان ره
 دُزی کده سَودا کنه و یا اُمو نفرِ دَ دستِ شی پیدا شُنه، دُز باید کُشته شُنه.
 ۱۷ کسی که آته یا آبه خُو ره لعنت کنه، باید کُشته شُنه.
 ۱۸ اگه دُو نفرِ قد یگدیگه خُو جنگ-و-جنگال کنه و یگ شی دیگه ره قد سنگ یا
 مُشت بَزنه، مگم اُو نَمَره بلکه بَستر شُنه، ^{۱۹} و بعد اَزو دُوباره از جاگه خُو باله شُدِه دَ
 کومکِ تَباقِ راه بوره، دَ اُو صُورتِ آدمِ زَدنی بے گناه آسته. ولے تاوونِ روزای بیکاری
 شی ره باید دُزو بَدیه و خَرچِ تَدایِ شی ره دَ گردو بَگیره.

^{۲۱:۸} حقِ بازخِردِ اَمزو دُخترِ ره تنها خانوارِ خود شی دَشت، یعنی خانوادهِ خود شی میتبست اُو ره پس

۲۰ و اگه کسی غلام یا کنیز خو ره قد چپو بزنه و او د زیر چپو بُمُره، انتقام ازو باید گرفته شنه. ۲۱ لیکن اگه امو غلام یا کنیز چند روز پس از لت خوردو زنده بَمُنه، نباید از بادار شی انتقام گرفته شنه، چراکه او غلام یا کنیز دزو تعلق دَره.

۲۲ و اگه یگ تعداد مردا قد یگدیگه خو جنگ کنه و د وخت جنگ یگ خاتون حامله ره بزنه و اولاد ازو ضایع شنه، مگم د خود ازو خاتو کدم ضرر نرسه، امو آدم زَدنی هر قدر پیسه که شوی امزو خاتو طلب کنه، باید جرمه بدیه، و لے قاضیا باید تصدیق کنه. ۲۳ لیکن اگه د خود ازو خاتو نقص برسه، باید امو نقص د آدمی که زده ام برسه: جان د عَوْضِ جان، ۲۴ چیم د عَوْضِ چیم، دندو د عَوْضِ دندو، دست د عَوْضِ دست، پای د عَوْضِ پای، ۲۵ داغ د عَوْضِ داغ، زخم د عَوْضِ زخم و سیاکوی د عَوْضِ سیاکوی.

۲۶ اگه کسی چیم غلام یا کنیز خو ره کور کنه، باید او ره د عَوْضِ چیم شی آزاد کنه. ۲۷ و اگه کسی دندون غلام یا کنیز خو ره میده کنه، باید او ره د عَوْضِ دندون شی آزاد کنه.

۲۸ و اگه یگ نرگاو د بله یگو مرد یا خاتو قد شاخ خو حمله کنه و او ره بکُشه، نرگاو باید سنگسار شنه و گوشت شی ام خورده نَشنه، مگم صاحب نرگاو بے گناه حساب شنه. ۲۹ و لے اگه امو نرگاو ازو پیش ام قد شاخ خو حمله موكده و صاحب شی ام ازی توره خبر دشته، مگم نرگاو ره بسته نكده و امو نرگاو یگو مرد یا خاتو ره کشته، دزی صورت نرگاو باید سنگسار شنه و صاحب شی ره ام باید بکُشه. ۳۰ و لے اگه خونبها د بله صاحب نرگاو تعیین شنه، صاحب نرگاو میتنه قد ددون خونبهای تعیین شده جان خو ره باز خرید کنه. ۳۱ چی دُختر ره شاخ بزنه، چی باچه ره، اینمی حکم ذکر شده باید اجرا شنه. ۳۲ اگه نرگاو یگو غلام یا کنیز ره بزنه، باید صاحب نرگاو سی مِثقال نقره د بادار غلام یا کنیز بدیه و گاو ام سنگسار شنه. ۳۳ اگه کسی دان کدم چاه ره واز کنه یا یگو چاه ره بکنه و روی شی ره نپوشنه و د مَنه ازو یگو گاو یا خر بُفته، ۳۴ صاحب

چاه باید عَوْضی و یا قِیْمَتِ امْرُؤِ حَیْوانِ رِه دَ صَاحِبِ شِی بَدِیَه و حَیْوانِ مُرْدَه دَزُو تَعْلُقِ مِیْگِیْرَه.

^{۳۵} اگه نَرگاوِ یِگُو آدَم، نَرگاوِ یِگُو کَسِ دِیْگَه رِه بَزَنه و بُکُشَه، اوختَه اونا گاوِ زِنده رِه سَودا کده قِیْمَتِ شِی رِه مَنِه خُو تَقْسِیْمِ کَنه و نَرگاوِ کُشْتَه شُدَه رِه ام دُو تَقْسِیْمِ کُنَه. ^{۳۶} ولِی اگه معلوم شد که امی گاو سابق ام عادتِ شاخ زِدو رِه دَشْتَه، مگم صاحبِ شِی اُو رِه بَسْتَه نَکده، اوختَه گاوِ زِنده رِه صاحبِ شِی باید دَ عَوْضِ گاوِ کُشْتَه شُدَه بَدِیَه و گاوِ کُشْتَه شُدَه از خودِ شِی مُوشَه.

۲۲ ^۱ اگه کسی نَرگاوِ یا گوسپو رِه دُزی کَنه و اُو رِه حلالِ کَنه یا سَودا کَنه، باید دُزِ دَ عَوْضِ نَرگاوِ پَنجِ گاوِ و دَ عَوْضِ گوسپو چارِ گوسپو بَدِیَه. ^۲ اگه کُدَم دُزِ دَ وختِ شاوِ دَ دُزی کدوِ گِرِفْتارِ شُنَه و اُو رِه تا اندازه بَزَنه که بُمَرَه، خُونِ اَزُو باید بازخاستِ نَشُنَه. ^۳ لیکن اگه دُزِ بعد از آفْتَوِ بُرِ شُدو کُشْتَه شُنَه، بازخاستِ خُونِ اَزُو باید شُنَه. دُزِ باید تاو و بَدِیَه و اگه چیزی نَدَره، خودِ اَزُو باید سَودا شُنَه و قِیْمَتِ شِی دَ عَوْضِ دُزی شِی دَدَه شُنَه. ^۴ اگه چیزی دُزی شُدَه زِنده دَ دِسْتِ دُزِ پِیْدا شُنَه، هر چیزی که بَشَه، چی گاو، چی خَر، چی گوسپو، دُزِ باید دُو برابرِ تاو و بَدِیَه.

^۵ اگه کسی تالِه خُو رِه بَکَلِّی بَچَرَنه و بعد ازُو مالِ خُو رِه قَصْداً دَ تالِه یا باغِ انگُورِ دِیْگَه کس ایلَه کَنه، اُو باید تاوونِ شِی رِه از خُو بَترِینِ تالِه یا باغِ انگُورِ خودِ خُو بَدِیَه. ^۶ اگه یِگُو کس آتِشِ دَرِ بَدِیَه و آتِشِ دَ خارِ بُوئَه بَرَسَه و بعد ازُو دَ کِشْتِ دِیْگَه نَفَرِ بوره و قَوْدَه یا حاصِلِ دِرَوِ نَشُدَه و یا تمامِ کِشْتِ اَزُو رِه بَسوزَنَه، آدمی که آتِشِ کده، حتماً باید تاوونِ شِی رِه بَدِیَه.

^۷ اگه کسی پِیْسَه یا سامانِ خُو رِه پِیشِ هِمسایَه خُو اَمَانَتِ بیلَه و چیزی ایشْتِگی از خانِه امْرُؤِ نَفَرِ دُزی شُنَه، دَ صُورْتِی که دُزِ گِرِفْتارِ شُنَه، اُو باید دُو چند تاو و بَدِیَه. ^۸ اگه دُزِ گِرِفْتَه نَشُد، اُو غَیْتِ صَاحِبِ خانِه باید دَ حَضُورِ خُدا^۱ حاضِرِ شُنَه تا فِیْصَلَه شُنَه

^۱ ۲۲:۸ "دَ حَضُورِ خُدا حاضِرِ شُنَه" یعنی دَ پِیشِ کسی حاضِرِ شُنَه که اِختِیاری فِیْصَلَه کدو رِه دَرَه.

که آیا او دست خو ره د مال همسایه خو دراز کده، یا نه؟^۹ تمام قضیه های خیانت، چی د باره گاو، خریا گوسپو بَشَه، چی د باره کالا و یا هر چیز دیگه که گم شده بَشَه و یگو کس ادعا کنه که "اینمی از مه یه" اوخته، ادعا کُننده و صاحب مال هر دوی شی باید د حضور خدا^{۱۰} ببیه و هر کدم شی که گناهکار اعلان شد، باید دُو چند د همسایه خو تاوو بدیه.

۱۰. اگه کدم کس یگو خریا نرگاو یا گوسپو و یا یگو حیوان دیگه ره بلده همسایه خو امانت بدیه و او حیوان بمره یا اوگار شنه و یا از پیش ازو برده شنه بدون ازی که کس بنگره،^{۱۱} یگ قسم د بین ازو هر دُو د حضور خداوند ایشته شنه. اگه امو آدم قسم بخوره که دست خو ره د مال همسایه خو دراز نکده، صاحب مال باید قسم شی ره قبول کنه. اوخته او آدم لازم ندره که تاوو بدیه.^{۱۲} ولے اگه او حیوان از پیش همسایه دزی شده بَشَه، او باید د صاحب ازو تاوو بدیه.^{۱۳} اگه حیوان د وسیله یگو جانور درنده پاره شده بَشَه، او باید لاش پاره شده ره د عنوان ثبوت بیره. د او صورت او لازم ندره که تاوو بدیه.

۱۴. اگه کسی یگ حیوان ره از همسایه خو امانت بگیره و او حیوان د وختیکه صاحب شی حاضر نبشه، اوگار شنه یا بمره، پس آدم امانت گیرنده باید تاوو حیوان ره بدیه.^{۱۵} لیکن اگه صاحب امزو حیوان حاضر بوده بَشَه، او مجبور نییه که تاوو بدیه. اگه حیوان کرا شده بَشَه، امو کرایه د عوض تاوو شی حساب موشه.

قانونای اخلاقی و مذهبی

۱۶. اگه یگو مرد کدم دختر باکره ره که هنوز نامزاد نشده بَشَه، بازی بدیه و قد شی خاو کنه، او باید مهریه دختر ره بدیه و او ره خاتون خو کنه.^{۱۷} لیکن اگه آته شی راضی نبشه که دختر خو ره دزو آدم بدیه، پس او آدم باید مهریه یگ دختر ره دزو بدیه.

^۹ ۲۲:۹ یعنی د پیش قاضی های قوم بلده فیصله کدو.

۱۸ خاتونی که جادوگری مونه، او ره زنده نه ایلید.

۱۹ هر انسان که قد حیوان نزدیکی^a کنه، باید کشته شنه.

۲۰ هر کسی که بلده خدایونِ دیگه، غیر از خداوند قربانی کنه، باید کاملاً نابود شنه.

۲۱ آدم بیگنه ره آزار ندید و د حق شی ظلم نکنید، چراکه خودون شمو ام د سرزمینِ مصر بیگنه بودید. ۲۲ خاتون بیوه و یتیم ره اذیت نکنید. ۲۳ اگه اونا ره اذیت کنید، اونا پیش ازمه داد-و-فریاد مونه و ما ضرور داد-و-فریاد ازوا ره میشنوم^{۲۴} و د سر شمو قار شده شمو ره د دم شمشیر موکشتم تاکه خاتونوی شمو بیوه شنه و بچکیچای شمو یتیم.

۲۵ اگه د کدم شخص محتاج که از قوم ازمه آسته پیسه قرض میدی، مثل یگ سودخور رفتار نکو و ازو سود نگیر. ۲۶ اگه چپن همسایه خو ره گرو گرفتی، او ره حتماً پیش از ششتون آفتو دزو پس بدی، ۲۷ چراکه اونمو چپن یگانه پوش بلده خاوشی آسته. اگه ازو محروم بشه، او جسم خو ره قد چیزخیل پوش کنه؟ پس او پیش ازمه فریاد میزنه و ما د داد ازو میرسم، چراکه ما خدای کریم-و-رحیم استم.

۲۸ د خدا کفرگویی نکو و د رهبر قوم خو نالت نکئی. ۲۹ د آوردن هدیه حاصلات و شیریه انگور خو د حضور ازمه معطل نکو. باچه اولباری خو ره دز مه وقف کو. ۳۰ امو رقم، اولباری های گاو و مال خو ره ام دز مه وقف کو. بیل که نلغه بلده هفت روز د پیش آبه خو بمنه و د روز هشتم، او ره دز مه بدی. ۳۱ شمو قوم مقدس مه استید. دزمی دلیل گوشت حیوان ره که د وسیله جانور درنده پاره شده بشه، نخورید، بلکه او ره پیش سگا بندزید.

^a ۲۲:۱۹ یعنی معامله جنسی انجام بده.

۱ خبرِ دروغِ ره تیتِ نکو و قد آدمِ شریرِ همدست شده شاهدی دروغ ندی.
 ۲ د انجامِ دَدونِ عملِ بد از اکثریتِ مردمِ پیروی نکو. د موقعِ دعوا از
 خاطرِ تاثیرِ نظرِ اکثریتِ مردم، شاهدی دروغ ندی و عدالتِ ره پایمال نکو. ۳ امچنان از
 دعویِ آدمِ غریب د محاکمه طرفداری نکو.

۴ اگه قد گاو یا خرِ گمشده دشمنِ خو رُوی د رُوی شدی، او ره پیشِ صاحبِ شی
 پس بُبر.

۵ اگه مینگری یگو کسی که از تو نفرتِ دَره و خرِ شی د زیرِ بارِ خاو کده، بے پروا از
 پالویِ خرِ شی تیر نشو، بلکه دزو کومک کو تا که خرِ شی از زمی باله شنه.
 ۶ حقِ آدمِ درمنده قومِ خو ره د پیشِ قاضیِ پایمال نکو. ۷ تهمتِ ناحق د کس نزن و
 آدمِ صادق و بے گناه ره د قتل نرسن، چرا که شخصِ بدکار ره ما بیگناه حساب نمونم.
 ۸ رشوتِ نگیر، چرا که رشوتِ چیمای بینایا ره کور مونه و تورای آدمای عادل ره کج
 مونه. ۹ د آدمِ بیگنه ظلم نکو، چرا که خودگون شمو د مصر بیگنه بودید و از حالِ دلِ
 بیگنه خبر دَرید.

سالِ هفتم و روزِ هفتم

۱۰ د زمینِ خو شش سال کشت و کار کو و حاصلِ شی ره جم کو، ۱۱ مگم د سالِ هفتم
 بیل که زمین تو سفید و ایوه^۱ بُمنه تا آدمای مفلِس-و-نادار که د بینِ قوم تو آسته، از
 چیزی که سوز مونه بخوره. و باقیِ منده شی ره حیوانای بیابو بخوره. قد باغِ انگور
 و باغِ زیتون خو ام امی کار ره بکو. ۱۲ شش روز کار کو و د روزِ هفتم مندگیِ خو ره
 بگیر تا گاو و خر تو دمرسی کنه و باچه کنیز تو و شخصِ بیگنه که بلده تو کار مونه،
 بتنه آرام بگیره. ۱۳ دمزو چیزای که دز شمو گُتُم، پای بند بشید و نامِ خدایونِ دیگه
 ره ذکر نکنید و نامِ های ازوا ره حتی د زبون خو ام نبرید.

^a ۲۳:۱۱ اسپه منده

عید های سالانه

۱۴ هر سال سه دفعه د احترام ازمه عید بگیرید:

۱۵ اول عید فطیر ره برگزار کنید. امو رقم که ما دز شمو امر کدم، د دورون هفت روز نان فطیر بخورید. ای ره بطور منظم هر سال د ماه اییب^۱ ادا کنید، چون دزمی ماه بود که از مصر بر شدید. دزمی عید باید هیچ کس دست خالی د حضور ازمه نیه.

۱۶ دوم، عید نوبت حاصلات^۲ ره د موقع که حاصل اول کشت-و-کار خو ره د پیش ازمه تقدیم مونید، برگزار کنید.

سوم، عید فصل دزو ره د آخر سال د وخت جم کدون حاصل زمین خو برگزار کنید.

۱۷ هر سال سه دفعه پگ مردا-و-باچه های شمو باید د حضور خداوند-خدا حاضر شنه. ۱۸ خون قربانی ره قد نان خمیرمایه^۳ دز مه تقدیم نکنید. چربی قربانی ره که د موقع عید دز مه تقدیم مونید، نباید تا صبح روز دیگه باقی بمانه. ۱۹ بهترین نوبت حاصلات زمین خو ره د خانه خداوند، خدای خو بیرید. بزغله ره د شیر آبه شی پخته نکنید.

وعده ها و احکام خدا

۲۰ ما یگ ملایکه ره پیشلون تو ری مونت^۴ تاکه از تو محافظت کنه و تو ره د سرزمینی که ما بلده تو تیار کردیم، برسنه. ۲۱ خود ره ازو هوش کو و د تورای شی گوش بدی. قد ازو تلخ نشو، چراکه خطاهای تو ره نموبخشه، چون ما او ره ری کردیم و نام ازمه قد ازو آسته. ۲۲ لیکن اگه دزو گوش بدی و پگ چیزای ره که ما قد تو گفتم انجام بدی،

^۱ ۲۳:۱۵ ماه اییب یعنی ماه حمل.

^۲ ۲۳:۱۶ خروج ۲۲:۲۴؛ لایوا ۲۳؛ تثنیه ۱۰:۱۶

أَوْ غَيْتِ مَا دُشْمُونِ دُشْمَنَی تُو و مُخَالِفِ مُخَالِفِینِ تُو مُوشَم. ۲۳ ملایکه مه پیشلون
 تُو موره و تُو ره دَ سرزمینِ آموریا، حِتّیا، فرزیا، کِنَعانیا، حِوْیا و یبوسیا میرسنه و ما
 اونا ره پای پاک گُم مُونم. ۲۴ دَ خُدايُونِ ازوا سَجده نَکُو و اونا ره پَرستِش نَکُو و دَ
 رسم و رواجِ مذهبی ازو مُردُم ام شِرکت نَکُو، بَلکه بُت‌های ازوا ره مُکَمَل خراب کُو
 و سَتُون‌های پَرستِشی ازوا ره میده کُو. ۲۵ خُداوند ره که خُداي شُمو آسته، عِبادت
 کُنید و اونا و اُو شُمو ره پُر بَرکت مُونه و مریضی ها ره از مینکل شُمو دُور مُونه.
 ۲۶ دَ سرزمینِ شُمو هیچ خاتو اولاد خُو ره ضایع مُونه و هیچ خاتونِ سَنده پَیدا نَموشه
 و ما، خُداوند، دَز شُمو عَمَرِ دِراز مِیدم. ۲۷ بَیم-و-وَحشت خُو ره پیشلون تُو رَیی مُونم
 و پَگ قَومای ره که تُو دَ بَینِ ازوا موری دَ سَر دَرگُمی مِیندَرُم و دُشْمَنای تُو ره دُوتَلجی
 مُونم. ۲۸ ما گاوزمبورا ره پیشلون تُو رَیی مُونم تاکه حِوْیا، کِنَعانیا و حِتّیا ره از دَمِ راه
 تُو دُور کنه. ۲۹ اَلبته اونا ره دَ طُولِ یگ سال بُر نَمونم؛ نَشْنه که زمی خالی-و-خَرابه
 شُنه و جانورای دَرنده از خَدَ و اندازه کَلو شُنه. ۳۰ ما اونا ره کم کم از پِیش رُوی تُو
 هَی مُونم تاکه جمعیتِ شُمو زیاد شُدّه بوره و تمامِ زمی ره بَگیرید. ۳۱ سَرخ دَ سرزمینِ
 تُو ره از دریای سُرُخ تا لبِ دریای فَلَسطینِ و از بیابونِ جَنُوب تا دریای فَرَات وَسعت
 مِیدم، چَراکه مُردُمِ امزی سرزمی ره دَ دِستِ شُمو مِیدیم و تُو اونا ره از پِیشِ رُوی خُو
 بُر مُونی. ۳۲ قَد ازوا و خُدايُونِ ازوا عَهْد-و-پَیمان نَکُو. ۳۳ نه ایل که اونا دَ سرزمینِ
 تُو زَندگی کنه؛ نَشْنه که اونا باعِثِ شُنه که تُو دَ خَیدِ ازمه گُناه کنی، چُون اگه خُدايُونِ
 ازوا ره پَرستِش کنی، تُو حتماً دَ دامِ گِرِفْتار مُوشی. ”

ثابت کردن عهد و قول

۲۴^۱ بعد از خُداوند دَ مُوسیٰ گُفت: ”خود تُو، هارون، ناداب و ابیهو قد هفتاد
 نفر از ریش سفیدای اسرائیل دَ پِیشِ ازمه دَ بله کوه پَیید و از دُور مَره سَجده
 کُنید. ۲ مَگم خود تُو، آی مُوسیٰ، تنها دَ دِیر مه بیه و دِیگای شُمو نزدیک نیه و مُردُم

هیچ کدم شی نباید د بِلَه کوه بییه. ”^۳ پس موسی آمد و پگِ تورای خُداوند ره قد تمام احکام شی د بَنی اسرائیل نقل کد و پگِ مردُم د یگ صدا گُفت: ”هر چیزی که خُداوند گُفته، مو دز شی عمل مونی.“^۴ موسی تمام تورای خُداوند ره نوشته کد و صُبح روزِ دیگره شی باله شُده د دامونِ کوه قُربانگاه جور کد و د اطرافِ اَزو د نشانی دوازده طایفه اسرائیل دوازده سُنُونِ سنگی ایستلجی کد.^۵ اوخته موسی چند نفر از جوانای بَنی اسرائیل ره ریی کد و اونا رفته قُربانی‌های سوختنی تقدیم کد و گاوو ره د عنوانِ قُربانی‌های سلامتی د نام خُداوند حلال کد.^۶ پس موسی نیم خُون حیوانای قُربانی شُده ره گِرِفت و د تَشْت ها شیوو کد و نیم شی ره د بِلَه قُربانگاه پاش دد.^۷ بعد ازو طومارِ عهد ره گِرِفت و اُو ره د بَنی اسرائیل خاند و اونا گُفت: ”تمام چیزیای ره که خُداوند گُفته، مو عملی مونی و از تورِه شی اطاعت مونی.“^۸ پس موسی خونی ره که د تَشْت ها شیوو کُدد، گِرِفت و د بِلَه مردُم پاش دده گُفت: ”اینه، خُونِ عهدی که خُداوند قد ددونِ امزی احکام قد شمو بسته کد.“^۹ اوخته موسی، هارون، ناداب و ابیهو قد هفتاد نفر از ریش سفیدونِ اسرائیل د بِلَه کوه رفت،^{۱۰} و اونا خُدای اسرائیل ره دید که د زیر پای شی یگو چیز رقم فرشی که از یاقوتِ کَبود جور شُده بشه، بود و مثلِ آسمو وری صاف و شفاف معلوم موشُد.^{۱۱} اگرچه بزرگای بَنی اسرائیل خُدا ره دید، ولی اُو د بِلَه ازوا دِست باله نکد و دزوا ضرر نرسند و اونا د اُونجی خورد و وُچی کد.

موسی د بِلَه کوه سینا

^{۱۲} بعد ازو خُداوند د موسی گُفت: ”پیش ازمه د بِلَه کوه بیا و د اُونجی بُمَن و ما تُو ره لوح های سنگی ره میدم که د بِلَه شی قانون و احکام ره نوشته کدیم تا اونا ره د بَنی اسرائیل یاد بدی.“^{۱۳} پس موسی و دستیارِ اَزو یوشع باله شُده د بِلَه کوه خُدا رفت.^{۱۴} و اُو د ریش سفیدونِ قوم گُفت: ”د اینجی بُمَید و چیم د راهِ مو بشید تا که مو پس بییی. اینه، هارون و حورام قد شمو آسته. اگه کدم نفر یگو دعوا یا مُشکل

دَشْتَه بَشَه، اُو بایِد دَ دِیْرِ اَزوا بَیِیَه. ^{۱۵} وختی مُوسى دَ کوه بُرُ شُد اَوُر کوه ره پوَشَنَد. ^{۱۶} اوخته بَزُرگی-و-جَلالِ خُداوند دَ بِلَه کوه سِیْنا قَرار گِرِفت و بِلَدِه شَش رُوز اَوُر کوه ره پوَشَنَد. دَ رُوزِ هَفْتُم خُداوند مُوسى ره از مَنَه اَوُر کُوی کد ^{۱۷} و ظُهَورِ بَزُرگی-و-جَلالِ خُداوند دَ شِیخِی کوه دَ نَظَرِ بَنیِ اِسْرائِیل که دَ تَیلو مُنْتَظَر بُود، مِثْلِ اَلَنگِه اَئِش وَری معلُوم مُوشُد. ^{۱۸} پس مُوسى دَ مَنَه اَوُر داخِل شُد و دَ بِلَه کوه رَفْتَه چَل شَاو و رُوز دَ کوه مَنَد.

هدیه ها بلده جایگاه مُقَدَّس

۲۵ ^۱ اوخته خُداوند دَ مُوسى گُفت: ^۲ "دَ بَنیِ اِسْرائِیل بُگی که دَز مه هدیه بیرَه. هر کسی که دَ خوشی دِل خُو اَوُرَد، هدیه شی ره قَبُول کُو. ^۳ هدیه ها باید امزی چیزا بَشَه: طِلا، نُقره و برونز، ^۴ چُوغِ لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رَنگ و کَتانِ نَرم و موی بز، ^۵ پوستِ سُرخ شُدِه قُوج و پوستِ نَرم-و-قِیمَتی، چِیوِ دِرختِ اَکاسی، ^۶ روغونِ زَبْتُون بِلَدِه چِراغا، مَوادِ خوشبُوی بِلَدِه روغونِ مَسَح و بِلَدِه بُوخورِ خوشبُوی، ^۷ سنگای عقیق و دِیگِه سنگای قِیمَتی بِلَدِه اِیفود^۸ و سِینه بَنَدِ پِیشواى بَزُرگ. ^۸ اونا باید یگ جایگاهِ مُقَدَّس بِلَدِه مه جور کنه تاکه دَ بَینِ اَزوا جَی-د-جَی شُنم. ^۹ ای جایگاه و تمام اسباب شی ره دَقِیق دَ مُطابِقِ نَقَشِه که دَز تُو نِشو مِیدُم، جور کُو."

نَقَشِه صَنَدُوقِ شِهادَت

^{۱۰} "اونا یگ صَنَدُوقِ ره از چِیوِ اَکاسی جور کُنَه که دِرازى شی دُو و نِیم توغى، بر شی یگ و نِیم توغى و بِلندی شی ام یگ و نِیم توغى بَشَه. ^{۱۱} مَنَه شی و برون شی ره قد رُوی کَشِ طِلاى خالِصِ بُووشَن و دَ گِرَدِاگِرَد شی یگ چُفَتی طِلاىی جور کُو.

^{۲۵:۷} دَ اِینجی «اِیفود» کالای مَخْصُوص بِلَدِه پِیشوا مَعْنایِ مِیدیه. بِلَدِه معلُوماتِ کَلوتر فصل ۲۸ آیه

^۳ تا ^{۱۴} ره توخ کینید.

۱۲ چار حلقه طِلّایی تیار کُو و اونا ره د چار پایه صندوق سخت کُو، یعنی دُو حلقه د یگ طرف شی و دُو حلقه د دیگه طرف شی. ۱۳ دُو دِسْتک چپو دراز ره که از درخت اَکاسی جور شده قد رُوی کشی طِلّایی بپوشن ۱۴ و اونا ره بلده بُردونِ صندوق د مَنه حلقه های هر دُو طرفِ صندوق تیر کُو. ۱۵ ای دِسْتک چپو های دراز باید د مَنه حلقه های صندوق بُمَنه و از مَنه ازوا بر نَشَنه. ۱۶ بعد ازُو امو لَوَح شهادت ره^a که دز تُو تسلیم مُوکُم د مَنه صندوق بیل. ۱۷ بعد ازُو «جای کِفاره»^b یعنی سرپوشِ صندوق ره از طِلّای خالص جور کُو که درازی شی دُو و نیم توغی و بر شی یگ و نیم توغی بشه. ۱۸ دُو مَجْسَمِه کَرْوبی ره^c از طِلّای چکش کاری شده جور کُو و د هر دُو سر جای کِفاره سخت کُو. ۱۹ یگ کَرْوبی ره د یگ سر جای کِفاره و دیگه شی ره د دیگه سر جای کِفاره سخت کُو. هر دُو شی ره قد جای کِفاره از یگ پرچه طِلّا جور کنید. ۲۰ بال های کَرْوبیا د بله جای کِفاره واز شده بشه، تاکه د بله ازُو سایه کنه. رُوی های ازوا طرف یگدیگه و نظر های شی طرفِ جای کِفاره بشه. ۲۱ سر پوش، یعنی جای کِفاره ره د بله صندوق نَصَب کُو و لَوَح شهادت ره که دز تُو تسلیم مُوکُم د مَنه صندوق بیل. ۲۲ ما د اُونجی قد تُو ملاقات مُوکُم و از بله جای کِفاره، یعنی از بَین دُو مَجْسَمِه کَرْوبی که د بله صندوق شهادت موجود آسته، قد تُو توره مُوکُم و تمام احکام خُو ره دز تُو میدم تاکه اونا ره د بنی اسرائیل برسنی.”

^a ۲۵:۱۶ «لَوَح شهادت» یعنی دُو لَوَح سنگی که «دَه احکام شریعت» د بله شی کنده کاری و یا قد یگو چیزی آینی نوشته شُدُد. د آیه ۲۱ ام عَین چیز معنی میدیه. ^b ۲۵:۱۷ د بله جای کِفاره پیشوای بزرگ بلده گناه های بنی اسرائیل کِفاره مُوکُد. ^c ۲۵:۱۸ «مَجْسَمِه کَرْوبیا» امکان دَره که مَجْسَمِه دُو ملایکه مَقْرَب بشه که همیشه د حُضُور خُدا آسته و او ره خدمت مونه.

میز نانِ مُقَدَّس

۲۳ "بعد ازو یگ میز از چبوی آکاسی جور کُو که درازی شی دُو توغی، بر شی یگ توغی و بلندی شی یگ و نیم توغی بشه. ۲۴ او ره قد طَلایِ خالصِ بپوشن و دَ گرداگرد شی یگ چُفتی طَلایی جور کُو. ۲۵ و یگ لَبکی دَ اندازه چار ناخو دَ گرد شی جور کده امو لَبکی طَلایی ره باله تر از چُفتی دَ گرداگرد میز بگیر. ۲۶ بعد ازو چار حلقه طَلایی بلده میز جور کُو و اونا ره دَ چار شنگ میز، یعنی دَ کُنج پایه های میز سخت کُو. ۲۷ حلقه ها ره نزدیک لَبکی میز سخت کُو تا اونا بلده دستک چبوی دراز بشه که بلده بُردون میز استعمال موشه. ۲۸ دستک چبوی های دراز ره از درخت آکاسی جور کده اونا ره قد روی کش طَلایی بپوشن. دَ وسیله امزیا میز بُرده موشه. ۲۹ قاب ها و کاسه ها ره از طَلایِ خالص جور کُو، امچنان جام ها و پیله های ره که بلده ریختندون هدیه های وچی کدنی استعمال موشه. ۳۰ و نانِ مُقَدَّس^a دایم دَ بله میز دَ حُضور مه بشه."

چراغدانِ طَلایی

۳۱ "یگ چراغدان از طَلایِ خالص و چکش کاری شده جور کُو. امو چراغدان، پایه و شاخه های شی قد کاسه های گُل، پُندُوق ها و بلگای گُل پگ شی از یگ پرچه چکش کاری شده جور شنه. ۳۲ از دُو بغلِ چراغدان شش شاخه بر شنه: سه شاخه از یگ طرف شی و سه شاخه از دیگه طرف شی. ۳۳ سه کاسه گُل بادامی قد پُندُوق و بلگ گُل دَ شاخه طرفِ راست و سه کاسه گُل بادامی قد پُندُوق و بلگ گُل دَ شاخه طرفِ چپ؛ دَ شش شاخه که از چراغدان بر موشه عین چیز بشه. ۳۴ دَ خود پایه چراغدان چار کاسه گُل بادامی قد پُندُوق ها و بلگای گُل شکل دده شنه. ۳۵ یگ پُندُوق دَ زیر دُو شاخه اول که از دُو بغلِ چراغدان بر موشه، یگ پُندُوق دَ زیر دُو شاخه دوم و یگ پُندُوق دَ

^a ۲۵:۳۰ دَ جای «نانِ مُقَدَّس» دَ زیونِ عبرانی «نانِ حُضور» نوشته یه.

زیرِ دُو شاخه سَومَ جورِ شُنه، یعنی دَ زیرِ هر شَش شاخه که از چِراغدان بُرِ موشه پُندُوقِ بَشه. ^{۳۶} شاخه ها و پُندُوقِ ها پگ شی از یگ پرچه طَلائی خالِص و چکش کاری شُدِه بَشه. ^{۳۷} بعد ازُو هفت چِراغِ بَلدِه شی جورِ کُو و اونا ره دَ بِلِه چِراغدان سخت کُو تاکه نُورِ ازوا طرفِ پیشِ رُویِ روشنی بَدیه. ^{۳۸} چِراغِ کُلگَرکِ ها و پَطنُوسِ های ازوا ره ام از طَلائی خالِص جورِ کُو. ^{۳۹} چِراغدان و تمامِ اَسبابِ شی از یگ وَزنه^{۴۰} طَلائی خالِص جورِ شُنه. ^{۴۰} فِکَرِ خُو ره بَگیرِ که پگ شی ره مُطابِقِ نُمونه که دَ بِلِه کوه دَز تُو نِشو دَدِه شُد، جورِ کنی.

خیمه عبادت

۲۶ "جایگاه ره قد دَه دانه پرده کتانِ نَرم و مَیدِه بافت و قد چُوغِ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخِ رَنگِ جورِ کُو. دَ رُویِ پگ شی عکسِ کِروبیِ ها ره دَ وسیلِه دِست‌دوزِ لایقِ گلدوزیِ کُو. ^۲ درازی هر پرده بیست و هشت توغی و بر شی چار توغی بَشه؛ تمامِ پرده ها یگ اندازه جورِ شُنه. ^۳ پَنجِ پرده دَ یگدیگِه خُو دوخته شُنه تاکه یگ تَخته جورِ شُنه و پَنجِ پرده دِیگِه یگ تَخته دِیگِه جورِ شُنه. ^۴ دَ لبِ پرده آخِرِ پَنجِ پرده اوّلِ بَتونیِ ها از تارِ لاجوردیِ رَنگِ کُکِ کُو و دَ لبِ پرده آخِرِ پَنجِ پرده دَوَمِ امِ امیِ رقمِ کُو: ^۵ پنجاه دانه بَتونیِ دَ لبِ یگ تَخته و پنجاه دانه بَتونیِ دَ لبِ دِیگِه تَخته جورِ کُو، پنجاه پنجاه بَتونیِ که رُویِ دَ رُویِ یگدیگِه بَشه. ^۶ بعد ازُو پنجاه چنگکِ طَلائی تیارِ کُو و دَ وسیلِه ازوا پَنجِ پرده اوّلِ ره قد پَنجِ پرده دَوَمِ واصلِ کُو تاکه پرده های جایگاهِ مِثلِ یگ پرچه جورِ شُنه.

^۷ بعد ازُو چند پرده از موی بُزِ بَبافِ تا اونا یگ خیمه دَ بِلِه جایگاهِ مَقَدَسِ بَشه. جُمله یازده پرده جورِ کُو. ^۸ درازی هر پرده سی توغی و بر شی چار توغی بَشه؛ یازده پرده که پگ شی یگ اندازه بَشه. ^۹ پَنجِ پرده دَ یگدیگِه خُو کُکِ شُنه تاکه یگ پرچه جورِ شُنه

^{۴۰} ۲۵:۳۹ یگ «وزنه» تقریباً سی و چار کیلوگرام موشد.

و شش پرده دیگه ام د یگدیگه خُو کوک شنه تا یگ پرچه دیگه جور شنه. پرده ششم از پرچه دوم د پیش روی خیمه قت شنه. ۱۰ پنجاه بُتونی د لب پرده آخر یگ پرچه و پنجاه بُتونی د لب پرده آخر پرچه دیگه جور کُو. ۱۱ بعد ازو پنجاه چنگک برونزی جور کُو و اونا ره از شکاف امزو پنجاه بُتونی تیر کُو تاکه خیمه مثل یگ پرچه جور شنه. ۱۲ قسمت اضافی، یعنی نیم پرده که از خیمه باقی مومنه، باید د پشت سر جایگاه مقدس اوزو شنه. ۱۳ یگ توغی از یگ بغل و یگ توغی از دیگه بغل خیمه که از درازی یگ پرده اضافی آسته، بیل که د دُو بغل جایگاه اوزو شنه تا او ره پُوشنه. ۱۴ یگ پوش د بِلَه خیمه از پوست سُرخ شده فُوج جور کُو و د بِلَه ازو یگ پوش دیگه از پوست نَرم-و-قیمتی.

۱۵ چپو های چارتراش ره از درخت اکاسی بلده دیوالای جایگاه جور کُو که اونا شیخکی ایسته شنه. ۱۶ درازی هر چپو چارتراش ده توغی و بر شی یگ و نیم توغی بشه. ۱۷ د هر چپو چارتراش دُو زبونک بشه تاکه د چپو چارتراش پالوی خُو جُفت شنه. پگ چپو های چارتراش بلده دیوالای جایگاه باید امی رقم جور شنه. ۱۸ امزو چپو های چارتراش بیست دانه شی بلده طرف جنوب جایگاه باید جور شنه، ۱۹ و بلده تینه حصه امزو بیست چپو چارتراش چل پایه نُقرهیی ام جور کُو. د زیر هر چپو چارتراش دُو پایه بلده امزو دُو زبونک بشه و دُو پایه د زیر چپو چارتراش پالوی شی بلده دُو زبونک ازو. ۲۰ بلده طرف دوم جایگاه، یعنی طرف شمال شی، بیست چپو چارتراش ۲۱ و چل پایه نُقرهیی جور کُو، دُو پایه د زیر یگ چپو چارتراش و دُو پایه د زیر چپو چارتراش پالوی شی. ۲۲ بلده پشت جایگاه، طرف غرب شش چپو چارتراش جور کُو ۲۳ و دُو چپو چارتراش بلده هر کُنچ د پسنه حصه جایگاه. ۲۴ امی دُو چپو چارتراش کُنچ باید از زیر تا باله د یگدیگه خُو چسپیده بشه و د منه یگ حلقه سخت شنه. دُو چپو کُنچ دیگه ام د امزی رقم جور شنه. ۲۵ دمزی صورت باید هشت چپو چارتراش قد شونزده پایه نُقرهیی بشه: دُو پایه د زیر هر چپو چارتراش. ۲۶ بعد ازو پشت بند ها ره از چپو درخت

اکاسی جور کُو: پَنج پُشت بَندِ بَلَدِه چِیو های چار تراش که دَ یِگ طرفِ جایگاه آسته ^{۲۷} و پَنج پُشت بَندِ بَلَدِه چِیو های چار تراشِ دِیگه طرفِ جایگاه و پَنج پُشت بَندِ بَلَدِه چِیو های چار تراش که طرفِ عَرَب دَ پَسنه حِصَه جایگاه یه. ^{۲۸} پُشت بَندی که دَ غولِ چِیو های چار تراش آسته، باید از سر تا آخِرِ دِیوالِ حِیمه تیر شُنه. ^{۲۹} پَگِ چِیو های چار تراش ره قد رُوی کَشِ طَلائی بُووشَن و بَلَدِه محکم گِرِفَتونِ پُشت بَندِ ها، حلقه های طَلائی جور کُو و پُشت بَندِ ها ره ام قد رُوی کَشِ طَلائی بُووشَن. ^{۳۰} بعد اَزو جایگاه ره باله کُو و دَ مُطابِقِ نَقَشِه که دَ سرِ کوه دَز تُو نِشو دَدِه شُد، اُو ره جور کُو.

^{۳۱} پَرده داخلِ حِیمه ره از کَتانِ نَرَم و مِیدِه بافت قد چُوغ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رَنگ جور کُو. عکسِ کِرُوبی ها دَ وسیلَه دِست دوزِ لایق دَ رُوی پَرده گلدوزی شُنه. ^{۳۲} اُو ره دَ چار چَنگکِ طَلائی دَ بَلِه چار سَتونِ اوزو کُو. ای چار سَتون ره از چِیوِ اکاسی جور کده قد رُوی کَشِ طَلا بُووشَن و دَ بَلِه چار پایه نُقره‌یی ایسته کُو. ^{۳۳} پَرده باید دَ قِیتکِ ها دَ زِیرِ چَتِ حِیمه بَندِ شُنه و صَندُوقِ شَهادَتِ ره دَ پُشتِ امزی پَرده بیل و امی پَرده بَلَدِه شُمویگِ جدایی دَ بَینِ مُقَدَّس و مُقَدَّس تَرینِ جای حِیمه دَ و جُودِ میره. ^{۳۴} بعد اَزو جای کِیفاره ره دَ بَلِه صَندُوقِ شَهادَتِ دَ مُقَدَّس تَرینِ جای بیل. ^{۳۵} میز ره دَ ای لبِ پَرده، یعنی دَ بُرو از مُقَدَّس تَرینِ جای، دَ طرفِ شَمالِ بیل و چِراغدانِ رُوی دَ رُوی میز دَ طرفِ جُوبِ جایگاه بَشه. ^{۳۶} یِگ پَرده بَلَدِه دَروازه حِیمه از چُوغ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رَنگ و از کَتانِ نَرَم و مِیدِه بافت دَ وسیلَه یِگ گلدوزِ لایق جور کُو. ^{۳۷} بَلَدِه امزی پَرده پَنج سَتونِ از چِیوِ اکاسی جور کده قد رُوی کَشِ طَلائی بُووشَن. چَنگکِ های شی ام از طَلا بَشه و دَ زِیرِ هر سَتونِ یِگ پایه برونزی ریخته شُنه.

قُربانگاه

۱ "یِگ قُربانگاه از چِیوِ اکاسی دَ شکلِ چار کُنچِ تِیار کُو؛ پَنج توغیِ دِرازی شی بَشه، پَنج توغیِ بَر شی و سه توغیِ بَلندی شی. ^۲ دَ چار کُنچِ اَزو چار

۲۷

شاخ جور کُو. قُربانگاه و شاخای شی باید از یگ چپو جور شُنه و تمام قُربانگاه ره قد رُو کَش برونزی بپوشن. ^۳ اسبابِ ازو باید پگ شی از برونز تیار شُنه: سَطَل ها بلده بُردونِ خگِشتر، خاک‌انداز ها، کاسه ها، چنگک ها و آتشدان ها. ^۴ بلده قُربانگاه یگ اُجاق^۵ برونزی جور کُو و دَ چار کُنچِ قُربانگاه یگ یگ حَلَقَه برونزی ره سخت کُو. ^۵ اُجاق ره تاهتر از لبِ قُربانگاه جای-د-جای کُو تا که دَ نیمِ بلندی قُربانگاه برسه. ^۶ دِستک‌چیو های دِراز ره از دِرختِ آکاسی بلده قُربانگاه جور کُو و اونا ره قد رُو کَش برونزی بپوشن. ^۷ وختیکه قُربانگاه ره موبرید، دِستک‌چیو ها ره دَ منِه حلقه های که دَ دُو بغلِ قُربانگاه نَصَب شده، تیر کنید. ^۸ قُربانگاه ره از تخته های چپو جور کُو و منِه شی خالی بَشه؛ فقط امو رقم که دَ بله کوه دَز تُو نشو دده شد، باید امو رقم تیار شُنه. ”

حولی جایگاهِ مُقَدَّس

^۹ ”بعد ازو چاردیوالی حولی جایگاه ره جور کُو. بلده طرفِ جَنُوبِ حولی، پرده ها ره از کتانِ نَرم و میده بافت جور کُو که دِرازی شی صد توغی بَشه ^{۱۰} و اونا بیست سئون دَشته بَشه قد بیست پایه برونزی؛ چنگک ها و پُشت‌بند های سئون ها نُقره‌یی بَشه. ^{۱۱} امچنان بلده طرفِ شمالِ چاردیوالی باید پرده ها دَ دِرازی صد توغی جور شُنه و اونا بیست دانه سئون قد بیست پایه برونزی دَشته بَشه. چنگک ها و پُشت‌بند های شی از نُقره جور شُنه. ^{۱۲} بلده برِ چاردیوالی، طرفِ غَرب، پرده های پنجاه توغی ره قد ده سئون و ده پایه تیار کُو. ^{۱۳} برِ چاردیوالی سَمَتِ شَرق، طرفِ آفتوَرُشُد پنجاه توغی بَشه. ^{۱۴} پرده های ای لبِ درگه چاردیوالی باید پوزده توغی بَشه قد سه دانه سئون و سه پایه شی. ^{۱۵} دَ او لبِ درگه چاردیوالی ام باید پرده پوزده توغی بَشه قد سه سئون و سه پایه شی. ^{۱۶} بلده دروازه چاردیوالی یگ پرده بیست توغی از کتانِ نَرم و میده بافت قد چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ دَ وسیله یگ گُلدوزِ لایق جور کُو و

^a ۲۷:۴ اُجاق یگ جالی برونزی بود که از سیخ های دُبل جور شده دَ بله آتِشخانِه قُربانگاه ایشته شُد.

بلده شی چار ستون و چار پایه ام تیار کو. ^{۱۷} تمام ستون های چاردیوالی حولی باید قد پشت بند ها و چنگک های نقره‌یی و قد پایه‌های برونزی جای-د-جای شنه. ^{۱۸} خلاصه، درازی چاردیوالی باید صد توغی، بر شی پنجاه توغی و بلندی شی پنج توغی بشه. پرده های شی از کتان نرم و میده بافت و پایه‌های شی از برونز جور شنه. ^{۱۹} تمام اسباب که د خدمت جایگاه از شی کار گرفته موشه قد پگ میخ‌های خیمه و میخ‌های چاردیوالی باید از برونز جور شنه.

نگاهداری از چراغ ها

^{۲۰} ”و د بنی اسرائیل امر کو که روغون خالص زیتون گفته شده بلده چراغدان بیره تا که چراغ ها دایم روشو بشه. ^{۲۱} هارون و باچه های شی چراغای چراغدان ره د خیمه ملاقات، د برون پرده صندوق شهادت از شاو تا صبح د حضور خداوند روشو نگاه کنه. ای بلده تمام نسل های بنی اسرائیل یگ حکم دایمی آسته.“

کالای پیشوایو

^۱ ”برار خو هارون و باچه های شی ناداب، ابیهو، العازار و ایتامار ره از بنی اسرائیل جدا کده د حضور ازمه بیرو. اونا ره د مقام پیشوایی تعیین کو تا که مره خدمت کنه. ^۲ بلده برار خو هارون کالای مقدس جور کو تا بلده عزت و شان-و-شوکت شی بشه. ^۳ د تمام کسای که مهارت دره و ما اونا ره صاحب روح حکمت کدیم، امر کو که کالای هارون ره جور کنه تا او وقف شنه و د عنوان پیشوا د حضور ازمه خدمت کنه. ^۴ کالاهای که باید دوخته شنه اینیا آسته: سینه بند، ایفود، چپن، پیرون خامک دوزی، لونگی و کمر بسته. وختی اونا امی کالاهای مقدس ره بلده برار تو هارون و بلده باچه‌های شی تیار مونه تا اونا د عنوان پیشوایو د حضور مه

خدمت کنه، ^۵ امو اُستا ها باید بلده امزی کار از طِلا، چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و کتان نَرَم و میده بافت استفاده کنه.

^۶ اونا ایفود ره از طِلا و چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و کتان نَرَم و میده بافت جور کنه. پگ شی کار یگ دست دوز لایق بشه. ^۷ دُو سرشانه بی دَ دُو شانه شی نَصَب شُنه و هر دُو شی قد دُو شَنگ ایفود یگ جای شُنه. ^۸ بَنَد ایفود که دَ بِلَه شی آسته، باید رقم خود ایفود بشه و قد خود شی قتی از یگ رَخت جور شُنه، یعنی از تارِ طِلا بی و چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و از کتان نَرَم و میده بافت. ^۹ دُو دانه سنگ عقیق آسمانی بَگیر و نام های باچه های اسرائیل^۹ ره دَ رُو ازوا نقش کُو: ^{۱۰} شَش نام دَ رُو یگ سنگ و باقی شَش نام دَ رُو دیگه سنگ، پگ شی دَ تَرْتیب تَوَلِد ازوا بشه. ^{۱۱} دَ وَسِیلَه یگ حَکاک لایق که دَ بِلَه مُهر حکاکی مُونه، نام های باچه های اسرائیل ره دَ رُو امزی دُو سنگ نَقش کُو و اونا ره دَ قَابَک های طِلا بی سخت کُو. ^{۱۲} بعد از اونا ره دَ عِنوانِ نشانِ یاد آوری باچه های اسرائیل دَ بِلَه دُو سرشانه بی ایفود نَصَب کُو. اوخته هارون که دَ پِیش ازمه خدمت مُونه، نام های باچه های اسرائیل ره دَ بِلَه دُو شانه خُو دَ عِنوانِ یاد آوری دَ حُضُورِ ازمه میره تاکه ما دَ یاد ازوا بَشُم.

^{۱۳} دُو قَابَکِ طِلا بی جور کُو ^{۱۴} و دُو زَنجیر از طِلا بی خالص تیار کُو که رقم ریسپو الی بافته شده بشه و دَ قَابَک های طِلا بی وصل شُنه.

^{۱۵} سینه بَنَدِ عدالت^b ره رقم ایفود وری از تارِ طِلا بی و چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و از کتان نَرَم و میده بافت دَ وَسِیلَه یگ دست دوز لایق تیار کُو. ^{۱۶} اُو دَ شَکْلِ چار کُنَج و دُوقَت بشه و دِرَازی و بَر شی دَ اندازَه یگ قَریش بشه. ^{۱۷} چار قطار

^a ۲۸:۹ یعنی نام های دوازده باچه های یعقوب. ^b ۲۸:۱۵ سینه بَنَدِ عدالت دَ شَکْلِ خَلطَه بُود که دَ مَنَه شی «اُوریم و تَمیم» ایشته شُد و دَ سینه پیشوای بزرگ بَنَد موشد.

‡ ۲۸:۱۵ خُرُوج ۲۸:۳۰

سنگِ قِیمَتی دَ رُوی شی نَصَب کُو. دَ قَطَارِ اَوَّلِ عَقِیقِ جِگری، یاقُوتِ زَرَدِ و زَمَرُدِ بَشَه؛^{۱۸} دَ قَطَارِ دَوَمِ فِیروزه، یاقُوتِ نِیلی و اَلَماس؛^{۱۹} دَ قَطَارِ سِوَمِ سَنگِ یِمَانی، عَقِیقِ آوی و لعلِ کَبُود؛^{۲۰} و دَ قَطَارِ چَارُمِ زَرَجِدِ زَرَدِ، عَقِیقِ آسمانی و یِشم. تمام شی باید دَ قَابَکِ های طِلائی سِخت شُنه. ^{۲۱} تعدادِ سَنگا دَ مُطابِقِ تعدادِ نامِ های باچه های اِسْرَائِیل^a دوازده بَشَه، و نامِ هر کُدَمِ ازوا دَ بِلَه یِگ سَنگِ نَقشِ شُنه، رَقمی که دَ مَهرِ نَقشِ مَوشه و هر کُدَمِ ازوا قَد نامِ حُو از یکی امزُو دوازده طایفه اِسْرَائِیل نُمایندگی کُنه. ^{۲۲} بَلَدِه سِینه-بَندِ زنجیرایِ بافته شُدِه، رَقمِ رِیسپو اَلّی از طِلائی خَالِصِ جُور کُو. ^{۲۳} بعدِ اَزُو دُو حَلَقَه طِلائی جُور کده دَ دُو لَبِ سِینه-بَندِ نَصَب کُو. ^{۲۴} پسِ اُمُو دُو زنجیرِ طِلائی ره دَ دُو حَلَقَه که دَ دُو لَبِ سِینه-بَندِ آسته وَصل کُو. ^{۲۵} دُو سِرِ دِیگِه امزُو دُو زنجیرِ ره دَ دُو قَابَکِ نَصَب کُو و اُمُو دُو قَابَکِ ره دَ دُو شانِه ایفُودِ دَ پِیشِ رُویِ مَحکم کُو. ^{۲۶} دُو حَلَقَه طِلائی دِیگِه جُور کُو و اُونَا ره دَ دُو گوشِه سِینه-بَندِ، که دَ لَبِ طَرَفِ داخِلِ ایفُودِ آسته، بَسته کُو. ^{۲۷} بعدِ اَزُو دُو حَلَقَه طِلائی دِیگِه جُور کُو و اُونَا ره دَ تِینِه حِصّه سِرشانه‌یی دَ پِیشِ رُویِ ایفُودِ، نَزدِیکِ دَرزِ شی کَم دَرِه باله‌تَرِ از بَندِ ایفُودِ نَصَب کُو. ^{۲۸} بعدِ اَزُو حَلَقَه های سِینه بَندِ ره قَد یِگ فِیتِه لاجوردی رَنگِ دَ حَلَقَه های ایفُودِ بَسته کُو، تا که دَ بِلَه بَندِ ایفُودِ قَرارِ بَگیرِه و سِینه-بَندِ از ایفُودِ جِدا نَشُنه. ^{۲۹} دَزی تَرْتِیبِ وختیکِه هَارُونِ دَ جَایِ مُقَدَّسِ داخِلِ مَوشه، اُو نامِ های باچه های اِسْرَائِیلِ ره که دَ رُویِ سِینه بَندِ عِدالتِ نَقشِ شُدِه، دَ بِلَه قَلبِ حُو همیشه دَ عِنوانِ یِادآوَریِ دَ حُضُورِ خُداوندِ مِیره. ^{۳۰} اُورِیمِ و تُمِیمِ^b ره داخِلِ سِینه بَندِ عِدالتِ بیلِ تا هر وختیکِه هَارُونِ دَ حُضُورِ خُداوندِ مِیه، اُونَا دَ بِلَه قَلبِ اَزُو بَشَه. دَمزی رَقمِ هَارُونِ، هر وختِ و سِیلِه عِدالتِ ره بَلَدِه بَنیِ اِسْرَائِیلِ دَ بِلَه قَلبِ حُو دَ حُضُورِ خُداوندِ مِیره.

^a ۲۸:۲۱ یعنی باچه های یعقوب. ^b ۲۸:۳۰ معنای «اُورِیم و تُمِیم» دقیق معلوم نیست. امکان دَرِه

که دُو سَنگِ بُوَدِه بَشَه که پِیشوایِ بزرگِ اُونَا ره بَلَدِه قَضیه های مُشکِلِ و پِی بَرْدونِ خاست-و-ارادِه خُدا اِسْتِفاده مَوکده.

۳۱ پیرون ایفود ره مُکَمَل از رَختِ لاجوردی رَنگ جور کُو. ۳۲ بَلَدِه جای سر شی، دَ غول، یگ سُلَاح تیار شُنه و گِرَدَاگِرِدِ جاغه مِثِلِ زِرَّه قِیغِ شُدِه بَشِه تاکه پاره نَشْنِه. ۳۳ دَ قِیغِ دَامونِ پیرو قد چُوغِ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرَخِ رَنگِ ثُوبِکِ ها دَ شَکْلِ اَنارِ جور کُو و زَنگولِه های طِلائیِ ره دَ بَیْنِ اَزوا دُورِا دُورِ قِیغِ دَامو اُوزو کُو. ۳۴ یگ زَنگولِه طِلائیِ و یگ ثُوبِکِ اَنار، یگ زَنگولِه طِلائیِ و یگ ثُوبِکِ اَنار دَ گِرَدَاگِرِدِ دَامونِ پیرو اُوزو شُنه. ۳۵ و هَارُونِ دَ مَوْعِ خِدْمَتِ کدو دَ جای مُقَدَّسِ باید امی پیرو ره بُپوشه تا وختیکه اُو دَ جای مُقَدَّسِ دَ حُضُورِ خُداوندِ داخِلِ مِیبه و یا از اُونجی بَرُو بَرُو موشه، صدای زَنگولِه ها شِنیده شُنه؛ نَشْنِه که هَارُونِ بُمَرِه.

۳۶ یگ نشانِ نِیمِ تاجِ از طِلائیِ خَالِصِ جور کُو و اینی کَلِمه ها ره دَ بَلِه شی نَقَشِ کُو «وَقَفِ شُدِه خُداوند» اَمُو رَقِیمِیکه یگ حَکاکِ اَنگُشتِری ها ره نَقَشِ مُونِه. ۳۷ ای نشانِ ره قد یگ فِیتِه لاجوردی رَنگِ دَ پِیشِ رُوی لُونگی هَارُونِ نَصَبِ کُو. ۳۸ هَارُونِ ای نِشانِ ره دَ بَلِه پِیشانی خُو دَشْتِه بَشِه تا بارِ گُناه های بَنیِ اِسْرَائیلِ ره که اُونا دَ دُورونِ تَقْدِیمِ کدوِنِ هدیه های مُقَدَّسِ مُرتَکِبِ شُدِه مِیتنِه، دَ گردونِ خُو بَگیره. ای نِشانِ همیشه دَ بَلِه پِیشانی شی بَشِه تاکه بَنیِ اِسْرَائیلِ دَ حُضُورِ خُداوندِ قَبُولِ شُنه. ۳۹ پیرونِ هَارُونِ ره از کَتانِ نَرَمِ و مِیدِه بافتِ کُوکِ کُو و لُونگی ره از کَتانِ نَرَمِ و مِیدِه بافتِ جور کُو. کَمربَسْتِه گُلِ دوزی شُدِه ره دَ وَسِیلِه یگ گُلْدوزِ لایقِ تیار کُو. ۴۰ بَلَدِه باچه های هَارُونِ ام پیرونا، کَمربَسْتِه ها و کوله ها تیار کُو تا بَلَدِه عِزَتِ و شانِ-و-شُوکَتِ اَزوا بَشِه. ۴۱ ای کالا ها ره دَ بَرارِ خُو هَارُونِ و دَ باچه های شی بُپوشن. اُونا ره قد رُوغونِ زَبُتونِ مَسَحِ کده تَعیینِ و تَقْدِیسِ^a کُو تا دَ عِنوانِ پِیشوا بَلَدِه مه خِدْمَتِ کنه. ۴۲ بَلَدِه پُوثِ کدوِنِ شرمگاهِ اَزوا زِبِرِپوشی از کَتانِ جور کُو که از کمر تا زِبِرِ رانِ بَشِه. ۴۳ هَارُونِ و باچه های شی وختیکه دَ خِیمِه مُلَاقَاتِ داخِلِ موشه یا نَزْدِیکِ قُرْبانگاهِ مِیبه تاکه دَ

^a ۲۸:۴۱ تَقْدِیسِ کدو و یا مُقَدَّسِ جور کدو یعنی جدا کدوِنِ یگ چیز یا یگ شَخصِ بَلَدِه خِدْمَتِ خاصِ دَ خُداوند.

جایگاهِ مُقَدَّسِ خِدْمَتِ كُنَه، باید پگِ امزی کالاها ره بپوشه؛ نَشْنَه كه اونا مُرْتَكِبِ كُنَه شده بُمَره. ای رَوَاجِ بَلَدِه هَارُون و اَوْلَادِه شی یگ قَانُونِ دایمی آسته.

مَرَاثِمِ تَعیینِ شُدُونِ هَارُون و باچه های شی دَ مقامِ پیشوایی

۲۹^۱ وختیکه هَارُون و باچه های شی ره بَلَدِه خِدْمَتِ کدو دَ حُضُورِ ازمه تَقْدِیسِ مُونی، اینی کارا ره بُوکُو: یگ نَرگاو و دُو قُوچِ بے عیب ره تَهیه کُو. ^۲ از بَهترین آردِ گَنْدُمی نانِ فَطیر، بُکی های فَطیرِ که قد روغو گت شده بَشَه و نانِ تَنکِ فَطیرِ که دَ رُوی شی روغو ملیده شده بَشَه، پُخته کُو. ^۳ نان ها ره دَ یگ تُکری بیل و قد جونَه گاو و اُمُو دُو قُوچِ تَقْدِیمِ کُو. ^۴ اوخته هَارُون و باچه های شی ره دَ دَمِ درگِه خَیمِه مُلَاقَاتِ بَیرِ و اونا ره قد آو غُسلِ بَدی. ^۵ بعد ازُو کالاها ره گِرِفْتَه پیرو، چَپِنِ ایفود و خودِ ایفود ره قد سینه بَنَدِ دَ هَارُونِ بَپُوشَن و بَنَدِ ره دَ بِلَه ایفود بسته کُو. ^۶ لُنگی ره دَ سر شی بیل و نیم تاجِ مُقَدَّسِ طِلَایی ره دَ لُنگی نَصَبِ کُو ^۷ و روغونِ مَسَحِ ره دَ سر شی شیو کده اُو ره مَسَحِ کُو. ^۸ بعد ازُو باچه های هَارُون ره نزدیکِ بَیرِ و پیرونا ره دَزوا بَپُوشَن. ^۹ دَ کَمَرِ هَارُون و باچه های شی کَمَرِ بَنَدِ ها ره بسته کُو و کوله ها ره دَ سر ازوا بیل. مقامِ پیشوایی بَلَدِه همیشه از خودونِ ازوا و اَوْلَادِه شی بَشَه. دَمزی رقم هَارُون و باچه های شی ره پیشوا تَعیینِ کُو.

قُرْبَانی ها

^{۱۰} "اُمُو نَرگاو ره دَ پیشِ خَیمِه مُلَاقَاتِ بَیرِ تاکه هَارُون و باچه های شی دَ سر ازُو دِستِ بَکَشَه ^{۱۱} و نَرگاو ره دَ حُضُورِ خُداوند دَ دانِ درگِه خَیمِه مُلَاقَاتِ حلالِ کُو. ^{۱۲} یگ کَمکِ وَری خُونِ نَرگاو ره بَگیر و قد کِلکِ خُو دَ شاخای قُرْبَانگاهِ بُمَل و باقی مَنَدِه شی ره دَ بیخِ قُرْبَانگاهِ شیو کُو. ^{۱۳} بعد ازُو تمامِ چربی ره که دَ بِلَه حِصَّه های داخِلی آسته قدِ جَگَرگوشه، گُرده ها و چربی گِرِدِ ازوا بَگیر و دَ بِلَه قُرْبَانگاهِ بَسُوزَن. ^{۱۴} مگم گوشت

و پوست و سرگینِ نرگاو ره بُرو از خیمه‌گاه دَ آتشِ دَرِ بَدی. او یگِ قُربانیِ بِلدهِ گُناه
 آسته. ^{۱۵} بعد ازو یکی از قُوچِ ها ره بَگیر و هارُون و باچه‌های شی دَ سرِ ازو دِست
 بَکشه ^{۱۶} و او ره حلالِ کُنه و خُونِ شی ره دَ گرداگردِ قُربانگاهِ پاشِ بَدیه. ^{۱۷} قُوچِ
 ره دَ حِصّه‌هایِ مُختَلِفِ ثوْتهِ ثوْتهِ کُو و اعضایِ داخِلی و پِیچِه‌هایِ شی ره بُشوی و
 اونا ره دَ بِلّهِ ثوْتهِ ها و کِلّهِ شی بیل. ^{۱۸} پس تمامِ قُوچِ ره دَ بِلّهِ قُربانگاهِ بُسوزَن؛ او
 یگِ قُربانیِ سوختنیِ بِلدهِ خُداوندِ آسته، خوشبُویِ مَورِدِ پَسند و یگِ هدیهِ خاصِ بِلدهِ
 خُداوند. ^{۱۹} بعد ازو قُوچِ دَوَمِ ره بَگیر و هارُون و باچه‌هایِ شی دَ سرِ ازو ام دِستِ بَکشه.
^{۲۰} اوخته تُو امو قُوچِ ره ام حلالِ کُو و یگِ مقدارِ خُونِ ازو ره گِرِفته دَ نَرَمیِ گوشِ
 راستِ هارُون و دَ نَرَمیِ گوشِ راستِ باچه‌هایِ شی و دَ شَسْتِ دِستِ راست و دَ شَسْتِ
 پایِ راستِ ازوا بُمَل. و باقی‌مَندهِ خُونِ ره دَ گردوِبَرِ قُربانگاهِ پاشِ بَدی. ^{۲۱} بعد ازو
 یگِ مقدارِ از خُونی که دَ بِلّهِ قُربانگاهِ آسته و یگِ کمِ وَری از روغونِ مَسَحِ بَگیر و دَ
 بِلّهِ هارُون و کالایِ ازو و دَ بِلّهِ باچه‌هایِ شی که قد شی آسته و دَ کالاهایِ ازوا پاشِ
 بَدی. دَمزی و سِیلهِ هارُون و باچه‌هایِ شی و کالاهایِ ازوا بِلدهِ خِدْمَتِ پِیشواییِ تَقْدِیسِ
 مَوشه. ^{۲۲} بعد ازو چربیِ قُوچِ، دُمبِه، چربیِ بِلّهِ حِصّه‌هایِ داخِلی، جِگرگوشه، هر دُو
 گُرده و چربیِ ازوا ره قد رانِ راستِ امزی قُوچِ مَراسِمِ تَعیینِ کدونِ پِیشوا بَگیر، ^{۲۳} و قد
 ازوا قَتی یگِ نانِ فَطیر، یگِ تُکیِ روغنی و یگِ نانِ تُنگ-و-کَکَرک ره از مَنهِ تُکری
 نانِ فَطیر که دَ حُضُورِ خُداوندِ آسته ام بَگیر ^{۲۴} و پَگِ ازوا ره دَ بِلّهِ دِستایِ هارُون و دَ
 بِلّهِ دِستایِ باچه‌هایِ شی بیل تاکه اونا ره دَ عِنوانِ هدیهِ بِلندِ کَدنی دَ حُضُورِ خُداوند
 بِلند کنه. ^{۲۵} بعد ازو امو چِیزا ره از دِستایِ ازوا بَگیر و دَ بِلّهِ قُربانگاهِ دَ سرِ قُربانیِ
 سوختنیِ ایشته دَرِ بَدی؛ او یگِ خوشبُویِ مَورِدِ پَسند دَ حُضُورِ خُداوندِ آسته، یگِ هدیهِ
 خاصِ بِلدهِ خُداوند. ^{۲۶} بعد ازو سِینهِ قُوچِ مَراسِمِ تَعیینِ کدونِ هارُون ره بَگیر و او ره دَ
 عِنوانِ هدیهِ بِلندِ کَدنی دَ حُضُورِ خُداوندِ بِلند کُو. امو حِصّه‌حقِ ازتُو مَوشه. ^{۲۷} سِینه
 بِلند شُدّه و رانِ هدیه ره از قُوچِ مَراسِمِ تَعیینِ کدونِ پِیشوا که از هارُون و باچه‌هایِ شی

آسته، تقدیس کُو. ^{۲۸} اونا حق دایمی هارون و باچه‌های شی از طرف بنی اسرائیل آسته، چون اونا یگ هدیه بلند کدنی و بخشش از قربانی های سلامتی بنی اسرائیل آسته، که بلده خداوند تقدیم موشه. ^{۲۹} کالاهای مقدس که بلده هارون تهیه موشه، بعد ازو بلده اولاده شی بشه تاکه اونا د امزی کالا ها مسح شده د عنوان پیشوا تعیین شنه. ^{۳۰} امو باچه که جانشین هارون تعیین موشه، وختیکه بلده خدمت کدو د خیمه ملاقات داخل موشه، باید او کالاهار ه بلده هفت روز بپوشه.

^{۳۱} پس گوشت قوچ مراسم تعیین کدون پیشوا ره بگیر و او ره د یگ جای مقدس د آوش بدی. ^{۳۲} و هارون و باچه های شی گوشت امزو قوچ ره قد نانی که د نکری آسته، د دان درگه خیمه ملاقات بخوره. ^{۳۳} تنها هارون و باچه های شی امو هدیه های ره که بلده کفاره د مراسم تعیین و تقدیس شدن ازوا تقدیم شدد، بخوره. و له آدمای دیگه نباید ازوا بخوره، چراکه امو چیزا مقدس آسته. ^{۳۴} و اگه یگو چیز امزو گوشت مراسم تعیین و تقدیس و از نان تا صبح باقی مومنه، او ره د آتش در بدی. باقی منده شی نباید خورده شنه، چراکه مقدس آسته. ^{۳۵} هر چیزی ره که ما دز تو امر کدم، د حق هارون و باچه‌های شی انجام بدی. اونا ره د دورون هفت روز د مقام پیشوایی تعیین کُو. ^{۳۶} روزانه یگ جونگاو ره بلده کفاره گناه تقدیم کُو. توسط امی کفاره، قربانگاه ره پاک کُو و او ره مسح کُو تاکه مقدس شنه. ^{۳۷} د مدت هفت روز، هر روز بلده قربانگاه کفاره کُو تاکه قربانگاه تقدیس شنه. دزی ترتیب قربانگاه کاملاً مقدس موشه و هر چیزی که دزو دکه بخوره، پاک-و-مقدس موشه.

^{۳۸} اینی چیزای آسته که تو باید دایم د بله قربانگاه تقدیم کنی: هر روز دو نریره یگ ساله ره د بله قربانگاه قربانی کُو. ^{۳۹} باره اول ره صبح تقدیم کُو و باره دوم ره د وخت شام تقدیم کُو. ^{۴۰} قد باره اول دهم حصه یگ ایفه^۱ بهترین آرد ره که قد چارم حصه

^a ۲۹:۴۰ دهم حصه یگ ایفه تقریباً یگ و نیم کیلوگرام موشه.

یگ هین^a بهترین روغون زیتون گت شده بشه تقدیم کو. چارم حصه یگ هین شراب انگور ره ام د عنوان هدیه وچی کدنی تقدیم کو. ^{۴۱} باره دوم ره د وخت شام قربانی کو؛ او ره رقم قربانی صبح قد هدیه غله-و-دانه و هدیه وچی کدنی شی تقدیم کو. ای یگ خوشبوی مورد پسند و یگ هدیه خاص بلده خداوند آسته. ^{۴۲} اینمی یگ قربانی سوختنی بلده دایم آسته و نسل‌های آینده شمو ام باید د دان درگه خیمه ملاقات او ره د حضور خداوند تقدیم کنه، چون د اونجی آسته که ما دز شمو ظاهر موشم و قد شمو توره موگم. ^{۴۳} و د اونجی ما قد بنی اسرائیل ملاقات مونم و امو جای توسط جلال ازمه مقدس موشه. ^{۴۴} ما خیمه ملاقات و قربانگاه ره مقدس اعلان مونم و هارون و باچه‌های شی ره ام تقدیس مونم تا که اونا بحیث پیشوایو د حضور ازمه خدمت کنه. ^{۴۵} ما د مینکل بنی اسرائیل جای-د-جای موشم و خدای ازوا باقی مونم. ^{۴۶} و اونا میدنه که ما خداوند، خدای ازوا استم که اونا ره از سرزمین مصر برو اوردم تا د مینکل ازوا جای-د-جای شتم. ما خداوند، خدای ازوا استم.

قربانگاه بخور خوشبوی

۳۰ "علاوه ازی، یگ قربانگاه از چپو آکاسی بلده سوختندون بخور^b د شکل چار کنج جور کو: ^۲ درازی یگ توغی، بر شی یگ توغی و بلندی شی دو توغی بشه و چار شاخ شی قد خود شی از یگ چپو بشه. ^۳ سر، چار طرف و شاخای شی ره قد طلای خالص بیوشن و د گرداگرد شی یگ چفتی طلایی جور کو. ^۴ د دو طرف قربانگاه، د زیر چفتی طلایی، د هر دو گوشه شی دو حلقه طلایی جور کو. اونا جای بلده دستک‌چیو های دراز آسته که قد دستک‌چیو ها قربانگاه برده موشه. ^۵ ای دستک‌چیو های دراز از درخت آکاسی جور شنه و قد روی کش طلایی پوشنده

^a ۲۹:۴۰ چارم حصه یگ هین تقریباً یگ لیتر موشه. ^b ۳۰:۱ «بخور» یگ رقم مواد آسته، غیت که

در بدی از شی خوشبوی بر موشه.

شُنه. ^۶ و تُو امی قُربانگاهِ بُوخور ره رُوی دَ رُوی پرده بیل که دَ پسِ پُشتِ ازوِ صندوقِ شهادتِ مَوْجودِ آسته، یعنی دَ پیشِ جای کِفاره که دَ زیرِ ازوِ دُو لَوْحِ شهادتِ آسته، دَمزُو جای که ما قد ازتو مَلاقاتِ مُونم. ^۷ و هارون دَ بِلَه شی بُوخورِ خوشبُوی ره دُود کُنه. هر صُبح که بلده آماده کدونِ چراغا داخلِ خیمه مییه، اُو باید از بُوخورِ خوشبُوی تقدیم کُنه. ^۸ و هر شام ام غیبتیکه هارونِ چراغا ره داغ مونه، اُو باید ازی بُوخورِ خوشبُوی دَ حُضورِ خُداوندِ دَرِ بَدیه. ای کار باید نسلِ اَندر نسل دَ حُضورِ خُداوندِ اجرا شُنه. ^۹ بُوخورِ غَیرِ مجاز، قُربانی سوختنی و هدیه آردی ره دَ بِلَه ازو تقدیم نَکُنید و نه ام هدیه وُچی کذنی ره دَ بِلَه شی شیو کُنید. ^{۱۰} هارون باید سال یگ دفعه دَ بِلَه امزی قُربانگاهِ کِفاره کُنه. هر سال نسلِ اَندر نسل اُو باید از حُونِ قُربانی گُناه گِرِفته دَ بِلَه شاخ های قُربانگاهِ بُوخورِ پاش بَدیه. ای بلده خُداوند کاملاً مَقَدَّس آسته. ^{۱۱}

مالیه بلده جایگاهِ مَقَدَّس

^{۱۱} و خُداوند دَ مَوْسای کُفت: ^{۱۲} ”هر وختیکه بنیِ اسرائیل ره سرشُماری مونی، هر کسی که حساب موشه، باید فِدییه بلده جان خُو دَ خُداوند بَدیه، تاکه دَ وختِ سرشُماری کُدم بلا-و-عذاب دَ سرِ قوم نازل نَشنه. ^{۱۳} هر کسی که دَ جَمِ حساب شُده ها موره، اُو باید نیمِ مِثقالِ نُقره دَ مَطابِقِ مِثقالِ جایگاهِ مَقَدَّس بَدیه که یگِ مِثقالِ شی بیست گیراه آسته. ^{۱۴} امی نیمِ مِثقالِ نُقره یگِ هدیه بلده خُداوند آسته. تمام کسای که بیست ساله و بالتر آسته و دَ جَمِ حساب شُده ها موره، باید ای هدیه ره دَ خُداوند بَدیه. ^{۱۵} آدمِ دَوْلَتَمَند از نیمِ مِثقالِ کده کلو نَدیه و آدمِ غَرِیب ازی کده کَمَتر، چُون وختیکه ای ره دَ خُداوند مِیدید، ای کِفاره جان شُمویه. ^{۱۶} و امی پَیسه کِفاره ره که از بنیِ اسرائیل

^{۱۳:۳۰} و زَن «یگِ مِثقالِ جایگاهِ مَقَدَّس» تقریباً دوازده گرام بُوَد و و زَن «یگِ گیراه» یگِ کَمک زیادتر

از نیمِ گرام بُوَد.

میگیری دَ خِدْمَتِ خَیْمِه مَلّاقَاتِ بَدی تا که بَحِیْثِ یادگاری بِلَدِه بَنی اِسْرَائیلِ دَ حُضُورِ
خُداوند بَشَه و بِلَدِه جَانِ ازوا کِفارَه کُنَه.

حَوْضِ بَرُونِزِی

۱۷ بعد ازُو خُداوند دَ مُوسِی گُفَت: ۱۸ " یِگ حَوْضِ بَرُونِزِی بِلَدِه شُشْتِ و-شوی جُورِ
کُو که پایِه شی ام از مَوادِ بَرُونِزِ بَشَه. او رَه دَ مینکلِ خَیْمِه مَلّاقَاتِ و قُربانگاہِ بیلِ و از
اوپُر کُو. ۱۹ هارُون و باچَه‌های شی دِست و پایِ خُو رَه قَد امزُو آو بَشُویَه. ۲۰ هر وختیکَه
اونا دَ خَیْمِه مَلّاقَاتِ داخِلِ مَوشَه، اونا باید خود رَه قَد آو بَشُویَه؛ اگَه نَه، اونا مَومِرَه.
امچنان غَیْبِیکَه اونا بِلَدِه خِدْمَتِ کدو و دَرِ دَدُونِ هَدِیَه خاص بِلَدِه خُداوند نَزْدِیکِ قُربانگاہِ
مِیَه، ۲۱ اونا باید اَوَّلِ دِست و پایِ خُو رَه قَد آو بَشُویَه؛ اگَه نَه، اونا حَتَمًا مَومِرَه. اینمی
بِلَدِه هارُون و اَوْلادِهِ شی نسلِ اَندرِ نسلِ یِگ حُکْمِ دایمی بَشَه.

رُوعُونِ مَسَحِ

۲۲ بعد ازُو خُداوند دَ مُوسِی گُفَت: ۲۳ " از بَهِتَرینِ مَوادِهایِ خوشبُویِ بَگیر، یعنی
پَنجِ صَدِ مِثقالِ^ا مَرِ چَقِیدَه، دُو صَدِ و پَنجاهِ مِثقالِ^ب دَارچِینی، دُو صَدِ و پَنجاهِ مِثقالِ نَیِ
مُعَطَرِ، ۲۴ و پَنجِ صَدِ مِثقالِ پَلُوسِ. امی چِیزا رَه دَ مُطابِقِ مِثقالِ جایگاہِ مُقَدَّسِ وُزنِ کُو.
و قَد امزِیا یِگ هِینِ^ج رُوعُونِ زَیتُونِ ام اِضافَه کُو. ۲۵ دَ وَسِیلَه یِگ عَطْرَسازِ از پِگِ امزِیِ
مَوادِها رُوعُونِ مُقَدَّسِ رَه بِلَدِه مَسَحِ کدو جُورِ کُو. ای رُوعُونِ مُقَدَّسِ بِلَدِه مَسَحِ کدو
اَسْتَه. ۲۶ بعد ازُو خَیْمِه مَلّاقَاتِ، صَنَدُوقِ شَهادَتِ، ۲۷ مِیزِ و پِگِ ظَرْفایِ شی رَه، چِراغِ
دانِی و تَمامِ اَسبابِ شی رَه، قُربانگاہِ بُخُورِ، ۲۸ قُربانگاہِ قُربانِی‌هایِ سوختنی و تَمامِ
وَسائیلِ شی رَه و حَوْضِ رَه قَد پایِه‌هایِ شی قَد امزِیِ رُوعُونِ مُقَدَّسِ مَسَحِ کُو. ۲۹ اونا رَه

^ا ۳۰:۲۳ پنج صد مثقال تقریباً شش کیلوگرام مؤشُد. ^ب ۳۰:۲۳ دُو صد و پنجاه مثقال تقریباً سِه

کیلوگرام. ^ج ۳۰:۲۴ یِگ «هین» تقریباً چار لِتر مَوشَه.

تقدیس کو تاکہ کاملاً مُقَدَّس شُنه و هر چیزی که دزوا دَکه بُوخوره پاک-و-مُقَدَّس مُوشه .
 ۳۰ قد امزی روغون مُقَدَّس هارُون و باچه‌های شی ره مَسَح کده تقدیس کو تاکه اونا
 بحیثِ پیشوا یو دَ حُضُورِ ازمه خِدْمَت کُنه . ۳۱ و دَ بَنیِ اِسْرَائیلِ بُوگی که اینمی روغون
 مَسَح دَ پیشِ ازمه مُقَدَّس آسته و از نسل تا نسل باید مُقَدَّس حِسَاب شُنه . ۳۲ ای روغو
 نَباید دَ بِلِه جِسْمِ آدمای دِیگه شیو شُنه و شُمو نَباید مِثِلِ ازی وَری تیار کُنید، چُون
 ای مُقَدَّس آسته و شُمو باید ای ره پاک-و-مُقَدَّس بَدَنید . ۳۳ هر کسی که مِثِلِ امزی
 روغو جور کنه و یا دَ بِلِه جِسْمِ کُدمِ شَخْصِ دِیگه شیو کنه، اُو باید از مَنه بَنیِ اِسْرَائیلِ
 آخ شُنه .”

تَرْتِیبِ بُوخُورِ خُوشْبُوی

۳۴ و خُداوند دَ مُوسٰی کُفت: ”امزی مَوادِهای خُوشْبُوی یعنی مِیعَه، اَظْفار، قَنه و
 کُنْدَرِ خَالِصِ بَگِیرِ و اونا پِگِ شی یگِ اندازه و برابر بَشه . ۳۵ امی مَوادِهای خُوشْبُوی
 ره گِث کده دَ و سِیْلَه یگِ عَطْرَسازِ بُوخُورِ خُوشْبُوی جور کُو . ای بُوخُورِ خُوشْبُوی باید
 نَمَکِ زده، پاک و مُقَدَّس بَشه . ۳۶ یگِ کَمَکِ شی ره خُوبِ نَرَمِ بُکُوی و یگِ مِقدارِ اَزُو
 ره دَ پِیشِ صِنْدُوقِ شَهَادَتِ دَ مَنه خَیمِه مِلاقَاتِ بیل، دَمَزُو جای که ما قد ازتُو مِلاقَاتِ
 مُوْتُم . امی بُوخُورِ خُوشْبُوی بِلدِه شُمو کاملاً مُقَدَّس بَشه . ۳۷ ازی رَقْمِ بُوخُورِ قد امزی
 اندازه مَوادِ خُوشْبُوی بِلدِه خُودون خُو جور نَکُنید، چِراکه ای بُوخُورِ خُاصِ بِلدِه خُداوند
 آسته و شُمو باید اُو ره مُقَدَّس حِسَاب کُنید . ۳۸ هر کسی که مِثِلِ ازی بُوخُورِ جور کنه
 تا از خُوشْبُوی شی لِدَتِ بُبره، اُو باید از مَنه قَوْمِ خُو آخ شُنه .”

اُستادِها و اَسبابِ خَیمِه عِبَادَتِ

۱ و خُداوند دَ مُوسٰی کُفت: ۲ ”اونه، ما بَصَلتِیلِ باچه اُوری، نوسِه خُور
 ره از طایفه یهُودا نامِ گِرِفْتِه کُوی کُدم . ۳ ما اُو ره از رُوحِ اِلهی پُر کدیم

۳۱

و دَزُو حِکْمَت، عقل و دانایی و مهارت بلده هر کار هُنری دَدیم. ^۴ اُو دَ طِلَّاسازی، نقره سازی و دَ کارای برونز قابل و ماهر آسته ^۵ و امچنان دَ کارِ سنگ تراشی، جواهر سازی، نَجاری و حَجاری و دَ رقم رقم کارا اُستا یه. ^۶ علاوه ازی، ما اهلویاب باچه اخیسامک ره از طایفه دان اِنِتخاب کدُم تاکه همکارِ بَصَلتیل بَشه. و ما دَ دِل پگِ آدمای دانا حِکمت بخشیدُم تا اونا هر چیزی ره که دَز تو اَمر کدُم، جور کنه، ^۷ یعنی خیمه مِلاقات، صندوقِ شهادت ره قد جای کِفاره که دَ بله شی آسته و تمامِ اسباب و وسایلِ خیمه ره که ازی قرار آسته: ^۸ میز و ظرفای شی، چراغدان از طِلایِ خالص و اسبابِ ازو، قُربانگاهِ بُوخور، ^۹ قُربانگاهِ قُربانی سوختنی قد اسباب شی، حوض و پایه‌های شی، ^{۱۰} کالای بافته شده و کالای مُقدَّسِ هارون پیشوا و کالای باچه‌های شی بلده خدمت پیشوایی، ^{۱۱} روغونِ مَسح و بُوخورِ خوشبوی بلده جای مُقدَّس. تمامِ امزی چیزا ره اونا باید دُرست دَ مَطابِقِ امزو تورای که دَز تو اَمر کدُم، جور کنه.

روز آرام

^{۱۲} بعد ازُو خُداوند دَ موسیٰ گُفت: ^{۱۳} ”تو دَ بنی اسرائیل بگی که روزای آرام ره که بلده شُمو تعیین کدُم نگاه کنید، چراکه روزِ آرام یگ نشانی دایم دَ بَینِ ازمه و شُمو و نسل‌های آینده شُمو آسته تا شُمو بَدَنید که ما خُداوند اَسْتُم، خُداوندی که شُمو ره تقدیس مَونُم. ^{۱۴} پس شُمو روزِ آرام ره مُحترم بَدَنید، چون ای روز بلده شُمو مُقدَّس آسته. کسی که حُرمتِ روزِ آرام ره نگاه نَموئه، اُو باید کُشته شُنه و شخصی که دزی روز کار مَونه، اُو آدم باید از مَنه قَوم حُو آخ شُنه. ^{۱۵} شَش روز بلده شُمو رَوا آسته که کار کُنید، مگم روزِ هفتم^a روزِ آرام آسته که دَ نظرِ خُداوند مُقدَّس آسته. هر کسی که دَ روزِ آرام کار مَونه، اُو باید کُشته شُنه. ^{۱۶} پس بنی اسرائیل باید روزِ آرام ره دَ یاد دَشته بَشه و ای قانُون ره نسل دَ نسل مِثلِ عهد-و-پیمانِ ابدی پوره کنه. ^{۱۷} ای دَ بَینِ

^a ۳۱:۱۵ یعنی روزِ شَمبه.

ازمه و بنی اسرائیل یگ نشانی دایمی آسته، چراکه د شش روز خُداوند آسمو و زمی ره جور کد و د روز هفتم دِست از کار کشید و آرام گرفت. ”
 ۱۸ وختیکه خُداوند توره خُو ره قد مُوسی د کوه سینا تامو کد، او د مُوسی دُو لُوح شهادت، یعنی امو دُو لُوح سنگی ره دد که قد کَلک خُدا نوشته شُد.

گوسله طَلایی

۳۲ وختی مردم دید که غدر وخت تیر شُد، ولے مُوسی از کوه سینا تاه نمد، اونا پیش هارون جم شده گُفت: ”باله شو و بلده مو یگ خدا جور کو که پیش رُوی مو رفته مو ره هدایت بدیه، چون مو نموفامی د سر امزو آدم یعنی مُوسی که مو ره از سرزمین مصر برو آورد، چی آمده. ” ۲ پس هارون دزوا گُفت: ”گوشواره های طَلایی ره که د گوش خاتونو، باچه ها و دخترن شمو آسته، بر کُنید و د پیش ازمه بیرید. ” ۳ اوخته یگ مردم گوشواره های خُو ره از گوشای خُو بر کده د پیش هارون آورد. ۴ و امو گوشواره ها ره از دِست ازوا گرفت و اونا ره آو کده د یگ قالب ریختند و د شکل یگ گوسله نقش و نگار کد. پس اونا گُفت: ”ای اسرائیل، اینمی خُداي تو آسته که تو ره از سرزمین مصر برو آورد!“ ۵ وختی هارون امی کار مردم ره دید، او د پیش رُوی گوسله یگ قربانگاه جور کد و گُفت: ”صباح بلده خُداوند جشن گرفته موشه. ” ۶ صباح گاه روز دیکه شی مردم باله شده قربانی های سوختنی تقدیم کد و قربانی های سلامتی آورد. و مردم تاه ششسته خورد و وچی کد و بعد ازو باله شده خرمستی کد.

۷ پس خُداوند د مُوسی گُفت: ”زبی شو و تاه بورو، چون ای قوم از تو که از سرزمین مصر برو آوردی، فاسد شده. ” ۸ اونا د زودی امو راه ره که ما دزوا نشو ددم ایله کده و بلده خُو یگ گوسله طَلایی جور کده و او ره پرستش موکنه و دزو قربانی کده موگه: ”ای اسرائیل، اینمی خُداي تو آسته که تو ره از سرزمین مصر برو آورده!“ ۹ و خُداوند

ادامه دده د موسیٰ گفت: "ما امی مردم ره هوش کدم که چیقس یگ قوم سرکش آسته. ۱۰ و آلی مره تنها بیل تاکه آتشی قار-و-غَضَب مه د سر ازوا زیاد شنه و اونا ره نابود کنم، مگم از تو یگ قوم بزرگ جور مونم." ۱۱ لیکن موسیٰ د پیش خداوند، خدای خو عذر-و-زاری کده گفت: "آی خداوند، چرا آتشی قار-و-غَضَب خو ره د سر قوم خو زیاد کده، د سر قومی که خود تو قد قدرت عظیم و دست زورثوی خو اونا ره از سرزمین مصر بر آوردی؟ ۱۲ چرا د مصریا دلیل میدی که بگیه، خداوند اونا ره بازی دده از ملک بر کد تا اونا ره د کوه ها بکُشه و از روی زمی پای پاک گم کنه؟ خداوندا، از قار-و-غَضَب خو تاه شو و رحم کده قوم خو ره د بلا گرفتار نکو. ۱۳ خدمتگاری خو ابراهیم، اسحاق و اسرائیل^a ره د یاد خو بیر که تو بلده ازوا د ذات خو قسم خورده گفتدی که 'نسل شمو ره مثل ستاره‌های آسمو کلو مونم و تمام سرزمینی ره که د باره شی توره گفتیم، د اولاده شمو موبخشم و تمام سرزمی تا ابدالاباد ازوا موشه." ۱۴ پس خداوند د سر قوم خو رحم کد و بلای ره که گفته بود "ربی مونم،" ربی نکد. ۱۵ پس موسیٰ دور خورد و قد امو دو لوح شهادت که د دست شی بود، از کوه تاه شد؛ امو دو لوح د هر دو طرف شی نوشته بود، ام د پشت و ام د روی شی. ۱۶ امو لوح ها کار خدا بود و نوشته شی نوشته خدا که د روی ازوا نقش شده بود. ۱۷ وختیکه یوشع صدای چیغ مردم ره شنید، او د موسیٰ گفت: "ما صدای جنگ ره از خیمه‌گاه میشنوم." ۱۸ موسیٰ گفت: "ای نه صدای چیغس پیروزی آسته و نه صدای ناله شکست، بلکه صدای بیت خاندو د گوش مه مییه." ۱۹ وختیکه موسیٰ د نزدیک خیمه‌گاه رسید و گوسله طلابی و خرمستی مردم ره دید، قار-و-خشم موسیٰ باله آمد و او امو لوح ها ره د دامون کوه از دست خو پورته کده اونا ره تکه-و-پرچه کد. ۲۰ و امو گوسله طلابی ره که اونا جور کدد، گرفته د آتش سوختند. بعد ازو او ره سیده خوب نرم کد تاکه خاک آلی جور شد و او ره د او آندخت و امو او ره د بتی

^a ۳۲:۱۳ «اسرائیل» یعنی یعقوب باچه اسحاق.

اسرائیل وُجِدَلَجی کد. ^{۲۱} اوخته مُوسى د هارون گُفت: "ای قوم دز تو چی کار کده
 بُود که تو اینا ره دزى گناه عظیم گرفتار کدى؟" ^{۲۲} هارون د جواب شی گُفت: "د
 سر ازمه قار نشو صاحب! خود تو میدنى که ای قوم چيقس فاسد و گناه آلود آسته.
^{۲۳} اونا دز مه گُفت که 'بلده مو یگ خدا جور کو که پیش روی مو رفته مو ره هدایت
 کنه، چون مو نموفامی د سر امزی موسی که مو ره از سرزمین مصر برو آورد، چی
 آمده. ^{۲۴} اوخته ما دزوا گُفتم، هر کسی که چیزی طَلایی داشته بشه، او ره بر کده
 دز مه بیره. ' و اونا طلا ره دز مه دد و ما او ره د آتش آندختم و اینی گوسله بر شد. "
^{۲۵} موسی دید که مردم از چته بر شده ریی یه، چون هارون اونا ره سر ایله ایشند و
 موق دد که د پیش دشمنای خو رسوا شنه. ^{۲۶} پس موسی د درگه خیمه گاه ایسته شد
 و د صدای بلند چیغ زده گُفت: "کسی که طرفدار خداوند آسته، پیش ازمه بییه!" و
 تمام بنی لاوی د دیر ازو جم شد. ^{۲۷} و موسی دزوا گُفت: "خداوند، خدای اسرائیل
 موگه که شمشیر د کمر خو بسته کنید و ازى سون خیمه گاه تا او سون خیمه گاه بورید
 و هر نفر شمو برار و دوست و همسایه خو ره بکشید. " ^{۲۸} پس بنی لاوی از گُفته
 موسی اطاعت کد و دمزو روز تقریباً سه هزار نفر از قوم کشته شد. ^{۲۹} بعد ازو موسی
 د لاویا گُفت: "امروز شمو خود ره د خداوند وقف کدید، چون حتی د خلاف باچه و
 برار خویاله شدید. امزی خاطر امروز شمو صاحب برکت موشید. " ^{۳۰} روز دیگه شی
 موسی د قوم گُفت: "شمو گناه کنه کدید. آلی ما سربله د حضور خداوند مورم؛ شاید
 بتتم بلده گناه شمو کفاره کتم. " ^{۳۱} پس موسی د حضور خداوند رفت و گُفت: "آه
 خداوندا، ای مردم گناه بسیار کته کده، چون اونا بلده خو یگ خدای طَلایی جور کده.
^{۳۲} و آلی ما د پیش ازتو عذر-و-زاری مونم که گناه ازوا ره ببخشی و اگه نموبخشی،
 نام از مَره از کتاب خو گل کو. " ^{۳۳} پس خداوند د موسی گُفت: "کسی که دز مه گناه
 کده، نام ازو ره از کتاب خو گل مونم. " ^{۳۴} آلی بورو، قوم ره د امزو جای که گُفته بودم

^a ۲۷:۳۲ یعنی، هر کسی که د گوسله طَلایی ره پرستش کده، باید کشته شنه.

راهنمای کُو و ملایکه مه پیشلون تُو مورِه. لیکن دَ روزی که ما بازخواست مُونم، ما اونا ره بخاطرِ خطای ازوا جَزَا میبدم. ”^{۳۵} پس خُداوند قَوْمِ اسرائیل ره دَ بلا گِرِفْتار کد، چراکه اونا بلده خُو گوسله جور کدَد، یعنی امو گوسله ره که هارون شکل دَدَد.

تِیاری بلده کوچ کدو از کوه سینا

۳۳

بعد ازُو خُداوند دَ موسیٰ کُفت: ”از اینجی کوچ کده بورُو و ای قَوْم ره که از سرزمینِ مصر بُرو اُوردی، طرفِ امزُو سرزمی هدایت کُو که دَ ابراهیم، اسحاق و یعقوب قَسَم خورده کُفتم که ’اُو ره دَ اولاده شُمو موبخشم. ‘^۲ ما یگ ملایکه ره پیشلون تُو رِبی مُونم تاکه کنعانیا، آموریا، حتیا، فریذا، جویا و یوسیا ره ازونجی بُر کُنه. ^۳ شُمو دَمزُو سرزمی که از شی شیر و عسل جاری آسته بورید. لیکن ما قد شُمو نَمورم، چُون شُمویگ قَوْم سرکش آستید و امکان دَره که شُمو ره دَ بین راه نابود کُمن. “
^۴ وختیکه مردُم ای تورای بد ره شِنید، اونا ماتم گِرِفْت و هیچ کس گوش-و-گانه خُو ره دَ جان خُو نکد، ^۵ چُون خُداوند پیشتر دَ موسیٰ کُفتد: ”دَ بنی اسرائیل بگی که شُمو یگ قَوْم سرکش آستید؛ اگه یگ لحظه ام دَ بین شُمو بییم، امو وخت شُمو ره نابود مُونم. ‘ آلی گوش-و-گانه خُو ره از جان خُو بُر کُنید تا بَقامم که قد شُمو چی کار کُمن. “
^۶ پس بنی اسرائیل وختیکه از کوه حوریب^۱ رِبی شُد، گوش-و-گانه خُو ره از جان خُو بُر کد. ^۷ دَمزُو غیت موسیٰ یگ خیمه ره میگِرِفْت و اُو ره دَ بُرو دُورتر از خیمه‌گاه میزد. اُو امو خیمه ره خیمه مُلاقات نام ایشْتد و هر کسی که میخواست قد خُداوند راز-و-نیاز کُنه دَ بُرون خیمه‌گاه دَ جایی که خیمه مُلاقات بُود، مورفت. ^۸ وختیکه موسیٰ طرفِ خیمه مُلاقات بُرو مورفت، تمام مردُم باله شُدده دَ دانِ خیمه خُو ایسته موشد و از پُشتِ موسیٰ توخ موکد تا وختیکه موسیٰ داخلِ خیمه موشد. ^۹ و امی که موسیٰ دَ خیمه داخلِ موشد، ستونِ اُور تاه آمده دَ دانِ خیمه ایسته موشد و خُداوند قد موسیٰ توره موكُفت.

^۱ ۳۳:۶ کوه حوریب یعنی کوه سینا.

۱۰ وختی مردم ستون آور ره د دان خیمه ملاقات ایسته میدید، پگ شی باله موشد و هر کس د دان خیمه خو سجده موكد. ۱۱ اوخته خداوند قد موسی روی د روی توره موكفت، مثل که یگ آدم قد دوست خو گپ میزنه. بعد ازو موسی پس د خیمه گاه میمد و له دستیار جوان شی یوشع باچه نون، از مینه خیمه بر نموشد.

موسی د حضور جلال خدا

۱۲ موسی د خداوند گُفت: "اینه، تو دز مه موكی که ای قوم ره ببر. مگم مره نكفتی که کی ره قد ازمه ریی موكنی. علاوه ازی، تو دز مه گُفتی که مره د نام مینخشی و نظر لطف تو د بله مه آسته. ۱۳ پس آلی اگه نظر لطف تو د بله مه آسته، راه-و-طریق خو ره دز مه یاد بدی تا که تو ره بنخشم. دمزی رقم نظر لطف تو د بله مه قرار میگیره. ای ام د یاد تو بشه که ای مردم قوم خود تو یه. ۱۴ اوخته خداوند د موسی گُفت: "حضور مه قد تو آسته و ما خاطر تو ره جم مونم. ۱۵ و موسی بسم د خداوند عرض کد: "اگه حضور تو قد مو نبشه، مو ره از اینجی هیچ نبر. ۱۶ پس چطور فامیده شنه که نظر لطف تو د بله خود مه و ای قوم تو آسته؟ آیا امزی فامیده نموشه که تو قد ازمو بوری و ما و قوم تو، از پگ قومای که د روی زمی آسته، فرق دشته بشی؟"

۱۷ و خداوند د موسی گُفت: "امی کار ره ام بلده از تو مونم، چرا که ما از تو راضی استم و تو ره خوب مینخشم. ۱۸ اوخته موسی گُفت: "ای خداوند، مره بیل که بزرگی-و-جلال تو ره بنگرم. ۱۹ پس خداوند گُفت: "ما تمام خوبی خو ره از پیش روی تو تیر مونم و نام خو یعنی «خداوند» ره دز تو اعلان مونم. ما د بله کسی رحم مونم که دزو رحیم استم و د کسی دلسوزی مونم که دزو دلسوز استم. ۲۰ او ادامه دده گُفت: "مگم تو نمیتنی روی مره بنگری، چون هیچ انسان نمیتنه که مره بنگره

^a ۳۳:۱۴ د جای "حضور مه" د زیون عبرانی "روی مه" نوشته یه.

و زنده بمانه. ” ۲۱ بعد از او خداوند گفت: ” اینه، د نزدیک ازمه یگ جای آسته؛ د بله امزو سنگ کته ایسته شو. ” ۲۲ وختیکه بزرگی-و-جلال مه از پالوی تو تیر موشه، تو ره د سلاخ سنگ کته میلم و قد آغه خو پوٹ مونم تا وختیکه ازونجی تیر شنم. ” ۲۳ مگم دست خو ره باله مونم تاکه پشت مره بنگری؛ لیکن روی مه دیده نموشه. ”

لوح های نو

۳۴ ۱ بعد از او خداوند د موسی گفت: ” دو لوح سنگی مثل لوح های اولنه بلده خو تراش کو و ما د بله ازوا کلمه های ره نوشته مونم که د بله لوح های اولنه نوشته بود و تو اونا ره میده کدی. ” ۲ صباح گاه خود ره تیار کده د بله کوه سینا باله بیه و د شیخی کوه د حضور ازمه حاضر شو. ” ۳ هیچ کس قد از تو باله نیه و هیچ کس ام د تمام کوه دیده نشنه و گله و رمه ام دزی کوه نجره. ” ۴ پس موسی دو لوح سنگی رقم لوح های اولنه تراش کد و صباح گاه باله شده د بله کوه سینا رفت، امو رقم که خداوند دزو امر کده بود. او امو دو لوح سنگی ره د دست خو گرفته قد خو برد. ” ۵ و خداوند د اور نازل شده قد از او د اونجی ایسته شد و نام خو ره «خداوند» گفت. ” ۶ خداوند از پیش روی موسی تیر شده اعلان کد: ” خداوند! خداوند، خدای رحیم و پرفیض آسته، دیر خشم-و-قار، مگم پر از محبت و وفادار. ” ۷ نگاه کنبده رحمت بلده هزارها و بخشش کنبده گناهها، شرارت ها و خطاها، لیکن مجرم ره هرگز بے جزا نمیله و بخاطر گناه آتہ گو از اولادا و از بچکیچای اولادا، تا پشت سوم و چارم انتقام میگیره. ” ۸ اوخته موسی فوری روی د خاک افتد و سجده کده ” ۹ گفت: ” خداوند، آگه واقعا نظر لطف تو د بله مه آسته، ما عذر مونم که تو ام قد ازمو بوری، چون ای قوم یگ قوم سرکش آسته. یا مولا، باز ام د پیش تو عذر-و-زاری مونم که گناهها و خطاهای ازمو ره ببخش و مو ره بحیث مال خو قبول کو. ”

خُدا قد بَنی إِسرائیل عهد و قَوْل خُو ره تازه مُونه

۱۰ و خُداوند گُفت: "اینه، ما یگ عهد بسته مُونم. ما دَ پیشِ رُوی پَگِ قَوْمِ تُو کارای عَجیب ره انجام مِیدم که تا آلی ره دَ هیچ جای و دَ بَینِ هیچ مِلَّتِ دُنیا دیدِه نَشُدِه بَشِه. و تمامِ قَوْمِ که تُو دَ بَینِ ازوا اَسْتی مِینگره که خُداوند چی کارای ترسناک ره دَ پیشِ شُمُو انجام مِیدیه. ۱۱ از احکامی که امروز ما دَز تُو اَمْر مُونم، اِطاعتِ کُو. اینه، ما آموریا، کِنعانیا، حِتیّا، فِرِزیا، حویّا و یُوسیا ره از پیشِ رُوی تُو بُر مُونم. ۱۲ اِحْتیاط کُو، دَ امزُو سرزمی که موری قد مردُمِ امزُو سرزمی عهد بسته نَکُو؛ نَشْنِه که اونا دَ بَینِ قَوْمِ تُو دام جور شُنه. ۱۳ بلکه شُمُو قُربانگاه های ازوا ره چِپِه کده سَتُون های پَرستشی ازوا ره مِیده کُنید و بُت های اَشیره^a ره خراب کُنید. ۱۴ بَعَیْرِ ازمه خُدا دیگه ره پرستش نَکُو، چراکه ما خُداوند اَسْتُم و نامِ ازمه «خُدا یِ عَیُور» اَسْتِه. ۱۵ فِکْر خُو ره بَگیر که قد مردُمِ امزُو سرزمی عهد بسته نَکنی، چراکه اونا از رُوی شَهوتِ دَ خُدا یون خُو عِبادتِ مُونه و دَ بُت های خُو قُربانی مُونه و از تُو دَعوتِ مُونه که قد ازوا یِگجای شُنی و دَ خوردونِ قُربانی ازوا شَرِیگ شُنی. ۱۶ بعد از تُو دُخترونِ ازوا ره دَ باچه های خُو مِیگیری و دُخترونِ ازوا که دَ پُشتِ خُدا یون خُو موره، اونا باچه های تُو ره ام گمراه کده دَ بُتِ پَرستی هِدایتِ مُونه. ۱۷ b بُت های ریختنده شُده ره بلده خُو خُدا یو جور نَکُو. ۱۸ عَیدِ فِطیر ره نِگاه کُنید و مَدَتِ هفت روز نانِ فِطیرِ بَخورید، اَمُو رَقْمِ که دَز شُمُو اَمْر کدیم. ای ره دَ وختِ مُعینِ دَ ماهِ اَییب^c پوره کُنید، چراکه شُمُو دَ ماهِ اَییب از مِصر بُر شُدید. ۱۹ تمامِ اَوَلباری های تَر از مه مُوشه: اَوَلباری های تَر حیواناتِ شُمُو ام، چی از گَلِه گاو بَشِه، چی از رمه گوسپو. ۲۰ لیکن دَ عِوضِ اَوَلباری خَر خُو باید یگ باره فِدیِه

^a ۳۴:۱۳ اَشیره یگ بُت چوبی بود که شکلِ خاتُو ره دشت. ^b ۱۶:۳۴ ای کار ره خُداوند مِثلِ زناکاری

آلی حسابِ مُونه. چُون اونا از خُداوند دُور شُده خُدا یون دیگه ره پَرستشِ مُونه، اَمُو رَقْمِ که یگ خاتُو از شُوی خُو دُور رفته دَ پُشتِ یگو مردِ دیگه موره. ^c ۱۸:۳۴ ماهِ اَییب یعنی ماهِ حَمَل.

بَدید و آگه فِدیِه نَمیدید باید گردون شی ره میده کُنید. بلده تمام باچه‌های اولباری خُو باید فِدیِه بَدید. هیچ کس دِستِ خالی دَ حُضورِ ازمه حاضر نَشنه.

^{۲۱} شش روز^a باید کار کُنی و دَ روزِ هفتم باید آرام بگیری؛ حتی دَ فصلِ قلبه کدو و درو کدو باید روزِ آرام ره نگاه کُنی. ^{۲۲} عیدِ هفته ها ره برگزار کُنید، یعنی عیدِ نوبِ حاصلاتِ ره از حاصلِ گندم. امچنان عیدِ جم‌آوری ره دَ آخرِ فصلِ درو، هر سال نگاه کُنید. ^{۲۳} سالِ سه دفعه پگِ مردا-و-باچه های شمو دَ حُضورِ مولا، خُداوند-خُداى اسرائیل، حاضر شنه. ^{۲۴} ما دیگه قوم ها ره از پیشِ روى شمو دَ تلجی موم و سرحد شمو ره پراخ موم و وختیکه شمو هر سال سه دفعه دَ حُضورِ خُداوند، خُداى خُو حاضر موشید، هیچ کس دَ قصدِ گرفتونِ زمینِ شمو نَمییه.

^{۲۵} خونِ قربانی ره قد نانِ خمیرمایه‌تو دَ ز مه تقدیم نَکُنید و گوشتِ قربانی عیدِ پَصَح تا صُبحِ باقی نَمنه. ^{۲۶} بهترین نوبِ حاصلاتِ زمینِ خُو ره دَ خانه خُداوند، خُداى خُو بیرید. بُرغله ره دَ شیرِ آبه شی پُخته نَکُنید.

^{۲۷} بعد ازو خُداوند دَ موسیٰ کُفت: «ای توره ها ره نوشته کو، چُون دَ مُطابقِ امری توره ها ما قد تو و قومِ اسرائیل عهد بسته کدیم.» ^{۲۸} موسیٰ چل شاو و چل روز اونجی دَ پیشِ خُداوند بود؛ او نه نان خورد و نه آو وچی کد. او تورای عهد، یعنی ده حکم^b ره دَ بله لوح های سنگی نوشته کد.

نُورانی شُدونِ چهره موسیٰ

^{۲۹} وختیکه موسیٰ از کوهِ سینا تاه میمد و دُو لوحِ سنگی ام دَ دستِ شی بود، پوستِ روى شی دَ سببِ توره گُفتو قد خُداوند نُورانی شُدَد (جلجل مُوکد)؛ مگم خودِ موسیٰ از نُورانی شُدونِ جلجل کدونِ روى خُو خبر نَدشت. ^{۳۰} وختی هارون و بنی اسرائیل

^a ۳۴:۲۱ دَ یگ هفته شش روز کار و یگ روز آرام. ^b ۳۴:۲۸ «ده حکم» امچنان دَ نام «لوح محفوظ»

مُوسَىٰ رِه دِيِد كِه رُوي شِي نُورَانِي شُدِه (جَلَجَل مُونِه)، اُونَا ترس خُورِد كِه دَزُو نَزْدِيِك شُنِه. ^{۳۱} مِگَم مُوسَىٰ اُونَا رِه كُوي كِد و هَارُون و تَمَام رِهْبِرَاي قَوْم دَ پِيَش اَزُو اَمَد و اُو قَد اَزُو تَوْرِه كُفَت. ^{۳۲} بَعْد اَزُو تَمَام بَنِي اِسْرَائِيْل نَزْدِيِك شِي اَمَد و اُو تَمَام اِحْكَام رِه كِه خُداوند دَ بِلِه كُوِه سِيِنَا دَزُو كُفَتُد، دَزُو نَقْل كِد. ^{۳۳} وَخْتِيَكِه مُوسَىٰ تَوْرِه خُو رِه قَد اَزُو تَامُو كِد، اُو دَ رُوي خُو رُوي بِنَد كَش كِد. ^{۳۴} مِگَم زَمَانِيَكِه مُوسَىٰ بِلِدِه تَوْرِه كُفَتُو دَ حُضُورِ خُداوند مَوْرَفَت، اُو رُوي بِنَد خُو رِه اَز رُوي خُو پَس مُوكِد، تَا وَخْتِيَكِه اَز خِيْمِه بُر مُوشُد. وَ غَيْتِيَكِه اُو اَز خِيْمِه بُر مُوشُد، اَمُو چِيْزِي كِه دَزْشِي اَمْر شُدِه بُود، اُو رِه دَ بَنِي اِسْرَائِيْل نَقْل مُوكِد، ^{۳۵} وَ بَنِي اِسْرَائِيْل رُوي مُوسَىٰ رِه مِيْدِيِد كِه پُوسْت چِهْرِه شِي نُورَانِي شُدِه. پَس مُوسَىٰ تَا زَمَانِ دُوبَارِه رِفْتُون خُو دَ حُضُورِ خُداوند، رُوي بِنَد رِه بَسْم دَ رُوي خُو كَش مُوكِد.

قانونِ روزِ آرامِ تاكيدِ موشه

۳۵ ^۱ مُوسَىٰ تَمَام جَمَاعَتِ بَنِي اِسْرَائِيْل رِه جَم كَدِه، دَزُو كُفَت: ”اِيْنِي تَوْرِه هَاي اَسْتِه كِه خُداوند اَمْر كَدِه تَا شُمُو اُونَا رِه اِجْرَا كُنِيْد:

^۲ شَش رُوز مِيْتِنِيْد كَار كُنِيْد و رُوزِ هَفْتَم بِلِدِه شُمُو يِگ رُوزِ مُقَدَّس بَشِه، يِگ رُوز، كَامِلًا بِلِدِه اَرَام و دَمْرَسِي كَدُو و تَقْدِيْم دَ خُداوند. هَر كَسِي كِه دَزُو رُوز كَار كُنِه، بَايِد كُشْتِه شُنِه. ^۳ دَ رُوزِ اَرَام دَ تَمَام خَانِه هَاي شُمُو آتِش نَبَايِد رُوشُو شُنِه.“

هديه ها بِلِدِه جايگاهِ مُقَدَّس

^۴ مُوسَىٰ دَ تَمَام جَمَاعَتِ بَنِي اِسْرَائِيْل كُفَت: ”اِيْنِي تَوْرِه اَسْتِه كِه خُداوند دَزْ مِه اَمْر كَدِه: ^۵ اَز بِيْن قَوْم خُو هَدِيَه بِلِدِه خُداوند بِيْغِيْر. كَسَاي كِه اَز تِي دِل و دَ رِضَايَتِ خُو هَدِيَه بَدِيَه، مِيْتَنِه كِه اَزِي چِيْزَا بِيْرِه: طِلَّا، نُقْرِه و بَرُونز؛ ^۶ چُوغِ لَاجُورْدِي، اَرْغَوَانِي و سُرْخ رَنگ و كَتَانِ نَرَم و مُوي بُز؛ ^۷ پُوسْتِ سُرْخ شُدِه قُوج و پُوسْتِ نَرَم-و-قِيْمَتِي، چِيُو

درختِ آکاسی،^۸ روغونِ زَبْتُونِ بَلَدِه چِراغا، مَوادِ خوشبُوی بَلَدِه روغونِ مَسَح و بَلَدِه بُخورِ خوشبُوی،^۹ سنگایِ عقیق و دیگه سنگایِ قِیمتی بَلَدِه ایفود و سِینه بِنَدِ پیشوایِ بزرگ.

أسبابِ لازمِ بَلَدِه جایگاهِ مُقَدَّس

۱۰ تمامِ آدمایِ لایق و دانادِل از بَینِ شُمو بیبه و هر چیزِی ره که خُداوند امر کده جور کُنه: ۱۱ جایگاهِ مُقَدَّس ره دَ شُمولِ خِیمه شی و پوش شی، چنگک ها و چپو های چارتراش شی، پُشتِ بِنَدَا، سَتُون ها و پایه های شی؛ ۱۲ صندوقِ شهادت و دِستکِ چپو های شی، جای کِفاره یعنی سرپوشِ صندوق و پرده که مُقَدَّس تَرِین جای ره پُوث مونه؛ ۱۳ میز و دِستکِ چپو ها و پِگِ ظرفای شی و نانِ حُضُورِ خُداوند؛ ۱۴ چِراغدان بَلَدِه روشنی دَ شُمولِ چِراغا و روغو و دیگه أسباب شی؛ ۱۵ قُربانگاهِ بُخورِ خوشبُوی و دِستکِ چپو های اَزُو، روغونِ مَسَح و بُخورِ خوشبُوی؛ پرده درگه جایگاه؛ ۱۶ قُربانگاهِ قُربانی سوختنی و اُجاقِ برونزی اَزُو، دِستکِ چپوها و تمامِ أسباب شی؛ حوض و پایه شی، ۱۷ پرده های چاردیوالی حولی، سَتُون ها و پایه های ازوا و پرده درگه حولی؛ ۱۸ میخ های جایگاه و میخ های چاردیوالی و ریسپونای ازوا؛ ۱۹ کالا های بافته شُده که بَلَدِه خِدمت کدو دَ جایگاهِ مُقَدَّس پوشیده موشه، یعنی کالا های مُقَدَّسِ هارُون پیشوا و کالا های باچه های شی که اونا بَلَدِه خِدمتِ پیشوایی موبوشه.

هدیه های مردم و کارایِ اُستاد ها

۲۰ بعد ازو تمامِ جماعتِ بنیِ اسرائیل از حُضُورِ مُوسی رفت. ۲۱ هر کس که دَ دِل شی شور-و-شوق پیدا شد و روح و روان شی او ره حَرکت دَد، او آمده بَلَدِه خُداوند هدیه اُورد و امو هدیه ها بَلَدِه جور کدونِ خِیمه مُلاقات و أسباب شی و امچنان بَلَدِه کالا های مُقَدَّسِ اِستِعمال شد. ۲۲ پس خاتونو و مردکو آمده از تی دِل خُو دَ رِضایتِ خُو حلقه

های بینی، گوشواره ها، انگشتری ها، گردو بندها و دیگه چیزای طلائی خورِه آورد و دَ عنوانِ هدیه دَ خُداوند تقدیم کد. ۲۳ و هر کسی که صاحبِ رَختِ لاجوردی، اَرغوانی و سُرخِ رَنگ و کتان و موی بُز و پوستِ سُرخِ شُدِه قُوج و پوستِ نَرم-و-قِیمَتی بُود، اونا ره آورد. ۲۴ و ام تمام کسای که هدیه نُقره و برونز آورد، اُو ره دَ خُداوند تقدیم کد. و دَ پیشِ هر کس که چپوِ اَکاسی پیدا شُد، اُو ره بَلدِه خِدمت دَ خِیمه آورد. ۲۵ پَگِ خاتونوی لایق و دانادلِ قدِ دِستایِ خُو پاشمِ میریشت و چُوغِ ریشته شُدِه لاجوردی، اَرغوانی و سُرخِ رَنگ و کتانِ نَرم میورد. ۲۶ امچنانِ پَگِ خاتونوی که شوق و لیاقتِ دَشت، موی بُزِ میریشت. ۲۷ رهبرایِ قَومِ سنگایِ عقیق و دیگه سنگایِ قِیمَتی ره بَلدِه ایفود و سینه بند آورد. ۲۸ اونا مَوادِ خوشبوی و روغونِ زَبُونِ بَلدِه روشنی و بَلدِه روغونِ مَسَح و بُخورِ خوشبوی ام آورد. ۲۹ خُلاصه، پَگِ مردکو و خاتونوی قَومِ اِسرائیل که دِلِ ازوا اونا ره تشویق کد، بَلدِه تمامِ کارای که خُداوند دَ موسیٰ اَمَر کُدد، اونا دَ رضایت و خوشی دِلِ خُو بَلدِه خُداوند هدیه ها آورد.

اُستاد ها بَلدِه کارِ جایگاهِ مُقَدَّس

۳۰ پس موسیٰ دَ بَنیِ اِسرائیل کُفت: ”اینه، خُداوند بَصَلتِیلِ باچه اُوری نویسه خُور ره که از طایفه یهُودا آسته، اِنِتخاب کده دَ نامِ کُوی کد ۳۱ و اُو ره از روحِ اِلهی پُر کده دَزُو حِکمت و عقل و دانایی و مهارتِ بَلدِه هر کارِ هُنری دَد، ۳۲ تا که دَ طَلاسازی، نُقره سازی و دَ کارایِ برونزِ قَابِل و ماهرِ بَشه. ۳۳ اُو امچنان دَ کارِ سنگِ تَراشی، جَواهرِ سازی، نَجاری و حَجاری و دَ رَقمِ رَقمِ کارایِ هُنری اُستایه. ۳۴ خُداوند دَزُو و دَ اهلویابِ باچه اَحیاسامک از طایفه دان، اِستعدادِ تَعَلیمِ دَدونِ هُنر ره دَ دِیگرو ام بَخشید. ۳۵ خُداوند دِلِ ازوا ره پُر از حِکمت کده تا اونا دَ هر رَقمِ کارا مهارتِ دَشته بَشه، یعنی دَ تَقاشی، دِستِ دوزی و گُلدوزیِ قدِ چُوغِ هایِ لاجوردی، اَرغوانی و سُرخِ رَنگ و دَ بافتونِ کتانِ نَرم و مِیده بافت؛ و ام تا تواناییِ جورِ کدونِ هر چیز ره دَشته بَشه.

۱ بَصَلْتِیل و اَهلِیاب و پَگِ اُستادِ های که خُداوند دَزوا بَلدِه جور کدون جایگاهِ مُقَدَّسِ اِسْتِعْداد و قابِلِیْتِ دَدِه، خِدمتِ کنه و تمامِ کارا ره دَ مُطابِقِ اَمْرِ خُداوندِ اِنجامِ بَدِیه.

شُروعِ کارِ جایگاهِ مُقَدَّسِ

۲ پسِ مُوسِیِ بَصَلْتِیل و اَهلِیاب و دِیگِه اَدَمایِ قابِلِ ره کُوی کد، یعنی کسای ره که خُداوند بَلدِه ازوا مِهارت و دانایی دَدِه بُود و دَ دِلِ شی شور-و-شوقِ پیدَا شُدُد که نزدیکِ اَمَدِه کار ره اِنجامِ بَدِیه. ۳ اونا تمامِ هدیه‌های ره که بَنیِ اِسرائیلِ بَلدِه خِدمت و جور کدونِ جایگاهِ مُقَدَّسِ اُورده بُود، از دِستِ مُوسِیِ گِرِفْت و مَرْدُمِ هِر صَباح دَ رضایَتِ خود خُو هدیه‌هایِ دِیگِه دَ پِیشِ اَزو اُورده رَیی بُود. ۴ پسِ تمامِ اُستادِ های که مَشغُولِ کارِ جایگاهِ مُقَدَّسِ بُود، از سِرِ کارایِ خُو دَ دِیرِ مُوسِیِ اَمَد ۵ و دَزو گُفْت: ”مَرْدُمِ بَلدِه اِنجامِ دَدونِ کاری که خُداوند اَمَر کده، از ضُرورَتِ کده کَلو مَوادِ مِیره.“ ۶ اوخته مُوسِیِ حُکمِ دَد و اِی حُکمِ دَ تمامِ خِیمه‌گاهِ اِعلانِ شُد که مُوگُفْت: ”مَرْدکو و خاتونو بَلدِه هدیه‌هایِ جایگاهِ مُقَدَّسِ دِیگِه هِیچ کار نَکنه.“ پسِ قَومِ از اُوردونِ هدیه‌ها قَوی شُد، ۷ چَراکه هدیه‌هایِ مَوْجُودِ بَلدِه جور کدونِ جایگاهِ کِفایَتِ مُوکید و از حَدِّ ام کَلو بُود.

تَرْتِیبِ کار

۸ تمامِ اَدَمایِ ماهر و دانا که دَ کارِ مَشغُولِ بُود، بَلدِه جایگاهِ دَه دانه پَرده کتانِ نَرم و مِیده بافتِ ره قد چُوغِ هایِ لاجورِدی، اَرغوانی و سُرخِ رَنگِ جور کد و دَ رُویِ پَگِ شی عکسِ کِرُوبیِ ها دَ وَسِیلِه دِست‌دوزِ لایقِ گلدوزیِ شُد. ۹ دِرَازیِ هِر پَرده پِیست و هشتِ توغی و بَر شی چار توغی بُود و تمامِ پَرده‌ها یگِ اندازه بُود. ۱۰ اونا پَنجِ پَرده ره قدِ یگدِیگِه شی کوک کده یگِ پَرچه جور کد و پَنجِ پَرده دِیگِه ره ام قدِ یگدِیگِه شی کوک کده یگِ پَرچه دِیگِه. ۱۱ دَ لِبِ پَردهِ آخِرِ پَنجِ پَردهِ اَوَّلِ اونا بَتُونیِ ها از تارِ لاجورِدی

رَنگِ دوخت و دَ پَنجِ پَردهِ دَوَمِ امِ امیِ رَقَمِ کَد. ۱۲ بعدِ اَزُو اَوَنا پَنجَاهِ دَانِه بَتُونیِ دَ لَبِ یِگِ تَخْتِه و پَنجَاهِ دَانِه بَتُونیِ دَ لَبِ دِیگِه تَخْتِه جُورِ کَد، پَنجَاهِ پَنجَاهِ بَتُونیِ کِه رُویِ دَ رُویِ یِگِدِیگِه بُوَد. ۱۳ اَوَنا اَمِچَنانِ پَنجَاهِ چَنگِکِ طَلاییِ تِیَارِ کَد و دَ وَسِیلَه اَزُوا پَنجِ پَردهِ اَوَلِ رِه قَد پَنجِ پَردهِ دَوَمِ وَصَلِ کَد و پَردهِ هَایِ جَایگَاهِ مِثَلِ یِگِ پَرچِه جُورِ شُد.

۱۴ بعدِ اَزُو اَوَنا چَنَدِ پَردهِ اَزِ مَویِ بُرِ بَافَتِ تا یِگِ خَیمِه دَ بَلَهِ جَایگَاهِ مُقَدَّسِ بَشَه.

جُمْلَه پَردهِ هَا یَازَدَه بُوَد. ۱۵ دِرَازِیِ هَرِ پَردهِ سِیِ تَوَعیِ و بَرِ شِیِ چَارِ تَوَعیِ بُوَد؛ اَمُو یَازَدَه پَردهِ یِگِ اَندَازَه بُوَد. ۱۶ اَوَنا پَنجِ پَردهِ رِه دَ یِگِدِیگِه شِیِ کُوکِ کَدَه یِگِ پَرچِه جُورِ کَد و شَشِ پَردهِ دِیگِه رِه اَمِ یِگِ پَرچِه دِیگِه. ۱۷ بعدِ اَزُو اَوَنا پَنجَاهِ بَتُونیِ دَ لَبِ پَردهِ آخِرِ یِگِ پَرچِه و پَنجَاهِ بَتُونیِ دَ لَبِ پَردهِ آخِرِ پَرچِه دِیگِه جُورِ کَد. ۱۸ اَوَنا بَلَدَه یِگِجَایِ کَدونِ خَیمِه پَنجَاهِ چَنگِکِ بَرُونزِیِ اَمِ جُورِ کَد تا کِه خَیمِه یِگِ پَرچِه بَشَه. ۱۹ بعدِ اَزُو اَوَنا بَلَدَه خَیمِه اَزِ پُوسَتِ سُرَخِ شُدَه قُوجِ یِگِ پُوشِ جُورِ کَد و دَ بَلَهِ اَزُو یِگِ پُوشِ دِیگِه اَزِ پُوسَتِ نَرَم-و-قِیمَتیِ.

۲۰ بعدِ اَزُو اَوَنا چِیوِ هَایِ چَارْتَرِاشِ رِه اَزِ دِرَخْتِ اَکَاسِیِ بَلَدَه دِیوَالِیِ جَایگَاهِ جُورِ کَد و اَوَنا رِه شِیخِکیِ اِیستَه کَد. ۲۱ دِرَازِیِ هَرِ چِیوِ چَارْتَرِاشِ دَه تَوَعیِ و بَرِ شِیِ یِگِ و نِیمِ تَوَعیِ بُوَد. ۲۲ هَرِ چِیوِ چَارْتَرِاشِ دُو دَانِه زَبُونِکِ دَشْتِ کِه دَ چِیوِ چَارْتَرِاشِ پَالُویِ حُوجُفَتِ مَوشُد. و اَوَنا تَمَامِ چِیوِ هَایِ چَارْتَرِاشِ جَایگَاهِ رِه دَ اَمزِیِ طَرِیقه تِیَارِ کَد.

۲۳ اَوَنا اَمزُوِ چِیوِ هَایِ چَارْتَرِاشِ بَیستِ دَانِه شِیِ رِه بَلَدَه طَرَفِ جَنُوبِ جَایگَاهِ جُورِ کَد ۲۴ و بَلَدَه تِینِه حِصَّه اَمزُوِ بَیستِ چِیوِ چَارْتَرِاشِ چَلِ پَایَه نُقَرَهیِیِ اَمِ تِیَارِ کَد؛ دَ زَبِرِ هَرِ چِیوِ چَارْتَرِاشِ دُو پَایَه بَلَدَه اَمزُوِ دُو زَبُونِکِ بُوَد و دُو پَایَه دَ زَبِرِ چِیوِ چَارْتَرِاشِ پَالُویِ شِیِ بَلَدَه دُو زَبُونِکِ اَزُو. ۲۵ بَلَدَه طَرَفِ دَوَمِ جَایگَاهِ، یَعنِیِ طَرَفِ شَمَالِ شِیِ، اَوَنا بَیستِ چِیوِ چَارْتَرِاشِ جُورِ کَد ۲۶ قَد چَلِ پَایَه نُقَرَهیِیِ، یَعنِیِ دُو پَایَه دَ زَبِرِ یِگِ چِیوِ چَارْتَرِاشِ و دُو پَایَه دَ زَبِرِ چِیوِ چَارْتَرِاشِیِ کِه دَ پَالُویِ شِیِ بُوَد. ۲۷ بَلَدَه پُشْتِ جَایگَاهِ، طَرَفِ غَرَبِ اَوَنا شَشِ چِیوِ چَارْتَرِاشِ جُورِ کَد. ۲۸ اَوَنا اَمِچَنانِ دُو چِیوِ چَارْتَرِاشِ بَلَدَه هَرِ کُنَجِ پَسَنَه حِصَّه

جایگاه جور کد. ۲۹ امی دُو چپوِ چارتراشِ کُنَج از زیر تا باله دَ یِگدِیگه خُو چسپیده بُود و دَ مَنه یِگ حلقه سخت شُدُد. دُو چپوِ کُنَج دِیگه ام دَ امزی رقم جور شُدُد. ۳۰ پس دَ اُو طرف هشت چپوِ چارتراش قد شونزده پایه نُقرهیی بُود: دُو پایه دَ تی هر چپوِ چارتراش. ۳۱ علاوه ازی اونا پُشتبند ها ره از چپوِ دِرختِ آکاسی تیار کد، یعنی پَنج پُشتبند بلده چپوِ های چارتراشِ یِگ طرفِ جایگاه، ۳۲ و پَنج پُشتبند بلده چپوِ های چارتراشِ دِیگه طرفِ جایگاه و پَنج پُشتبند بلده چپوِ های چارتراش که طرفِ غَرَب دَ پَسنه حِصّه جایگاه یه. ۳۳ پُشتبندی که دَ غولِ چپوِ های چارتراش بُود، از سر تا آخِرِ دیوالِ حِیمه تیر شُدُد. ۳۴ بعد ازو اونا پَک چپوِ های چارتراش ره قد رُو کَشِ طَلائی پوشند و بلده محکم گرفتون پُشتبند ها اونا حلقه های طَلائی جور کد و پُشتبند ها ره ام قد رُو کَشِ طَلائی پوشند.

۳۵ اونا پرده داخلِ حِیمه ره از کتانِ نَرم و میده بافت قد چُوغ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رَنگ جور کد و عکسِ کِرُوبی ها ره دَ و سِیلِه دِستدوزِ لایق دَ رُو پرده گلدوزی کد. ۳۶ بعد ازو اونا چار ستون از چپوِ آکاسی بلده امزو پرده جور کد و اونا ره قد رُو کَشِ طَلائی پوشنده بلده شی چَنگک های طَلائی و چار پایه نُقرهیی تیار کد. ۳۷ اوخته یِگ پرده بلده دروازه حِیمه از چُوغ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رَنگ و از کتانِ نَرم و میده بافت دَ و سِیلِه یِگ گلدوزِ لایق جور کد. ۳۸ و بلده امزی پرده اونا پَنج ستون ره قد چَنگک های شی جور کد و سرِ ستون ها و تیرِ سرِ ستون ها ره قد رُو کَشِ طَلائی پوشند و پَنج پایه شی ره ام از برونز تیار کد.

جور کدونِ صندوق

۱ بعد ازو بَصَلتِیلِ صندوق ره از چپوِ آکاسی جور کد که درازی شی دُو و نیم توغی، بَر شی یِگ و نیم توغی و بلندی شی ام یِگ و نیم توغی بُود. ۳۷

۲ مَنه شی و برون شی ره قد رُو کَشِ طَلائی خالص پوشند و دَ گِرِد اِگِرِد شی یِگ چُفتی

طَلَّایی جور کد. ^۳ او چار حَلَقَه طَلَّایی تیار کده اونا ره د چار پایه صندوق سخت کد، یعنی دُو حلقه د یگ طرف شی و دُو حلقه د دیگه طرف شی. ^۴ بعد ازو دُو دِسْتک چپو دراز از دِرختِ آکاسی جور کد و اونا ره قد رُوی کَشِ طَلَّایی پوشند ^۵ و امو دِسْتک چپوها ره د مَنَه حلقه ها د دُو بَعْلِ صندوق تیر کد. اونا بلده بُردونِ صندوق بُود. ^۶ او «جای کِفاره»^۷ یعنی سرپوشِ صندوق ره از طَلَّای خالص جور کد که درازی شی دُو و نیم توغی و بر شی یگ و نیم توغی بُود. ^۷ اوخته او دُو مُجَسِمَه کِرُوبی ره ^۸ د هر دُو سر جای کِفاره از طَلَّای چکش کاری شده جور کد. ^۸ یگ کِرُوبی د یگ سر جای کِفاره و دیگه شی د دیگه سر جای کِفاره بُود. هر دُو شی ره قد جای کِفاره از یگ پرچه طَلَّای جور کد. ^۹ بال های کِرُوبیا د بله جای کِفاره واز شده د بله ازو سایه کدد. رُوی های ازوا طرف یگدیگه و نظر های شی طرف جای کِفاره بُود.

جور کدونِ میزِ نانِ مُتَقَدَّس

^{۱۰} او میز ره ام از چپو آکاسی جور کد که درازی شی دُو توغی، بر شی یگ توغی و بلندی شی یگ و نیم توغی بُود. ^{۱۱} او میز ره قد طَلَّای خالص پوشند و د گِرداگِرد شی یگ چُفتی طَلَّایی جور کد. ^{۱۲} و یگ لَبکی د اندازه چار ناخو د گِرد شی جور کده امو لَبکی طَلَّایی ره باله تر از چُفتی د گِرداگِردِ میز گرفت. ^{۱۳} او چار حلقه طَلَّایی بلده میز ریختند و حلقه ها ره د چار شنگِ میز، یعنی د پایه های شی سخت کد. ^{۱۴} حلقه ها نزدیک لَبکی بُود و مثل خانه بلده دِسْتک چپو های دراز د وخت بُردونِ میز استعمال موشد. ^{۱۵} او دِسْتک چپو های دراز ره بلده بُردونِ میز از دِرختِ آکاسی جور کد و اونا ره قد رُوی کَشِ طَلَّایی پوشند. ^{۱۶} او امچنان ظرفای ره که د بله میز ایشته موشد از طَلَّای

^a ۳۷:۶ د بله جای کِفاره پیشوای بزرگ بلده گناه‌های بنی اسرائیل کِفاره موكد. ^b ۳۷:۷ "مُجَسِمَه

کِرُوبی" یعنی یگ جاندارِ خاص که همیشه د خِدْمَتِ خُدا بُود.

خالص جور کد، یعنی قاب ها و کاسه ها، و جام ها و پیله های ره که بلده ریختندون هدیه های وُچی کدنی استعمال موشُد.

جور کدونِ چراغدان

۱۷ او چراغدان ره از طَلائی خالص و چکش کاری شده، جور کد. امو چراغدان، پایه و شاخه های شی، قد کاسه های گُل، پُندُوق ها و بلگای گُل پگ شی از یگ پرچه بود. ۱۸ از دُو بغلِ چراغدان شَش شاخه بُر شُدُد: سه شاخه از یگ طرف شی و سه شاخه از دیگه طرف شی. ۱۹ سه کاسه گُل بادامی قد پُندُوق و بلگِ گُل دَ شاخه طرفِ راست و سه کاسه گُل بادامی قد پُندُوق و بلگِ گُل دَ شاخه طرفِ چپ بود. امو شَش شاخه که از چراغدان بُر شُدُد عینِ چیز بود. ۲۰ و دَ خودِ پایه چراغدان چار کاسه گُل بادامی قد پُندُوق ها و بلگای گُل شکل دده شُدُد. ۲۱ یگ پُندُوق دَ زیر دُو شاخه اول که از دُو بغلِ چراغدان بُر شُدُد، یگ پُندُوق دَ زیر دُو شاخه دوّم و یگ پُندُوق دَ زیر دُو شاخه سوّم، یعنی دَ زیر هر شَش شاخه که از چراغدان بُر شُدُد پُندُوق بود. ۲۲ شاخه ها و پُندُوق ها پگ شی از یگ پرچه طَلائی خالص و چکش کاری شده بود. ۲۳ بعد از و هفت چراغ قد چراغ گُلگَرک ها و پطنوس های شی از طَلائی خالص جور کد. ۲۴ او چراغدان و تمام اسباب شی ره از یگ وَزنه^۳ طَلائی خالص جور کد.

جور کدونِ قُربانگاهِ بُخورِ خوشبوی

۲۵ بعد از و قُربانگاهِ بُخور ره از چیوِ آکاسی دَ شکلِ چار کُنج جور کد که یگ توغی درازی، یگ توغی بر و دُو توغی بلندی دشت و شاخای شی قد خود شی از یگ چیو بود. ۲۶ سر، چارطرف و شاخای شی ره قد طَلائی خالص پوشند و دَ گرداگرد شی یگ چُفتی طَلائی جور کد. ۲۷ و دَ دُو طرفِ قُربانگاه دَ زیر چُفتی طَلائی، دَ هر دُو گوشه

^۳ ۲۴: ۳۷ یگ «وَزنه» تقریباً سی و چار کیلوگرام آسته.

شی دُو حلقه طَلایی تیار کد که اونا جای بلده دِستک چپو های دراز بُود و قد دِستک چپو ها که قد دِستک چپو ها قُربانگاه بُرده مُوشُد. ^{۲۸} امو دِستک چپو های دراز ره از درختِ آکاسی تیار کد و اونا ره قد رُو کَش طَلایی پوشند. ^{۲۹} بعد ازُو روغونِ مُقدَّسِ مَسح و بُخورِ خالصِ خوشبوی ره دَ و سبیلِه یگ عَطرساز جور کد.

جور کدونِ قُربانگاه بلده قُربانی های سوختنی

۳۸ ^۱ اُو قُربانگاهِ قُربانی سوختنی ره از چپوِ آکاسی دَ شکلِ چار کُنچ جور کد که پَنج توغیِ درازی شی، پَنج توغیِ بر شی و سه توغیِ بلندی شی بُود. ^۲ اُو دَ چار کُنچ ازُو چار شاخ تیار کد که قُربانگاه و شاخای شی از یگ چپو جور شُدُد و تمامِ قُربانگاه ره قد رُو کَشِ برونزی پوشند. ^۳ بعد ازُو تمامِ اسبابِ قُربانگاه، یعنی سَطل ها، خاک آنداز ها، کاسه ها، چَنگک ها و آتشدان ها ره از برونز جور کد. ^۴ و بلده قُربانگاه یگ اُجاجِ برونزی ام تیار کد که تاهتر از لبِ قُربانگاه تا نیمِ بلندی شی جای-د-جای شُد. ^۵ اُو چار حلقه برونزی ریختند که دَ چار کُنچِ اُجاجِ سخت شُد. اونا مثلِ خانه بلده دِستک چپو های دراز بُود. ^۶ اُو دِستک چپوها ره از درختِ آکاسی جور کد و اونا ره قد رُو کَشِ برونز پوشند ^۷ و امو دِستک چپوها ره دَ مینه حلقه های دُو بغلِ قُربانگاه تیر کد تاکه قد ازوا بُرده و اُورده شنه. خُلاصه، اُو قُربانگاه ره قد تخته ها جور کد و مینه شی خالی بُود.

^۸ بعد ازُو حوض و پایه ها شی ره از برونز جور کد و امو برونز ره از آینه‌های برونزی ^a خاتونوی که دَ دانِ درگه خیمه مِلاقاتِ خدمت مُوکد، گِرِفت.

^a ۳۸:۸ «آینه‌های برونزی» دَ اُو زمان، خاتونو از آینه‌های برونزی استفاده مُوکد، که رُو امزو آینه ها بکلی صاف بُود و جلجل مُوکد.

جور کدونِ حولی جایگاهِ مُقَدَّس

۹ بعد از و چاردیوالی حولی ره جور کد:

طرفِ جنوبِ حولی پرده ها از کتانِ نرم و میده بافت که صد توغی درازی دشت، گرفته شد. ۱۰ امو پرده ها بیست ستون دشت و بیست پایه برونزی، و چنگک ها و پشت‌بند های ستون ها نقره‌بی بود.

۱۱ و طرفِ شمال شی پرده ها د درازی صد توغی بود که بیست ستون قد بیست پایه برونزی دشت و چنگک های ستون‌ها قد پشت‌بند های شی از نقره بود.

۱۲ و طرفِ غرب شی پرده های پنجاه توغی بود که ده ستون قد ده پایه دشت و چنگک های ستون‌ها قد پشت‌بند های شی نقره‌بی بود.

۱۳ و طرفِ شرق شی یعنی طرفِ آفتو برشد پنجاه توغی بود.

۱۴ پرده های یگ طرفِ درگه پوزده توغی بود که سه ستون و سه پایه دشت. ۱۵ و پرده های دیگه طرفِ درگه حولی ام پوزده توغی بود که سه ستون و سه پایه دشت. یعنی پرده های ای طرف و او طرف شی یگ رقم بود.

۱۶ تمام پرده های چاردیوالی حولی از کتانِ نرم و میده بافت جور شد. ۱۷ پایه های ستون‌ها از برونز بود، مگم چنگک ها و پشت‌بند های ستون‌ها از نقره، و سر ستون‌ها قد نقره پوشنده شد. تمام ستون های چاردیوالی حولی قد پشت‌بند های نقره‌بی دیگ‌دیگه وصل شد.

۱۸ پرده دروازه چاردیوالی از کتانِ نرم و میده بافت قد چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سرخ رنگ د وسیله یگ گلدوز لایق جور شد. درازی شی بیست توغی و بلندی شی رقم پرده های چاردیوالی پنج توغی بود ۱۹ که چار ستون دشت و چار پایه برونزی، و چنگکا و تیرای پشت‌بند شی از نقره بود و سر ستونا قد نقره پوشنده شد. ۲۰ تمام میخ های جایگاه و چاردیوالی حولی از برونز بود.

مَوَادِ وَ حِسَابِ جَوْرِ كَدُونِ جَايْگَاهِ مُقَدَّسِ

۲۱ اینی حسابِ مَوَادِ جَايْگَاهِ، یعنی جَايْگَاهِ صَدُوقِ شَهَادَتِ[‡] آسته که دَ امرِ مُوسَى ثَبِتِ شُد و لاوِیا خِدْمَتِ کده دَ تَى نَظَرِ اِیْتَامارِ بَاچِه هَارُونِ پِیشوا امی کار ره انجام دَد. ۲۲ بَصَلْئیلِ بَاچِه اُوری و نوسِه حُورِ از قَبیلِه یَهُودا، پِگِ چِیزایِ ره که خُداوند دَ مُوسَى امرِ کُود، جورِ کد. ۲۳ دِستِیارِ اَزُو اَهولِیابِ بَاچِه اَخِیْسَامَکِ از قَبیلِه دانِ بُود. اُو دَ کارایِ نَقاشی، طراحِی و گُلدوزیِ قَدِ چُورِغِ اَرغوانی و سُرخِ رَنگِ دَ بِلِه کَتانِ نَرَمِ و مِیدِه بافتِ قَابِلِ و ماہِرِ بُود.

۲۴ تمامِ طَلایِ که بِلدِه پِگِ کارایِ جورِ کَدونِ جَايْگَاهِ مُقَدَّسِ مَصْرَفِ شُد و طَلایِ هَدِیِه مَرْدُمِ بُود، بَیست و نُه و زَنه و هفتِ صَد و سِی مِثقالِ^ا دَ مُطابِقِ مِثقالِ جَايْگَاهِ مُقَدَّسِ وَزَنِ دَشت. ۲۵ و نُقرِه که از دَرکِ سَرشُماریِ جَماعتِ جَمِ شُدُد، صَد و زَنه و یِگِ هزار و هفتِ صَد و هفتاد و پَنجِ مِثقالِ^ب دَ مُطابِقِ مِثقالِ جَايْگَاهِ مُقَدَّسِ وَزَنِ دَشت. ۲۶ از هر مَرْدِ که عُمَرِ شِیِ بَیست یا باله تر از بَیست سالِ بُود و دَ سَرشُماریِ حِسَابِ شُد، فی نَفَرِ یِگِ بَیقع، یعنی نِیمِ مِثقالِ نُقرِه دَ مُطابِقِ مِثقالِ جَايْگَاهِ مُقَدَّسِ جَمِ اُوری شُد. و تَعَدادِ اَزوا شَشِ صَد و سِیه هزار و پَنجِ صَد و پَنجاهِ نَفَرِ بُود. ۲۷ بِلدِه رِیختونِ پایِه هایِ حَیمِه مُقَدَّسِ و پایِه هایِ سُنُونایِ پَردهِ داخِلِ اَزُو صَد و زَنه نُقرِه^ج مَصْرَفِ شُد. صَد پایِه از صَد و زَنه، یعنی یِگِ و زَنه^د بِلدِه هر کُدَمِ اَزوا. ۲۸ و از یِگِ هزار و هفتِ صَد و هفتاد و پَنجِ مِثقالِ نُقرِه^ه چَنگِکِ هایِ سُنُونِها، پُشتِ بَندا و رُویِ کَشِ بِلِه سِرِ سُنُونِها جورِ شُد. ۲۹ بَرُونزِ هَدِیِه شُدِه هفتاد و زَنه و دُو هزار و چارِ صَد مِثقالِ بُود. ۳۰ قَدِ امْرُؤِ مَوَادِ بَرُونزِ اُونَا

^ا ۳۸:۲۴ یعنی تقریباً نُه صَد و نُود و نُه کیلوگرام. ^ب ۳۸:۲۵ یعنی تقریباً سِیه هزار و چارِ صَد و بَیست کیلوگرام. ^ج ۳۸:۲۷ یعنی تقریباً سِیه هزار و چارِ صَد کیلوگرام. ^د ۳۸:۲۷ یعنی تقریباً سِی و چارِ کیلوگرام بُود. ^ه ۳۸:۲۸ یعنی تقریباً سِی کیلوگرام بُود.

‡ ۳۸:۲۱-۲۲. خُرُوجِ

پایه‌های دروازه خیمه ملاقات، قربانگاه برونزی، اجاق برونزی و تمام سامان قربانگاه ره جور کد. ^{۳۱} امچنان پایه‌های چاردیوالی حولی و پایه‌های درگه حولی و پگ میخ‌های خیمه و تمام میخ‌های گردوبر حولی ره امزو مواد برونز تیار کد.

جور کدون کالای پیشوایو

۳۹ از چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ، اونا کالاهای بافتگی بلده خدمتگاری جایگاه مُقدّس جور کد. اونا امچنان کالای مُقدّس ره بلده هارون تیار کد، امو رقمیکه خُداوند دَ موسیٰ امر کُدد. ^۲ ایفودِ پیشوا از طَلا و از چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و از کتانِ نَرم و میده بافت جور شُد. ^۳ اونا وَرَق های طَلا ره چکش زده بَرِیک کد و دَ شکلِ تارای نازُک بُرید تاکه دَ وسیله یگ دِست‌دوزِ لایق دَ بین چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ دَ بله کتانِ نَرم کار شُنه. ^۴ اونا بلده ایفودِ دُو سرشانه‌یی جور کد که دَ دُو شِنگِ ایفودِ بَند موشُد. ^۵ و بَند ایفود که دَ بله شی بسته موشُد، قد خود ایفود از یگ رَخت و یگ جنس بُود یعنی از تارِ طَلابی و از چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و از کتانِ نَرم و میده بافت جور شُد، فقط امو رقمیکه خُداوند دَ موسیٰ امر کُدد.

^۶ و اونا دُو سنگِ عقیقِ آسمانی ره دَ قَابَک های طَلابی سخت کد و نام های باچه های اسرائیل ^۷ ره دَ رُوی ازوا نقش کد، امو رقم که یگ مَهر نَقش موشه. ^۷ بعد ازُو اونا ره دَ بله دُو سرشانه‌یی ایفودِ نَصب کد تاکه سنگ های یادگاری بلده بنی اسرائیل بشه، امو رقمیکه خُداوند دَ موسیٰ امر کُدد.

^۸ او سیننه-بَند ره مِثل ایفودِ وَری از تارِ طَلابی و چوغ های لاجوردی، ارغوانی و سُرخ رَنگ و از کتانِ نَرم و میده بافت دَ وسیله یگ دِست‌دوزِ لایق جور کد. ^۹ او دَ شکلی چارکُنچ بُود و اونا او ره دُو قت کد که دِرازی شی یگ قَریش و بَر شی ام یگ

^{۳۹:۶} یعنی نام های دوازده باچه های یعقوب.

قَرِيش و دُو ق ت بُود. ^{۱۰} اونا دَزُو چار قطار سنگ نَصَب كد: دَ قطارِ اوّل عَقِيْقِي جِگَرِي، ياقوتِ زرد و زَمُرْد؛ ^{۱۱} دَ قطارِ دوّم فيروزه، ياقوتِ نِيلي و اَلْماس؛ ^{۱۲} دَ قطارِ سوّم سنگِ يِماني، عَقِيْقِي آوي و لعلِ كَبُود؛ ^{۱۳} و دَ قطارِ چارُم زَرَجِدِ زرد، عَقِيْقِي آسماني و يَشَم. پگ شِي دَ قابَك هاي طِلايِي نَصَب شُدُد. ^{۱۴} تعدادِ سِنِگا دَ مُطابِقِ تعدادِ نام هاي باچه هاي اِسْرَائِيل^{۱۵} دوازده سنگ بُود و نامِ هر كُدَم ازوا دَ بِلَه يِگ سنگ نَقْش شُدُد، رَقْمِي كِه دَ مَهر نَقْش موشه و هر كُدَم ازوا قَد نام خُو از يِكِي امزُو دوازده طايِفِه اِسْرَائِيل نُمائِنْدِگِي موكِد. ^{۱۵} اونا دَ بِلَه سِيِنِه-بِنْد زنجيرايِ بافته شُدِه ره رَقْم رِيسپو آلي از طِلايِ خالِص جور كد. ^{۱۶} اونا دُو قابَكِ طِلايِي و دُو حَلَقِه طِلايِي جور كد. پس امُو دُو حلقه ره دَ دُو لِبِ سِيِنِه-بِنْد مَحْكَم كد. ^{۱۷} بعد ازُو امُو دُو زنجيرِ طِلايِي ره دَ دُو حَلَقِه كِه دَ دُو لِبِ سِيِنِه-بِنْد نَصَب شُدُد، بسته كد ^{۱۸} و دُو سِرِ دِيگِه امزُو دُو زنجير ره دَ دُو قابَكِ نَصَب كد، و امُو دُو قابَكِ ره دَ دُو شانه ايفود دَ پيشِ رُوِي مَحْكَم كد. ^{۱۹} بعد ازُو اونا دُو حَلَقِه طِلايِي دِيگِه جور كد و اونا ره دَ دُو گوشه سِيِنِه-بِنْد كِه دَ لِبِ طرفِ داخِلِ ايفود بُود، سخت كد. ^{۲۰} اونا بَسْم دُو حَلَقِه طِلايِي دِيگِه جور كد و اونا ره دَ تِيَنِه حِصّه سرشانهيي دَ پيشِ رُوِي ايفود، نَزديكِ دَرزِ شِي كَم ذَرِه باله تر از بِنْدِ ايفود سخت كد. ^{۲۱} بعد ازُو اونا حلقه هاي سِيِنِه-بِنْد ره قَد يِگ فِيتِه لاجوردِي رَنگ دَ حلقه هاي ايفود بسته كد تاكه دَ بِلَه بِنْدِ ايفود قرار دَشْتِه بَشِه و سِيِنِه-بِنْد از ايفود جدا نَشْنِه، امُو رَقْمِيكِه خُداوند دَ مَوْسِيْ اَمْر كُدُد.

^{۲۲} او امچنان پيرون ايفود ره مَكْمَل از چُوغِ لاجوردِي رَنگ دَ سِيِيلِه يِگ تانسته باف جور كد. ^{۲۳} بِلْدِه جايِ سرِ شِي، دَ غول، يِگ سُلَاخ تِيَار كد و گِرْداگِرْدِ جَاغِه شِي ره مِثْلِ زَرّه قِيغِ شُدِه جور كد تاكه پاره نَشْنِه. ^{۲۴} دَ قِيغِ دامونِ پيرو اونا قَد چُوغِ هاي لاجوردِي، آرغواني و سُرَخ رَنگ و از تارايِ كَتانِ نَرَم ثوپِكِ ها دَ شَكْلِ اَنار جور كد. ^{۲۵} اونا امچنان زَنگوله ها ره از طِلايِ خالِص جور كد و امُو زَنگوله ها ره دَ بِيِنِ ثوپِكِ

^a ۳۹:۱۴ يعني باچه هاي يعقوب.

های آنار دَ قِیغِ دَامونِ پیروِ اوزو کد؛ یعنی دَ گِرداگِردِ دَامونِ پیروِ دَ بَینِ هر دُو ثوپِکِ آنارِ یگِ زَنگولهِ اوزو کد: ^{۲۶} یگِ زَنگولهِ و یگِ ثوپِکِ آنار، یگِ زَنگولهِ و یگِ ثوپِکِ آنار، دَ گِرداگِردِ دَامونِ پیرونِ که بَلدِه خِدمتِ کدو پوشیده موشد اوزو بود، اُمو رَقِیمیکه خُداوند دَ مُوسیٰ اَمَر کُدد.

^{۲۷} اونا بَلدِه هارُون و باچه های شی پیرونا ره دَ وسیله یگِ تانسته باف از کتانِ نَرم، ^{۲۸} لُونگی ره از کتانِ نَرم، کوله های نُوربند ره از کتانِ نَرم و زیر پوشی ره از تیکه کتانِ نَرم و میده بافت جور کد. ^{۲۹} و کمر بسته ره از کتانِ نَرم و چوغ های لاجوردی، اَرغوانی و سُرخ رَنگ دَ وسیله یگِ گُلدوزِ لایق جور کد، اُمو رَقِیمیکه خُداوند دَ مُوسیٰ اَمَر کُدد.

^{۳۰} اَخِرکارِ اونا نشانِ نیم تاجِ مُدَّس ره از طِلّایِ خالصِ جور کد و اُمو رَقِیمیکه یگِ حاکاکِ اَنگشتی ها ره نقشِ مونه، اینی کلمه ها ره دَ رُوی شی حَک کد: «وقف شُدِه خُداوند.» ^{۳۱} و اونا اُمو نشان ره قد یگِ فِیتِه لاجوردی رَنگ دَ بِلِه لُونگی بسته کد، اُمو رَقِیمیکه خُداوند دَ مُوسیٰ اَمَر کُدد.

^{۳۲} پس پگِ کارای جایگاه یعنی خِیمِه مُلاقاتِ تَکْمیلِ شُد و بنیِ اِسرائیلِ پگِ چِیزا ره اُمو رَقم که خُداوند دَ مُوسیٰ اَمَر کُدد، دَ اَخِر رَسند. ^{۳۳} و اونا جایگاه ره پیشِ مُوسیٰ اُورد: خِیمِه و تمامِ اَسبابِ شی ره قد چَنگک ها، چِبو های چارتراش، پُشت بندا، سَتُون ها و پایه های شی؛ ^{۳۴} پوش های پوستِ سُرخ شُدِه فُوجِ قد پوش های پوستِ نَرم-و-قِیمتی و پردِه مُدَّس تَرینِ جای؛ ^{۳۵} صندُوقِ شَهادتِ ره قد دِستکِ چِبو های دِراز و جای کِفاره یعنی سرپوشِ صندُوق؛ ^{۳۶} میز و تمامِ ظرفای شی ره قد نانِ حُضُورِ خُداوند؛ ^{۳۷} چراغدانِ طِلّایِ خالصِ ره قد چراغای قطارِ چِپنده شُدِه و تمامِ اَسبابِ شی و روغو بَلدِه روشنی شی؛ ^{۳۸} قُربانگاهِ طِلّایی،^a روغونِ مَسح، بُوخُورِ خوشبُوی و پردِه درگِه خِیمِه ره؛ ^{۳۹} قُربانگاهِ برونزی ره قد اُجاتِ برونزی و دِستکِ چِبو های دِرازِ اَزو و دِیگِه اَسباب

^a ۳۸:۳۹ بَلدِه سوختندون بُوخُورِ خوشبُوی.

شی؛ حوض ره قد پایه شی؛^{۴۰} پرده های چاردیوالی حولی ره قد ستون ها و پایه های شی؛ پرده درگه حولی ره قد ریسپونا و میخ های شی و پگِ اسباب شی بلده خدمت کدو د جایگاه یعنی خیمه ملاقات؛^{۴۱} امچنان کالا های بافته شده ره بلده خدمت کدو د جایگاهِ مُقَدَّس، یعنی کالا های مُقَدَّس ره بلده هارون پیشوا و کالا ها ره بلده باچه های شی بخاطر خدمت پیشوایی.^{۴۲} امو رقیمیکه خداوند د موسیٰ امر کدد، بنی اسرائیل تمام کارا ره عملی کد^{۴۳} و موسیٰ تمام کارای انجام شده ره توخ کد و دید که اونا پگ شی ره د مطابقِ توره خداوند پوره کده. پس موسیٰ اونا ره برکت دد.

ایستلجی کدون جایگاهِ مُقَدَّس

۴۰
 ۱ بعد ازو خداوند د موسیٰ گفت: ۲ "د روزِ اوّلِ ماهِ اوّل، جایگاه یعنی خیمه ملاقات ره ایستلجی کو^۳ و صندوقِ شهادت ره د اونجی بیل و بعد ازو پرده مُقَدَّسترین جای ره پیش روی شی آوزو کو. ۴ میز ره د خیمه بیر و اسباب شی ره د بله ازو د ترتیبِ بچی و چراغدان ره ام داخل آورده چراغای شی ره برابر کو. ۵ قربانگاهِ طلائی ره بلده بخورِ خوشبوی روی د روی صندوقِ شهادت بیل و پرده درگه جایگاه ره آوزو کو. ۶ قربانگاهِ قربانی سوختنی ره پیش درگه جایگاه یعنی خیمه ملاقات جای-د-جای کو^۷ و حوض ره بین خیمه ملاقات و قربانگاه بیل و د منه ازو آو شیو کو. ۸ گرداگردِ حولی ره پرده بگیر و پرده درگه حولی ره ام د جای شی آوزو کو. ۹ روغونِ مَسَح ره بگیر و جایگاه ره قد تمام چیزای که د منه شی آسته و قد تمام اسباب شی مَسَح کده تقدیس کو و او پاک موشه. ۱۰ پس ازو قربانگاهِ قربانی سوختنی ره قد پگ اسباب شی مَسَح کده قربانگاه ره تقدیس کو و قربانگاه بیخی مُقَدَّس موشه. ۱۱ امچنان حوض و پایه شی ره مَسَح کده تقدیس کو. ۱۲ بعد ازو هارون و باچه های شی ره د دان خیمه ملاقات بیر و اونا ره قد آو غسل بدی^{۱۳} و هارون ره قد کالا های مُقَدَّس بپوشن و او ره مَسَح کده تقدیس کو تاکه او بحیثِ پیشوا مره خدمت کنه. ۱۴ اوخته باچه های

شی ره بیر و پیرونی ازوا ره دَزوا بپوشن. ^{۱۵} اونا ره ام مَسَح کُو، امو رقیمیکه آته ازوا ره مَسَح کدی، تاکه اونا ام بحیث پیشوایو مره خدمت کنه. مَسَح شُدونِ ازوا د مقام پیشوایی بلده دایم آسته و د تمام نسل های ازوا ادامه پیدا مونه. ^{۱۶} و موسی پگ چیزا ره امو رقم که خُداوند دَرشی امر کُدد، دقیق امو رقم انجام دد.

^{۱۷} پس د ماهِ اوّل سالِ دوّم،^a د روزِ اوّل ماه، جایگاه مَنظَم باله شد ^{۱۸} یعنی موسی جایگاه ره باله کد: اُو پایه‌های شی ره شند و چپو های چارتراش شی ره محکم کد، پُشت‌بند های ازوا ره بند و ستونای شی ره ایستلجی کد. ^{۱۹} بعد ازو خیمه ره بله جایگاه اوار کد و پوشِ خیمه ره د سرِ ازو کش کد، امو رقیمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۲۰} اُو امو دُو لُوحِ شهادت ره د مَنه صندوق ایشت و دِستک‌چپو های دراز ره د حلقه های صندوق جای-د-جای کد و جای کِفاره یعنی سر پوشِ صندوق ره بله شی ایشت. ^{۲۱} بعد ازو صندوقِ شهادت ره داخلِ جایگاه اُورد و پرده مُقَدَسَتَرین جای ره اوزو کد د پیشِ رُوی شی کش کد، امو رقیمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۲۲} اُو امچنان میز ره د خیمه مُلاقات اُورده طرفِ شمالِ خیمه بُرو از پرده که د پیشِ رُوی صندوق بُود، جای-د-جای کد ^{۲۳} و نانِ مُقَدَس^b ره د بله شی د حُضُورِ خُداوند ایشت، امو رقیمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۲۴} اُو چراغدان ره داخلِ خیمه مُلاقات رُوی د رُوی میز طرفِ جُوبِ جایگاه ایشت ^{۲۵} و چراغای شی ره د حُضُورِ خُداوند روشو کد، امو رقیمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۲۶} اُو قُربانگاهِ طَلّایی ره ام د خیمه مُلاقات پیشِ رُوی پرده ایشت ^{۲۷} و د بله شی بُخور خوشبُوی ره سوختنده دُود کد، امو رقیمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۲۸} بعد ازو پرده درگه جایگاه ره اوزو کد ^{۲۹} و قُربانگاهِ قُربانی سوختنی ره پیشِ درگه جایگاه، یعنی خیمه مُلاقات ایشت و د بله شی قُربانی سوختنی و هدیه غلّه-و-دانه ره تقدیم کد، امو رقیمیکه خُداوند د موسی امر کُدد. ^{۳۰} بعد ازو حوض

^a ۴۰:۱۷ بعد از بُر شُدونِ بنی اسرائیل از سر زمینِ مصر ^b ۴۰:۲۳ د جای "نانِ مُقَدَس" د زبونِ عبرانی "نانِ حُضُور" نوشته یه.

برونزی ره د مابینِ خیمه ملاقات و قربانگاه ایشت و د منہ ازو بلده سُشت-و-شوی آو شیو کد ۳۱ و موسی، هارون و باچه‌های شی دست و پایای خو ره قد آو ازو سُشت. ۳۲ هر وختیکه اونا د خیمه ملاقات داخل مُوشد و یا نزدیکِ قربانگاه میمد، اول خود ره مُوشُشت، امو رقمیکه خُداوند د موسی امر کدد. ۳۳ بعد ازو چاردیوالی ره د گِرداگردِ جایگاه و قربانگاه جای-د-جای کد و پرده درگه حولی ره آوزو کد. دَمزی رقم موسی کار ره تکمیل کد.

جلالِ خُداوند

۳۴ پس آورِ خیمه ملاقات ره پوشند و جلالِ خُداوند جایگاه ره پُر کد ۳۵ و موسی نَتِست د خیمه ملاقات داخل شنه، چراکه آور د بِله شی تاه شُد و جلالِ خُداوند جایگاه ره پُر کدد. ۳۶ د تمامِ سفرای بنی اسرائیل، هر وختیکه آور از بِله جایگاه باله مُوشد، اونا کوچ مُوکد. ۳۷ ولے اگه آور از بِله جایگاه باله نَمُوشد، اونا تا روزِ باله شُدون شی ره کوچ نَمُوکد، ۳۸ چراکه آورِ خُداوند از طرفِ روز د بِله جایگاه مَوْجود بُود و د وختِ شاو آتِش د بَینِ آور و جُود دشت و د نظرِ پِگِ قَوْمِ اسرائیل^۱ د تمامِ سفرای شی معلوم مُوشد.

^۱ ۴۰:۳۸ د جای «قومِ اسرائیل» د زیونِ عبرانی «خانه اسرائیل» نوشته یه.